

ผลการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการการวางแผนปฏิบัติการทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของ
ไฮสโคป เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย

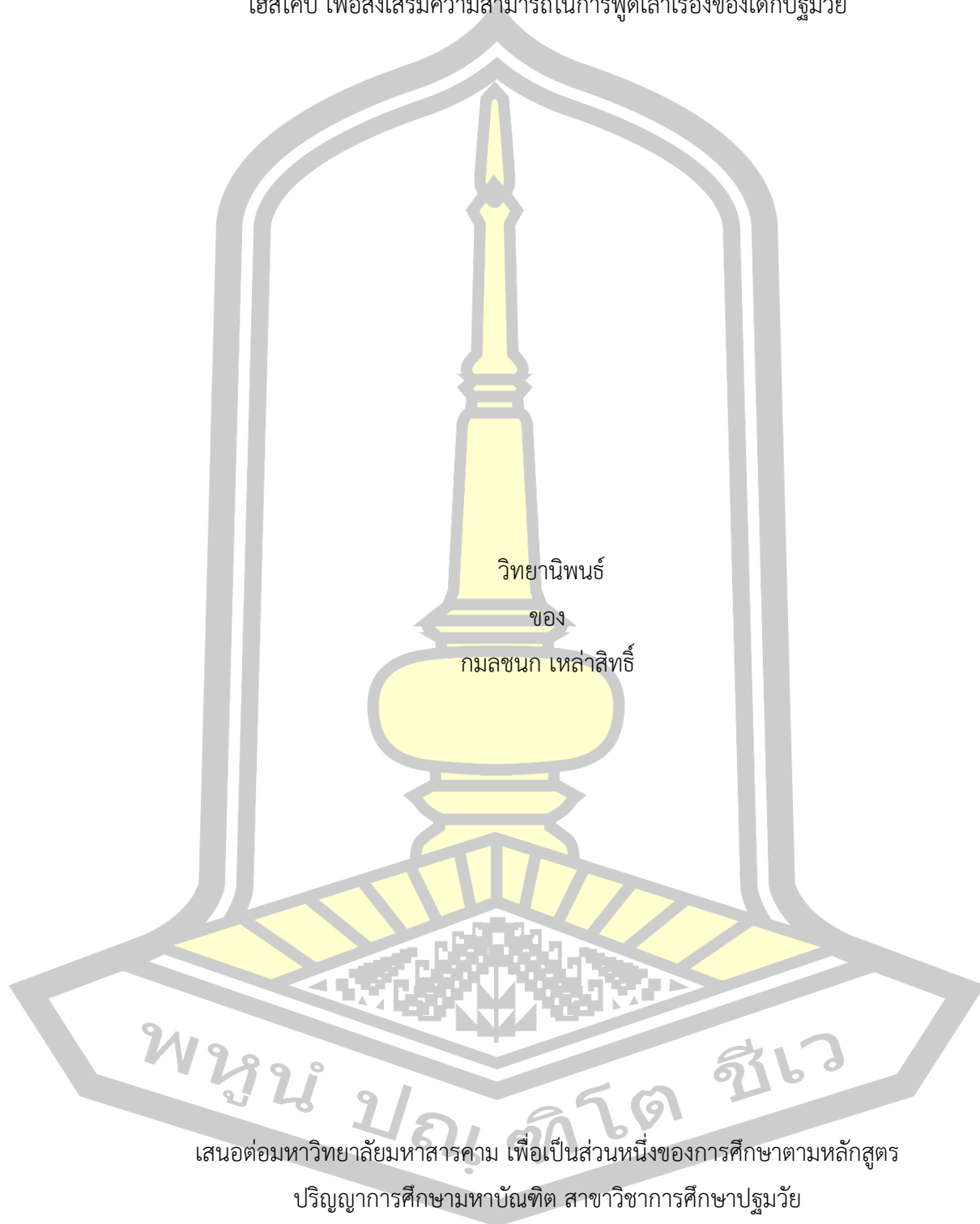
วิทยานิพนธ์
ของ
กมลชนก เหล่าสีทิพย์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย

มกราคม 2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ผลการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการการวางแผนปฏิบัติการทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของ
ไฮสโคป เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย

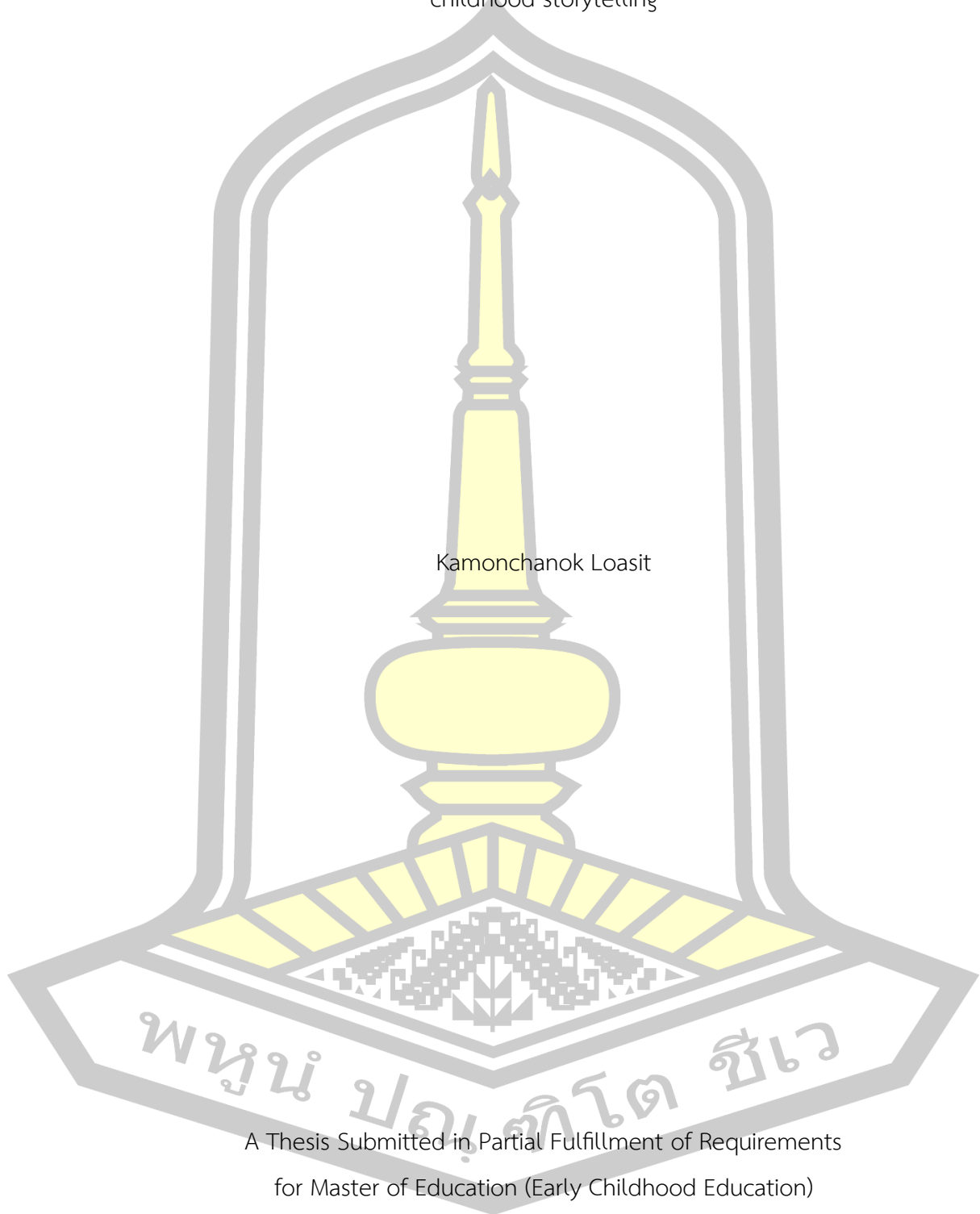

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย

มกราคม 2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

The results of the PDR process using a High Scope Approach to enhance Early
childhood storytelling

Kamonchanok Loasit

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Master of Education (Early Childhood Education)

January 2025

Copyright of Maharakham University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนางกมลชนก เหล่าสีทัง
แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
การศึกษาปฐมวัย ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รศ. ดร. ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผศ. ดร. จิตรา ชนะกุล)

กรรมการ

(ผศ. ดร. ธัชชัย จิตรนันท์)

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(รศ. ดร. ทศนีย์ นาคคุณทรง)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

(รศ. ดร. ขวลิต ชูกำแพง)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รศ. ดร. กริสน์ ชัยมูล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

พญานาคบัณฑิต

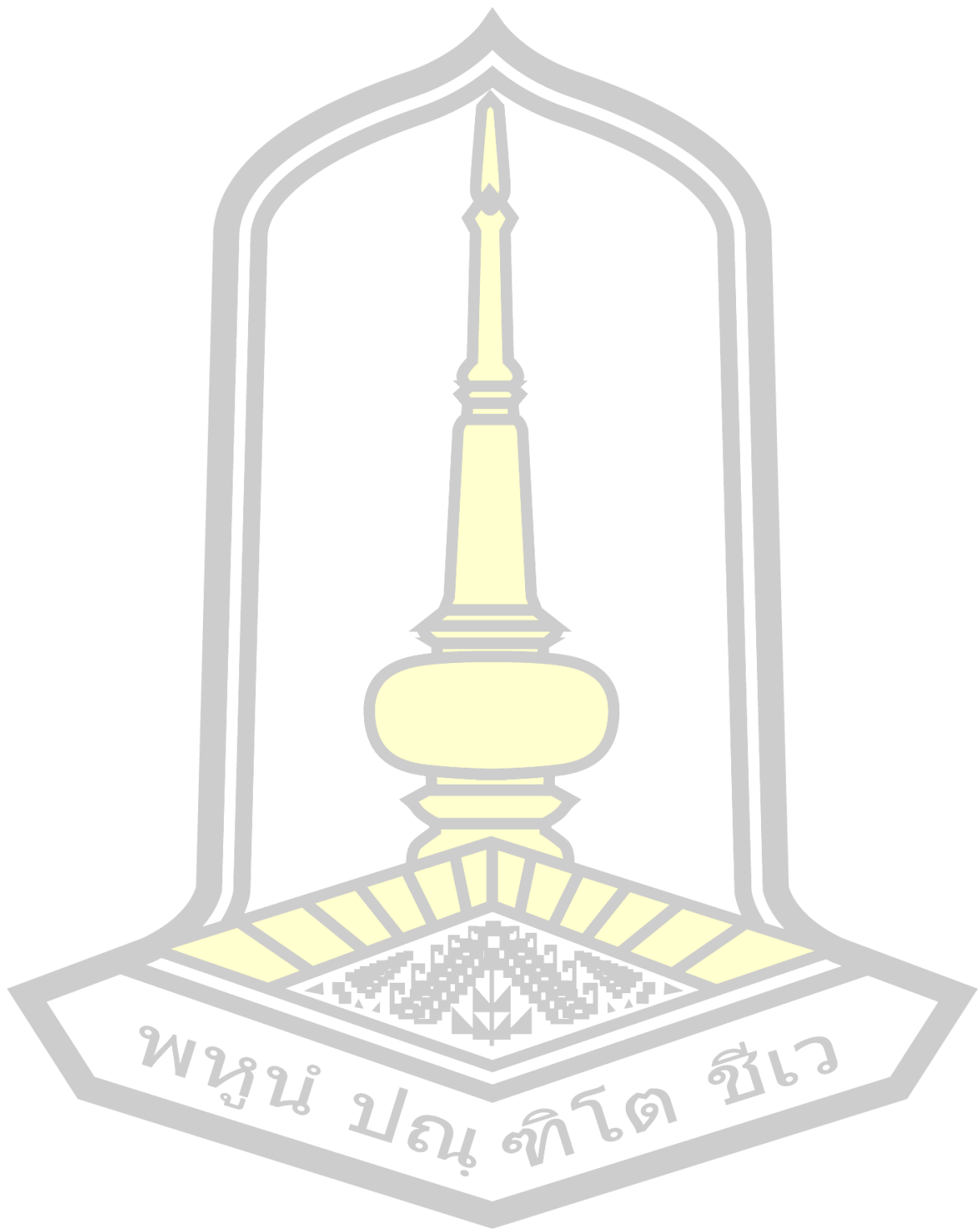
ชื่อเรื่อง	ผลการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการการวางแผนปฏิบัติการทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคป เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย		
ผู้วิจัย	กมลชนก เหล่าสิทธิ์		
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิตรา ชนะกุล		
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต	สาขาวิชา	การศึกษาปฐมวัย
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีที่พิมพ์	2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ระดับความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคป 2) เปรียบเทียบความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคป กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3/2 จำนวน 28 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1 ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคปเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย จำนวน 24 แผน และแบบประเมินความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.61 แบบแผนการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงทดลอง แบบ One Group Pretest- Posttest Design ระยะเวลาใช้ในการวิจัยจำนวน 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ t-test Dependent Samples

ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยหลังการได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคป สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคป, ความสามารถในการพูดเล่าเรื่อง, เด็กปฐมวัย

TITLE	The results of the PDR process using a High Scope Approach to enhance Early childhood storytelling		
AUTHOR	Kamonchanok Loasit		
ADVISORS	Assistant Professor Chittra Chanagul , Ed.D.		
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Early Childhood Education
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2025

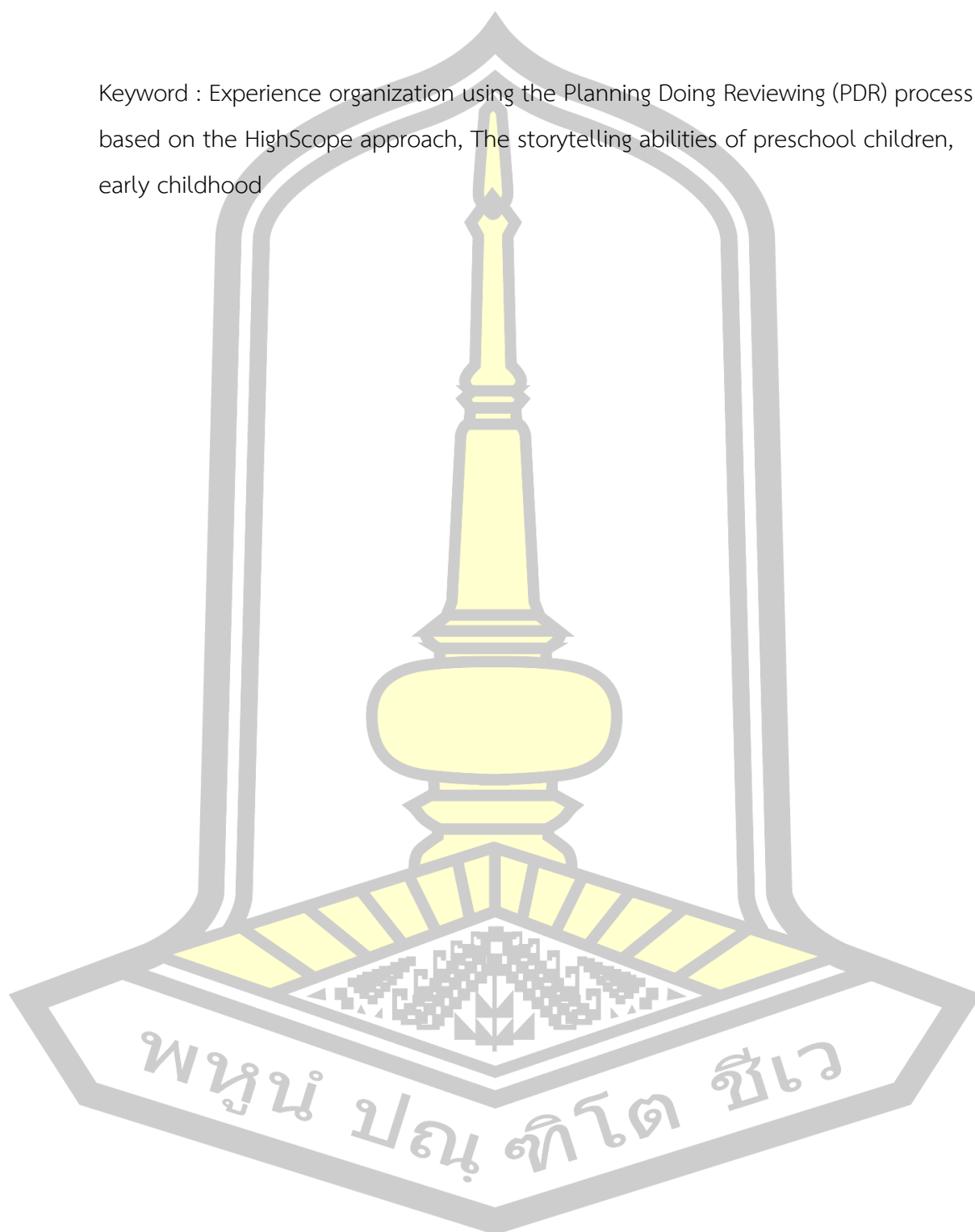
ABSTRACT

This research aims to 1) assess the level of storytelling ability of preschool children who have been provided with experiences using the Plan-Do-Review (PDR) process according to the Heuristic concept. 2) Compare the storytelling ability of preschool children before and after experiencing the Planning, Acting, Reflecting (PAR) process according to the Heuristic concept. The sample used in this research consisted of 28 kindergarten students from class 3/2, first semester of the 2023 academic year, at Maharakham Kindergarten School, under the jurisdiction of the Maharakham Primary Educational Service Area Office 1. The sample was selected through cluster random sampling. The research instruments included 24 lesson plans using the Plan-Do-Review (PDR) process based on the HighScope concept to enhance early childhood storytelling abilities, and an early childhood storytelling ability assessment tool with a reliability coefficient of 0.61. The research design was an experimental study using a One Group Pretest-Posttest Design. The duration of the research was 6 weeks, 4 days per week. Data were analyzed by calculating the average (\bar{x}), standard deviation (S.D.), and the statistical method used for data analysis was the t-test for Dependent Samples.

The research findings indicate that the storytelling ability of preschool children after experiencing the Planning, Action, Review (PAR) process based on the Heiskop concept is significantly higher than before the experience, at the .05

statistical significance level.

Keyword : Experience organization using the Planning Doing Reviewing (PDR) process based on the HighScope approach, The storytelling abilities of preschool children, early childhood

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตรา ชนะกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน ประธานกรรมการสอบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัชชัย จิตรนนท์ กรรมการสอบ และ รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนีย์ นาคคุณทรง ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและติดตามงานการวิจัยครั้งนี้อย่างใกล้ชิด นับตั้งแต่เริ่มต้น จนสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยมีความซาบซึ้งในความเมตตาและกรุณาที่ได้รับเป็นอย่างยิ่งและขอกราบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.กิตติศักดิ์ เกตุนุติ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิยมล สุวรรณศรี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุดาเรศ ศิริสิทธิ์ธรรมาศ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทิพากร บุญยกุลศรีรุ่ง อาจารย์ ดร. รัตติกาล สารกอง ที่ได้ให้คำแนะนำในการปรับปรุงเครื่องมือวิจัย อันทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณคณะผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนอนุบาลมหาสารคามทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล ช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริมในการศึกษาค้นคว้า และขอขอบใจนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการศึกษาค้นคว้าจนเสร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ พี่น้อง เพื่อน สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ช่วยเหลือ สนับสนุนและให้กำลังใจผู้วิจัยเสมอมา จนทำให้การศึกษาค้นคว้าจนเสร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ และสามี ญาติพี่น้องเพื่อน ๆ ทุกคน ที่คอยให้กำลังใจ ให้ความรัก ให้ความห่วงใย ส่งเสริมสนับสนุนผู้วิจัยในทุกด้าน จนทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี คุณค่าและประโยชน์ของการค้นคว้าอิสระฉบับนี้

ผู้ศึกษาค้นคว้าขอขอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา และบูรพาจารย์ ผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ให้การอบรม สั่งสอนจนประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตและก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

พูนุ ปรณ ทิโต ชีเว

กมลชนก เหล่าสิทธิ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฅ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพประกอบ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ตัวแปรที่ศึกษา.....	5
ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ .	10
ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคป.....	10
1.1. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับไฮสโคป (HighScope).....	10
1.2. วงล้อแห่งการเรียนรู้ของไฮสโคป.....	16

1.3 กระบวนการวางแผน – ลงมือปฏิบัติ- ทบทวน	20
1.4 ตัวบ่งชี้พัฒนาการ (Key Development Indicators : KDIs) ของไฮสโคป.....	24
1.5 บทบาทของครูในการกระบวนการวางแผน – ลงมือปฏิบัติ- ทบทวน	26
1.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคป.....	31
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการพูดเล่าเรื่อง.....	34
2.1 ความหมายของการพูดเล่าเรื่อง.....	34
2.2 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการพูดเล่าเรื่อง	36
2.3 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 2560.....	43
2.5 พัฒนาการความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย	45
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย	55
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	59
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	59
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	60
วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ.....	60
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	66
การจัดกระทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	67
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	71
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาระดับความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยระหว่างการจัด ประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของ ไฮสโคปเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย	71

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยก่อนและ
 หลังการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตาม
 แนวคิดของไฮสโคปเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย 72

บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 74

 ความมุ่งหมายของการวิจัย..... 74

 ผลการวิจัย..... 74

 อภิปรายผลการวิจัย..... 74

 ข้อเสนอแนะ..... 79

 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ 79

 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป 79

 บรรณานุกรม..... 80

 ภาคผนวก..... 87

 ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 88

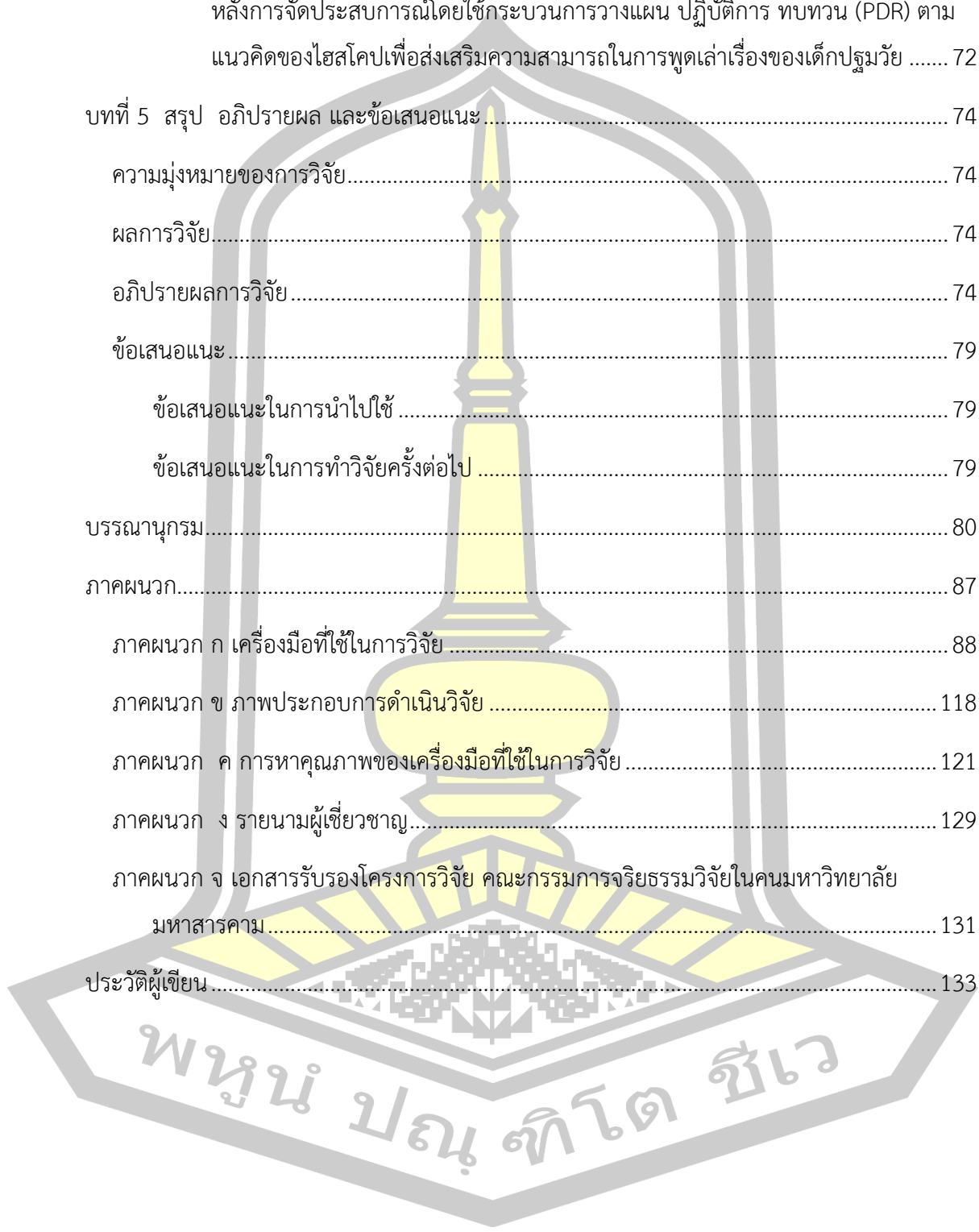
 ภาคผนวก ข ภาพประกอบการดำเนินวิจัย 118

 ภาคผนวก ค การหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 121

 ภาคผนวก ง รายนามผู้เชี่ยวชาญ..... 129

 ภาคผนวก จ เอกสารรับรองโครงการวิจัย คณะกรรมการจริยธรรมวิจัยในคนมหาวิทยาลัย
 มหาสารคาม..... 131

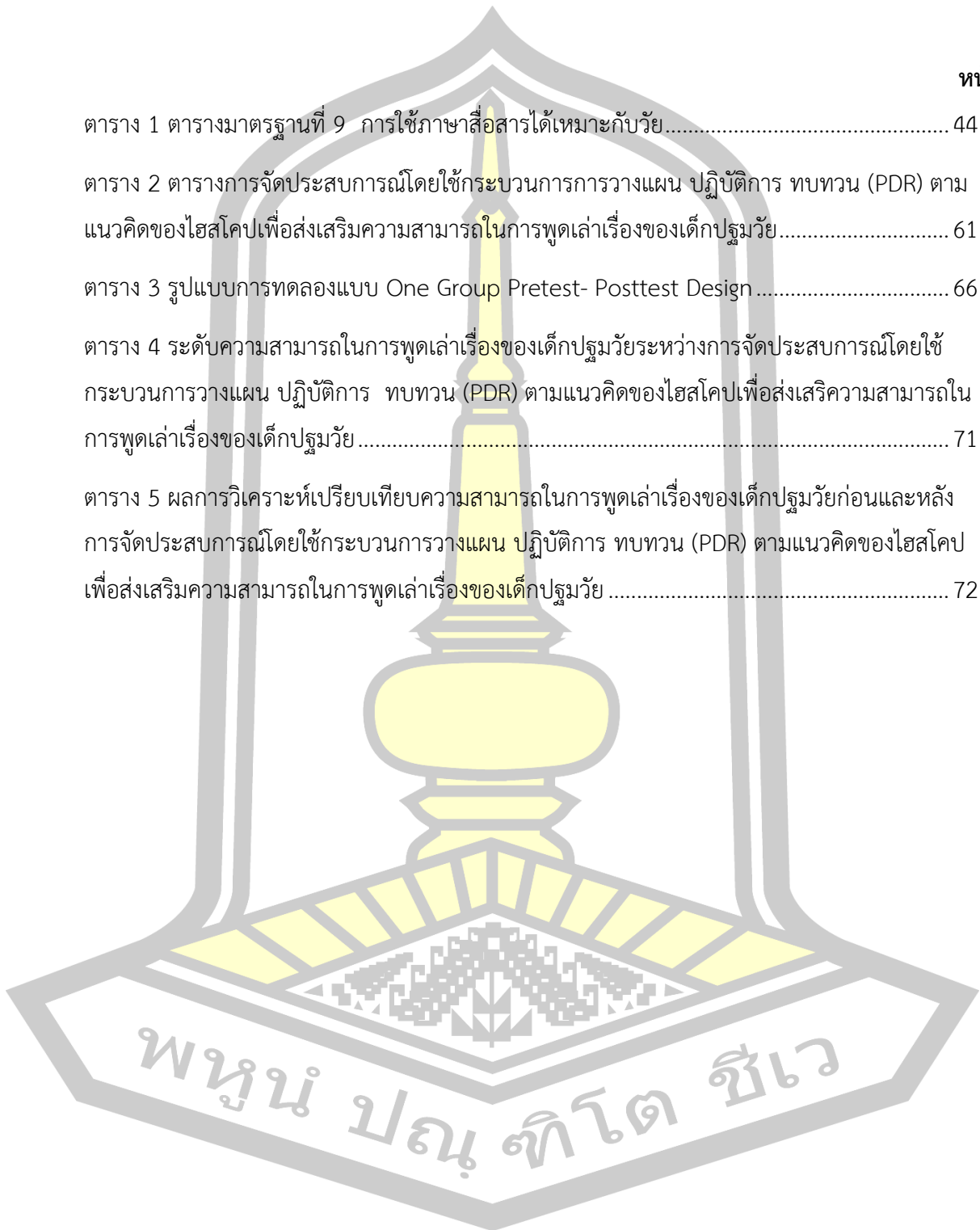
 ประวัติผู้เขียน..... 133

พูน ปณ ทิโต ชีเว

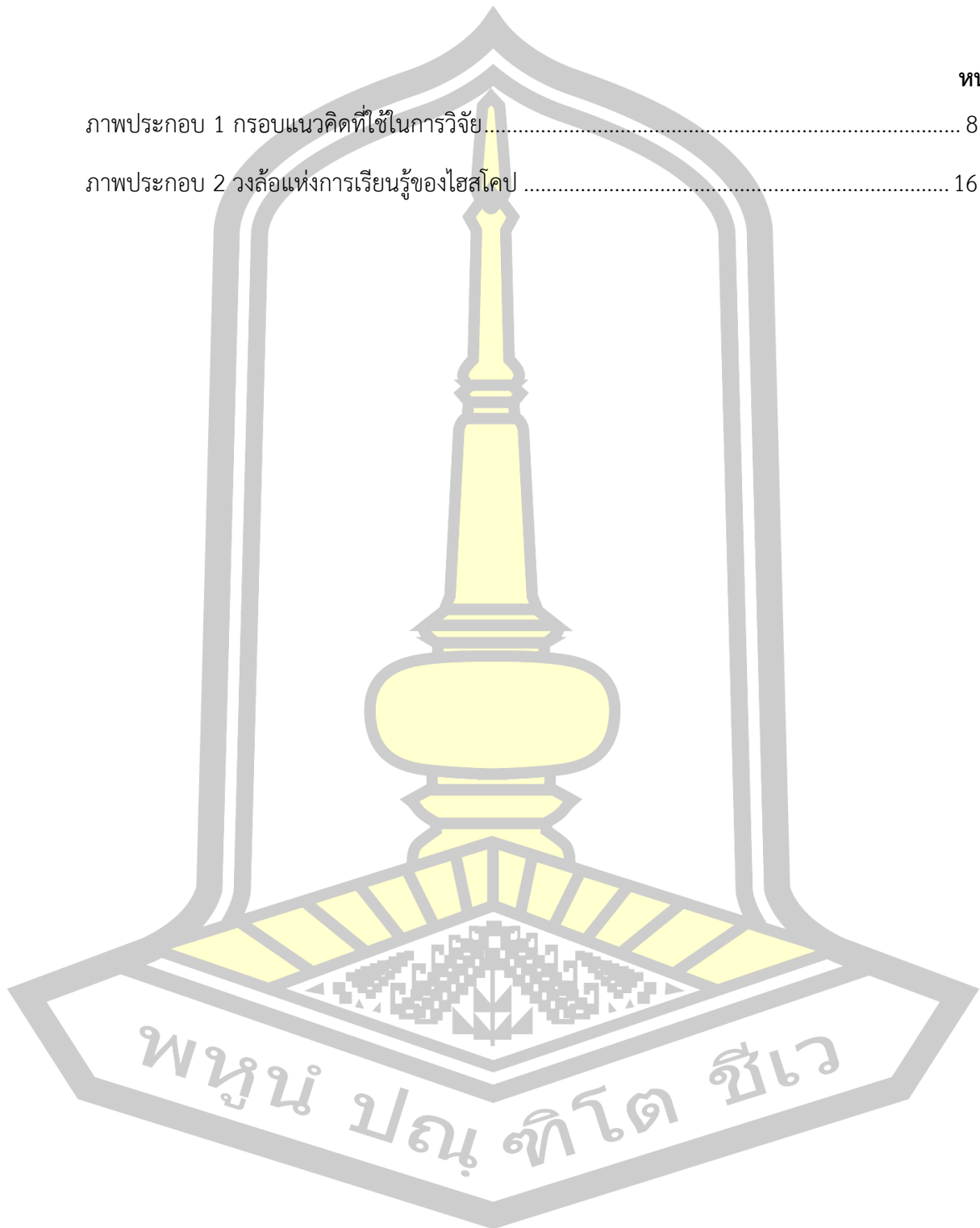
สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 ตารางมาตรฐานที่ 9 การใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะกับวัย.....	44
ตาราง 2 ตารางการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคปเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย.....	61
ตาราง 3 รูปแบบการทดลองแบบ One Group Pretest- Posttest Design.....	66
ตาราง 4 ระดับความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยระหว่างการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคปเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย.....	71
ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคปเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย.....	72

สารบัญภาพประกอบ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	8
ภาพประกอบ 2 วงล้อแห่งการเรียนรู้ของไฮสโคป	16

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

โลกในศตวรรษที่ 21 ถือได้ว่าเป็นสังคมโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วมนุษย์มีความจำเป็นที่จะต้องอาศัยการสื่อสารในการเชื่อมโยง ถ่ายทอดข้อมูลและติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นเพื่อการดำรงชีวิตในยุคแห่งการสื่อสารไร้พรมแดน ดังนั้นภาษาเป็นเครื่องมือสำหรับการสื่อสารเพื่อจะมีชีวิตอยู่ในสังคม ไม่ใช่เป็นการฝึกให้เด็กฟัง พูด อ่าน และเขียน แต่การพัฒนาภาษายังเป็นการพัฒนากระบวนการคิด และการสื่อสารไปพร้อมๆ กัน โดยเฉพาะในยุคสมัยที่ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตของทุกคนเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะเด็กปฐมวัยที่ถูกแวดล้อมด้วยสื่อเทคโนโลยีต่างๆ มากมาย และสามารถเข้าถึงสื่อเหล่านี้ได้โดยง่าย อย่างไรก็ตามการใช้สื่อเทคโนโลยีมากเกินไปหรือใช้อย่างไม่เหมาะสมกับวัยของเด็กจะกลายเป็นภัยอันตรายที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาการและคุณภาพชีวิตของเด็กในด้านต่างๆ (ชนิพรรณ จาติเสถียร ,2560) โดยเฉพาะพัฒนาการด้านภาษาของเด็กปฐมวัยที่พบว่าเป็นปัญหาคือ การที่เด็กไม่สามารถพูดสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้โดยมีสาเหตุมาจากพัฒนาการทางภาษายังไม่สมบูรณ์ และการใช้ภาษาเลียนแบบสื่อบันเทิงซึ่งพบปรากฏการณ์ที่เด็กใช้ภาษาการ์ตูนหรือภาษาจากสื่อบันเทิงในการสื่อสาร ซึ่งส่งผลกระทบต่อพัฒนาการทางภาษาเกี่ยวกับการใช้คำศัพท์ไม่เหมาะสมกับวัย การสื่อสารที่ขาดความเป็นธรรมชาติและถูกตัด การพัฒนาทักษะการสื่อสารของเด็กปฐมวัยจำเป็นเพราะเป็นพื้นฐานในการติดต่อสื่อสารและการดำรงชีวิต

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี พุทธศักราช 2560 กำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาปฐมวัยเพื่อให้เด็กมีพัฒนาการด้านภาษาในมาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย ในตัวบ่งชี้ที่ 1 สนทนาโต้ตอบ และเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ ได้แก่ การฟังผู้อื่นพูดจนจบ สนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง เล่าเป็นประโยคเรื่องราวต่อเนื่องได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ,2561) และเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจให้กับเด็ก สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาซึ่งต้องเริ่มจากการศึกษาระดับปฐมวัยเพราะเด็กปฐมวัยใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในการทำกิจกรรมและมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล กระบวนการทางสังคม ทำให้เด็กได้แลกเปลี่ยนความคิดเป็นภาษาพูด เด็กมีความพร้อมและสามารถที่จะเรียนรู้ภาษาตามระดับพัฒนาการและความแตกต่างระหว่างบุคคล เด็กจะเรียนรู้ภาษาอย่างมีความหมาย จากประสบการณ์ตรงและการเลียนแบบ นอกจากนี้เด็กเรียนรู้ภาษาจากกิจวัตรประจำวัน เช่น การสนทนา การเล่น ฟังนิทานร้อง

เพลง อ่าน หนังสือต่าง ๆ อธิบายหรือตอบสิ่งที่พบปะ เด็กใช้ภาษาอย่างมีจุดมุ่งหมาย เช่น บอกความต้องการ ออกคำสั่ง แสดงอารมณ์แสวงหาความรู้โดยการถามและนำเสนอด้วยการเล่าเรื่อง ดังนั้นครูปฐมวัยควรจะบูรณาการการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารของเด็กให้กลมกลืนไปกับกิจกรรมการเรียนรู้ทุกเรื่อง (อัญชลี ไสยวรรณ.2553 : 1) โดยเฉพาะความสามารถในการพูดเล่าเรื่องซึ่งเป็นความสามารถทางภาษาที่เด็กแสดงออกด้วยการใช้ถ้อยคำ ถ่ายทอดความรู้สึก ความต้องการ ออกมาเป็นภาษาพูด เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจและสื่อสารได้อย่างถูกต้อง

การเล่าเรื่องราวเพื่อสื่อสารให้ผู้อื่นรับรู้ จัดว่าเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้เด็กปฐมวัยเกิดการเรียนรู้ เพราะประสบการณ์หลายอย่างเกิดขึ้นไม่ได้ ถ้าปราศจากการสื่อสาร ในการเล่าเรื่องเด็กจะต้องคิดคำพูดท่าทาง ภาพและสัญลักษณ์ เพื่อสื่อความหมาย พัฒนาภาษา จึงเน้นที่การสนทนา เช่น ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่ควรพูดด้วยการตั้งคำถาม หรือ พูดถึงสถานการณ์ต่างๆ การจัดสภาพแวดล้อมกระตุ้นให้เด็กได้แสดงทักษะของตน และส่งเสริมให้เด็กรู้จักการแสดงความคิดเห็นออกมาด้วยการพูด ขณะเดียวกันต้องสอนให้เด็กได้เรียนรู้และพัฒนาทางภาษาอย่างถูกต้องควบคู่กันไป ความสามารถในการพูดของเด็ก มีความสำคัญอย่างมากที่จะส่งผลต่อพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เพราะเด็กปฐมวัยใช้การพูดเป็นเครื่องมือสื่อสารกับเพื่อนกับครูกับสิ่งแวดล้อมต่างๆที่เหมาะสมสอดคล้องกับในสังคมและการส่งเสริมความสามารถในการพูดเล่าเรื่องให้กับเด็กอนุบาลนั้นมีความสำคัญ เนื่องจากเด็กใช้ภาษาในการสื่อสารความคิด ความรู้สึก ของตนเอง ถ่ายทอดให้ผู้อื่นรับรู้ เด็กจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับการพูดเพื่ออธิบายความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ สอดคล้องกับจิระพันธ์ พูลพัฒน์.(2554) ที่ได้นำเสนอโมโนทัศน์ที่จำเป็นสำหรับเด็กในการพูด ได้แก่ การเล่าเรื่องที่ตนในสนใจเป็นพิเศษและการเล่าเรื่องโดยมีลำดับก่อนหลัง และกฤษยา ตันติผลาชีวะ.(2551)ที่กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนรู้ภาษาของเด็กว่า ภาษามีความสำคัญต่อเด็กปฐมวัยเป็นอย่างมากเพราะเด็กใช้ภาษาเป็นเครื่องมือแสดงความต้องการ ความรู้สึกนึกคิด การแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากผู้อื่นจากการใช้คำศัพท์ตามด้วยการใช้ประโยค การพูดและการสนทนากับเด็กคือการเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษาให้กับเด็กปฐมวัย โดยการพูดเล่าเรื่องสำหรับเด็กอนุบาลคือการเล่าเรื่องเกี่ยวกับเรื่องราว เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งการส่งเสริมความสามารถในการพูดเล่าเรื่องควรจัดให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านการลงมือกระทำเพราะจะทำให้เด็กสามารถเชื่อมโยงการเล่าเรื่องกับประสบการณ์จริงได้ดีขึ้น เช่นการเล่าเรื่องให้เพื่อนฟัง หรือการนำเสนองานหน้าชั้นเรียน

จากประสบการณ์การสอนในระดับชั้นปฐมวัย โรงเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและการศึกษาข้อมูลพัฒนาการเด็กปฐมวัยของประเทศไทยในระยะเวลา 5 ปีผ่านมาจึงได้ทราบปัญหาเกี่ยวกับพัฒนาการด้านภาษาและการใช้ภาษาของเด็กปฐมวัย สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำรายงานความก้าวหน้าการจัดการเรียนรู้ระดับปฐมวัย การประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปี

การศึกษา 2563 ระดับประเทศ ผลการประเมินพบว่า มาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุดคือ มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย ร้อยละ 84.36 ตัวบ่งชี้ที่ 9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ ร้อยละ 80.76 ซึ่งผลการประเมินของโรงเรียนทุกประเภทเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และรวมถึงผลการสำรวจของกรมอนามัยและผลการวิจัยกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา โดยการใช้คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) วัดแนวโน้มพัฒนาการเด็กปฐมวัยของประเทศไทย ปีงบประมาณ 2562-2565 พบว่าเด็กปฐมวัยของไทยอายุ 0-5 ปี 1 ใน 4 หรือร้อยละ 25 มีพัฒนาการไม่สมวัย โดยพัฒนาการเด็กไม่สมวัยที่พบมากที่สุดคือ พัฒนาการด้านการใช้ภาษา Expressive Language (EL) อยู่ที่ระดับร้อยละ 75.2 พัฒนาการด้านการเข้าใจภาษา Receptive Language (RL) ร้อยละ 60.1 สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลพัฒนาการเด็กปฐมวัย ปี 2566 โดยสถาบันอนามัยแห่งชาติ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข พบว่า เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการล่าช้าด้านการใช้ภาษาสูงถึงร้อยละ 74.8 การเข้าใจภาษาร้อยละ 60.9 ผลการศึกษานี้สามารถนำไปเป็นข้อมูลสำคัญให้โรงเรียนใช้วางแผนและจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความสามารถทางภาษาผ่านประสบการณ์สำคัญด้านการใช้ภาษาที่ครอบคลุมทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 และการส่งเสริมพัฒนาการทางด้านภาษาให้กับเด็กปฐมวัยสามารถจัดกิจกรรมได้หลากหลายวิธีและวิธีการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมอีกหนึ่งวิธีคือ การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดของไฮสโคป

การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดของไฮสโคปเป็นกิจกรรมหนึ่งที่มุ่งให้เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงเน้นการเรียนรู้แบบลงมือกระทำด้วยสื่อกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยเพื่อพัฒนาความสามารถในด้านการคิดของเด็กปฐมวัย ซึ่งผู้ริเริ่มแนวคิดนี้คือ ดร.เดวิด ไวคาร์ต ตั้งแต่พ.ศ. 2505 การสอนแบบไฮสโคปมีพื้นฐานแนวคิดมาจากทฤษฎีของเพียเจต์ว่าด้วยพัฒนาการทางสติปัญญา ที่เน้นการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติที่เด็กสามารถสร้างองค์ความรู้ได้โดยใช้กระบวนการสร้างสรรค์การเรียนรู้ (Constructive process of learning) เด็กจะเรียนรู้จากการกระทำของตน เด็กจะได้รับการกระตุ้นจากครูให้คิดนำอุปกรณ์มากระทำหรือเล่นด้วยการวางแผนการทำงาน แล้วดำเนินตามแผนที่วางไว้ตามลำดับพร้อมแก้ปัญหาและทบทวนงานที่ทำด้วยการทำงานร่วมกับเพื่อนเป็นกลุ่ม โดยมีครูคอยให้กำลังใจ ตั้งคำถาม สนับสนุน และเพิ่มเติมสิ่งที่เด็กต้องเรียนรู้ โดยที่ครูจะเป็นคนเตรียมอุปกรณ์ให้กับเด็กและกระตุ้นให้เด็กพัฒนาและดำเนินกิจกรรมและการแก้ปัญหาอย่างกระตือรือร้น โดยใช้หลักปฏิบัติ 3 ประการ คือ การวางแผน (Plan) เป็นการกำหนดแนวทางการปฏิบัติหรือดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมาย การปฏิบัติ (Do) คือการลงมือกระทำตามแผนที่วางไว้เป็นส่วนที่เด็กได้ร่วมกันคิด แก้ปัญหาตัดสินใจและทำด้วยตนเอง เป็นส่วนที่เด็กได้มีการพัฒนาการพูดและปฏิสัมพันธ์ทางสังคมสูง การทบทวน (Review) เป็นช่วงที่เด็กได้งานตามจุดประสงค์ ช่วงนี้จะมีการอภิปรายและเล่าถึงผลงานที่เด็กทำเพื่อทบทวนว่าเด็กสามารถปฏิบัติตามแผนที่วางไว้หรือไม่ มีการ

เปลี่ยนแปลงแผนอย่างไร และชี้ให้เห็นความเชื่อมโยงระหว่างแผนกับการปฏิบัติและผลงานที่ทำ รวมถึงการเล่าประสบการณ์ต่างๆที่ได้รับ (ยุภาวดี พรหมเสถียร, 2562) และการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดของไฮสโคป จะเน้นการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ใหญ่กับเด็ก โดยครูจะต้องจัดบรรยากาศให้อบอุ่นและปลอดภัยสำหรับเด็ก การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับเด็ก มีการป้อนคำถามให้เด็กเกิดความคิดจินตนาการ กล่าวพูดและสื่อสารความคิดออกมาด้วยการพูดเป็นเรื่องราวต่างๆสอดคล้องกับมะลิ สุตเทวี และ ดุจเดือน ไชยพิชิต (2567) ที่กล่าวว่า การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อเด็กนั้น นับได้มีคุณค่ามากกว่าการยกย่อง ชมเชย การให้รางวัล ดังนั้นครูจะเป็นผู้กระตุ้นด้วยคำถามปลายเปิด เพื่อให้เด็กได้คิด ในห้องเรียนจะมีมุมต่างๆเพื่อให้เด็กสนใจ เด็กจะเรียนรู้ผ่านกระทำและเชื่อมโยงสู่ประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมกับสัญลักษณ์ต่างๆ และสอดคล้องกับงานวิจัยของศุภวัฒน์ บุญนาดี (2566) ที่กล่าวว่า การจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัยด้วยการให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติ มีการทำงานเป็นกลุ่มและพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิด การวางแผน การออกแบบ วิเคราะห์ จะช่วยให้เด็กมีการสื่อสาร และพัฒนาการของการใช้ภาษาตลอดจนวิธีการสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจ ศึกษาถึงความสำคัญในการพัฒนาการจัดการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคปเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสามารถให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำด้วยตนเอง โดยผ่านกระบวนการ 3 ขั้นตอน คือ การวางแผน การลงมือปฏิบัติ และการทบทวนในสิ่งที่เด็กได้ลงมือกระทำ และเป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และยังเป็นการถ่ายทอดความคิดโดยผ่านประสบการณ์จริงในการเข้าร่วมกิจกรรมกับเพื่อนๆด้วยการพูดสื่อสาร เล่าเรื่องราวให้ผู้อื่นรับรู้และเด็กสามารถเลือกการเล่นรวมทั้งออกแบบการเรียนรู้ได้ด้วยตัวเอง ซึ่งจะเป็นการปูพื้นฐานและใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการคิดด้านอื่น ๆ สำหรับเด็กปฐมวัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคป
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคป

สมมติฐานของการวิจัย

1. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคปมีความสามารถในการพูดเล่าเรื่องสูงขึ้น

2. หลังการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคปเด็กปฐมวัยมีความสามารถในการพูดเล่าเรื่องสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม

ความสำคัญของการวิจัย

1. เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาด้านความสามารถทางการพูดเล่าเรื่องจากการทำกิจกรรมที่ได้ลงมือปฏิบัติโดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคป

2. ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์แก่ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัยในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคปเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีพัฒนาการเต็มศักยภาพ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ นักเรียนชาย-หญิง อายุระหว่าง 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวน 6 ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียน 155 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ชาย-หญิง อายุระหว่าง 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวน 28 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่มโดยเลือกมา 1 ห้องเรียนจากจำนวน 6 ห้องเรียน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ การจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคป

ตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการพูดเล่าเรื่อง

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ระยะเวลาในการทดลอง 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ครั้ง รวมทั้งสิ้น 24 ครั้ง โดยจัดในช่วงกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ซึ่งใช้เวลา 30 – 50 นาที

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กชาย-เด็กหญิง อายุระหว่าง 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ของโรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม จำนวน 28 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

2. การจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคป หมายถึง กิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูออกแบบให้เด็กลงมือปฏิบัติ มีการวางแผน ปฏิบัติการ และทบทวนเพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้สื่อสารโดยมีการใช้คำศัพท์ การพูดเรียงลำดับเหตุการณ์ การพูดรายละเอียดของเรื่องราว และการพูดเพื่อสะท้อนความคิด ซึ่งมีขั้นตอนในการจัดกิจกรรม ดังนี้

1.1 ขั้นกระตุ้นความคิด หมายถึง ขั้นตอนที่ครูกระตุ้นความสนใจและความคิดของเด็กให้เกิดการเรียนรู้ และค้นหาคำตอบ โดยใช้เทคนิคที่หลากหลาย ได้แก่ เพลงที่เป็นเรื่องราว นิทาน และสถานการณ์ต่าง ๆ

1.2 ขั้นออกแบบความคิด หมายถึง ขั้นตอนที่เด็กปฏิบัติกิจกรรมโดยมี

การวางแผน (P) คือการร่วมกันวางแผนกิจกรรมต่อยอดจากสถานการณ์ต่างๆในขั้นกระตุ้นความคิด โดยสนทนากับเป้าหมายการทำงาน สร้างกระบวนการออกแบบกิจกรรม และเลือกใช้สื่ออุปกรณ์อย่างอิสระที่ครูเตรียมให้ ซึ่งเด็กจะได้ฝึกพูดคำศัพท์พร้อมทั้งอธิบายความหมายของคำศัพท์สื่ออุปกรณ์ที่เลือก

การปฏิบัติ (D) คือ ขั้นตอนที่เด็กนำวิธีการออกแบบชิ้นงานและสื่ออุปกรณ์ที่เลือกใช้ บันทึกลงในกระดาษโดยวาดภาพการทำกิจกรรมและสร้างชิ้นงานอย่างเป็นลำดับขั้นตอน

การทบทวน (R) คือขั้นตอนที่เด็กและครูร่วมกันสรุปถึงวิธีการวางแผนและสื่ออุปกรณ์ในการทำกิจกรรมโดยครูใช้คำถามให้เด็กเล่าเรื่องราวและขั้นวางแผนที่ได้บันทึกไว้ พร้อมทั้งสะท้อนความคิดต่อการทำกิจกรรมด้วยคำพูดและการแสดงท่าทาง

1.3 ขั้นปฏิบัติการตามแผน หมายถึง ขั้นตอนที่เด็กลงมือปฏิบัติกิจกรรมโดยมี

การวางแผน(P) คือ ขั้นตอนที่ได้มีการแบ่งบทบาทหน้าที่ ลำดับการใช้สื่ออุปกรณ์เพื่อทำกิจกรรมตามลำดับขั้นตอนที่ออกแบบไว้ในขั้นออกแบบความคิด

การปฏิบัติ (D) คือ ขั้นที่เด็กลงมือปฏิบัติกิจกรรม สร้างชิ้นงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้วางแผนไว้เป็นขั้นตอน

การทบทวน (R) คือ ขั้นที่เด็กและครูนำเสนอผลงาน เป้าหมายความสำเร็จของงานและกระบวนการทำงานอย่างเป็นขั้นตอน โดยครูได้ใช้คำถามกระตุ้นให้เด็กเล่าเรื่องราวจากประสบการณ์ที่ได้ลงมือทำ โดยใช้คำถาม ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร

1.4 ขั้นถ่ายทอดประสบการณ์ หมายถึง ขั้นตอนที่เด็กปฏิบัติกิจกรรมโดยมี

การวางแผน(P) คือ ขั้นที่เด็กร่วมกันวางแผนวิธีการนำเสนอกิจกรรมที่ได้

เรียนรู้ เช่น การจัดนิทรรศการ การแสดงละคร

การปฏิบัติ (D) คือ ชั้นที่เด็กแบ่งกลุ่มปฏิบัติกิจกรรมการนำเสนอผลงาน การเรียนรู้ตามแผนที่ได้วางไว้

การทบทวน (R) คือ ชั้นที่เด็กแลกเปลี่ยนความคิดเห็น สะท้อนความรู้สึก และเล่าเรื่องราวรายละเอียดเกี่ยวกับการทำกิจกรรมที่ทำอย่างเป็นขั้นตอนตลอดกระบวนการ

3. ความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย หมายถึง ความสามารถของเด็กปฐมวัย ในการใช้ถ้อยคำ ประโยคที่มีรายละเอียดและการเรียงลำดับข้อมูล เพื่อสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ซึ่งวัด โดยแบบทดสอบวัดความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย จำนวน 4 ด้านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ดังนี้

1. การใช้คำศัพท์ หมายถึง การพูดหรือบอกเกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์และการ เลือกใช้คำศัพท์ในการพูดหรือเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์หรือเหตุการณ์ต่างๆ

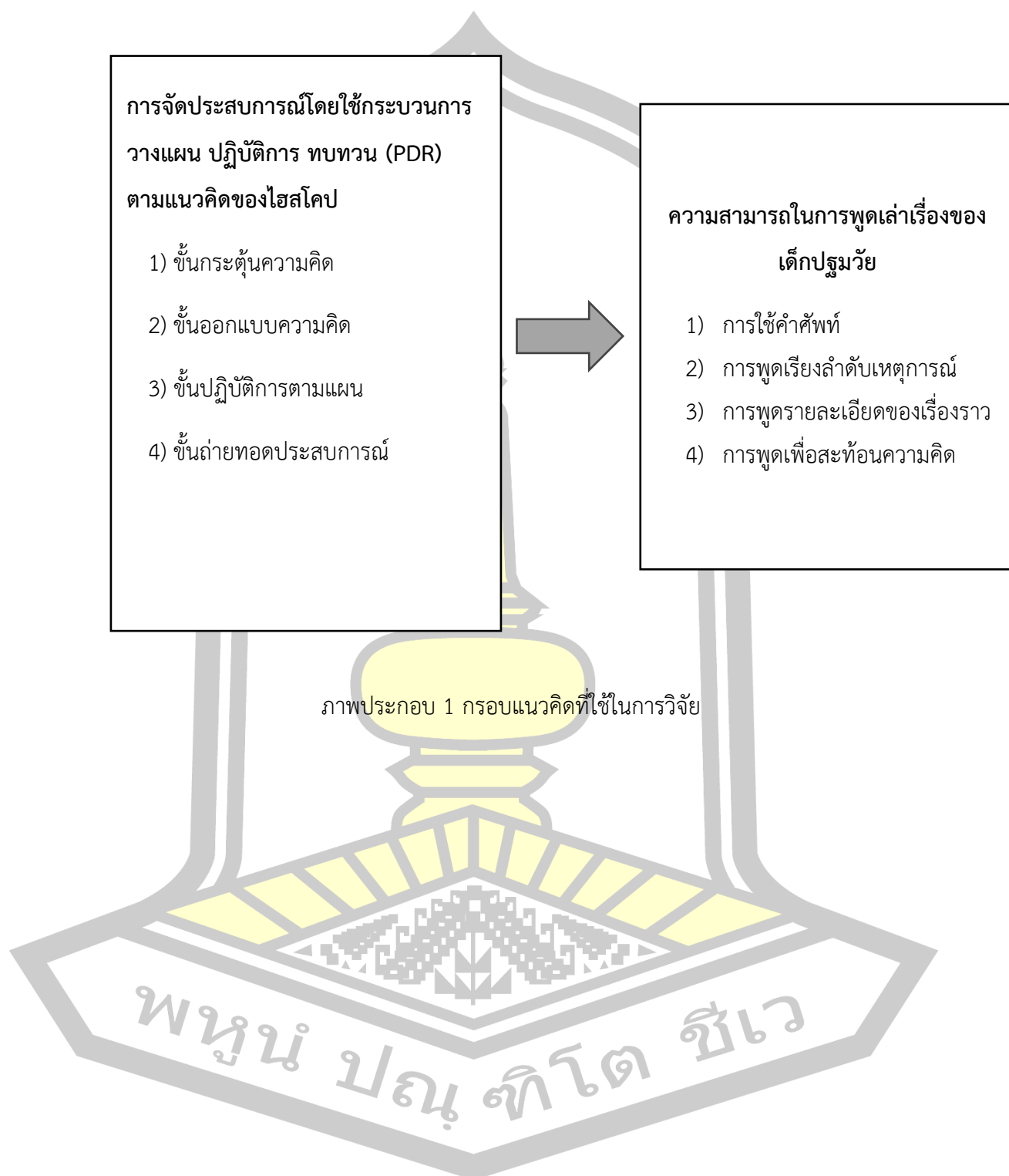
2. การพูดเรียงลำดับเหตุการณ์ หมายถึง การเล่าเรื่องเหตุการณ์จากภาพตามลำดับ ขั้นตอนก่อน-หลัง อย่างต่อเนื่องตั้งแต่ต้นจนจบ

3. การพูดรายละเอียดของเรื่องราว หมายถึง การอธิบายรายละเอียดของเหตุการณ์ หรือสถานการณ์ต่าง ๆ โดยมีรายละเอียดใครทำอะไร เกิดอะไรที่ไหน อย่างไร กับใคร เมื่อใด

4. การพูดเพื่อสะท้อนความคิด หมายถึง การแสดงความคิดเห็นหรือทบทวนความคิด ความรู้สึกของตนเองกับกิจกรรมที่ได้ลงมือทำหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างการวางแผนและการ ปฏิบัติกิจกรรม

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยเรื่องผลการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผนปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคปเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย มีดังต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคป
 - 1.1 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับไฮสโคป
 - 1.2 วงล้อแห่งการเรียนรู้ของไฮสโคป
 - 1.3 กระบวนการวางแผน – ลงมือปฏิบัติ- ทบทวน
 - 1.4 ตัวบ่งชี้พัฒนาการ (Key Development Indicators : KDIs)
 - 1.5 บทบาทของครูในการกระบวนการวางแผน ลงมือปฏิบัติ ทบทวน
 - 1.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผนปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคป
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการพูดเล่าเรื่อง
 - 2.1 ความหมายของความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย
 - 2.2 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการพูดเล่าเรื่อง
 - 2.3 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 2560
 - 2.4 พัฒนาการของความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย
 - 2.5 แนวทางในการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถในการพูดเล่าเรื่องสำหรับเด็กปฐมวัย
 - 2.6 บทบาทครูในการจัดกิจกรรมการพูดเล่าเรื่อง
 - 2.7 การประเมินความสามารถในการพูดเล่าเรื่องสำหรับเด็กปฐมวัย
 - 2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการพูดเล่าเรื่อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคป

1.1. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับไฮสโคป (HighScope)

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดไฮสโคป มีลักษณะเป็นกระบวนการที่มีความต่อเนื่องและเป็นระบบโดยมุ่งเน้นการส่งเสริมพัฒนาการเด็กแบบองค์รวมผ่านการลงมือปฏิบัติจริง การมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อ วัสดุ และบุคคลรอบข้าง ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีนักวิชาการศึกษาหลายท่านกล่าวถึงการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดไฮสโคป ว่าเป็นการจัดกิจกรรมที่มีกระบวนการต่อเนื่อง และสามารถส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ซึ่งมีทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา

นักจิตวิทยาที่สนใจศึกษาทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาหลายท่าน เช่น เพียเจต์ (Piaget) นักจิตวิทยาชาวสวิส ศึกษาพฤติกรรมของเด็ก พบว่า วิธีการคิดและการให้เหตุผลในสิ่งต่าง ๆ ของเด็ก น่าสนใจมาก เพียเจต์กล่าววาระหว่างระยะเวลาตั้งแต่วัยทารกจนถึงวัยรุ่น คนเราจะค่อย ๆ สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมมากขึ้นและฉับพลัน นั่นทราซ (2563 : 31) ได้สรุปและแบ่งพัฒนาการทางสติปัญญาและความคิดออกเป็น 4 ขั้น ดังต่อไปนี้

1.1 ขั้นระดับสติปัญญา หมายถึง ระยะเวลาที่ก่อตั้ง ริเริ่มและรวบรวมความรู้สึก (Mental Operation) หรือเริ่มพัฒนาทางสติปัญญาและความรู้

1.2 การบรรลุถึงขั้นสติปัญญาขั้นหนึ่งจะเป็นรากฐานสำหรับพัฒนาการทางสติปัญญาขั้นต่อไป

1.3 ระดับขั้นของพัฒนาการทางสติปัญญา เป็นสิ่งที่เป็นไปตามขั้นไม่สลับสน

1.4 ขั้นพัฒนาการทางสติปัญญาและความคิดแต่ละขั้นเป็นรากฐานของพัฒนาการทางสติปัญญาขั้นต่อไป

เพียเจต์ (Piaget) สนใจเด็กในเรื่องการพัฒนาความคิดความเข้าใจกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การใช้ภาษาและความคิด (Piaget) ทำงานกับเด็ก ๆ ทุกระดับอายุมีการสร้างสรรค์การทดลองเพื่อที่จะสังเกตและวัดการรับรู้ธรรมชาติของโลกรอบๆ ตัวเด็กจากสิ่งเหล่านี้เขาสรุปได้ว่า การพัฒนาความคิดความเข้าใจจะอธิบายได้ดีที่สุดด้วยการแบ่งออกเป็นขั้นต่าง ๆ โดยมีพัฒนาการที่ต่อเนื่องกัน เพียเจต์ (Piaget) ได้ตั้งทฤษฎีพัฒนาความคิดความเข้าใจขึ้นมาด้วยเหตุที่แต่ละบุคคลเป็นผู้บงการการทำงานของจิตใจ (Metal Operations) แต่ละขั้นของการทำงานนั้นเป็นลักษณะที่ไม่มีที่ขาด ไม่มีการเรียนรู้ และเป็นแบบสากลทั่วไป

พินพิกา คงรุ่งเรือง (2542 : 19-21) ได้สรุปชั้นต่าง ๆ เกี่ยวกับทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาและในการศึกษางานวิจัยครั้งนี้ ขอนำเสนอทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นประสาทสัมผัสและการเคลื่อนไหว (Sensorimotor Operations) เริ่มตั้งแต่แรกเกิดถึง 2 ปี โดยในช่วงตั้งแต่แรกเกิดถึง 18 เดือน การตอบสนอง ของทารกส่วนใหญ่จะไปในลักษณะของปฏิกิริยาตอบสนองแบบฉับพลัน (Reflexive Response) ซึ่งเกิดขึ้นในตัวเด็กเอง ตัวอย่างเช่น การยกแขนขา การหัดมือ กำมือ ซึ่งเป็นไปเองโดยอัตโนมัติ ในช่วงอายุแรกเกิดนี้เด็กทารกยังไม่สามารถที่จะแยกแยะความแตกต่าง ระหว่างวัตถุกับตัวเขา ไม่สามารถเห็นความแตกต่างระหว่างแขนของเขากับของเล่น และ นั่นคือ เขายังไม่มีความคิดที่เป็นของตนเองในการที่จะกำหนดพฤติกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง เมื่อมีอายุประมาณ 18 เดือน ทารกจะแสดงความสามารถบางอย่างในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ เขาสามารถที่จะนึกได้ว่าทำอะไรจริงจะไปเล่นของเล่นได้ ทำอย่างไรจึงจะดึงของที่ปิด หน้าเขาอยู่นั้นให้ออกไปได้ เด็กทารกสามารถใช้วิธีแก้ปัญหาอย่างเดียวกันในสถานการณ์ที่ต่างกัน หรือปรับปรุงการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาใหม่ ๆ

ขั้นที่ 2 ขั้นเริ่มคิดเริ่มเข้าใจ (Preconception Thought) อายุ 2-4 ปีตามที่เราได้เห็นการพูดที่พัฒนาผ่านมาถึงความสัมพันธ์ของคำพูดกับวัตถุ ในขั้นเริ่มคิดเข้าใจพลังความสัมพันธ์ดังกล่าวนี้จะพัฒนาต่อไปโดยใช้การแสดงออกทางด้านจิตใจ (Mental) ดังนั้นบางสิ่งที่เด็กก็สามารถจินตนาการไปถึงบางสิ่งได้ เช่น มองเห็นตุ๊กตาเป็นเด็กจริง ๆ มองเห็นเสารั้วเป็นคน มองเห็นต้นไม้เป็นสัตว์ใหญ่ จินตนาการของเด็กเป็นการสร้างโลกด้วยวัตถุต่าง ๆ ซึ่งตัวเขาเองเป็นเจ้าของโลกแห่งจินตนาการนั้น อย่างไรก็ตามเด็กก็ยังไม่ได้คิดถึงเรื่องของความคิดรวบยอด (Concepts) หรือการสรุปครอบคลุมทั่ว ๆ ไป (Generalities)

ขั้นที่ 3 ขั้นคิดออกเองโดยไม่ต้องใช้เหตุผล (Intuitive Thought) อายุ 4-7 ปี เด็กจะพัฒนาความคิดความเข้าใจ และความว่องไวในการสัมผัสได้ดียิ่งขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งเขาสามารถมองวัตถุต่าง ๆ ในลักษณะของกลุ่ม โดยอาศัยความคล้ายคลึงกันในขั้นนี้ถ้าให้กล่องเข็มหมุด (A Box of Pegs) เขาอาจจะรับรู้ว่ามีกลุ่มหมุดหัวกลมกลุ่มหนึ่งและหัวสี่เหลี่ยมจัตุรัสเป็นกลุ่มอื่น อย่างไรก็ตามเด็กอาจจะไม่รู้เกี่ยวกับรูปกลม หรือรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส แต่ก็มีแสดงที่หยั่งรู้ได้เอง หรือคิดออกเอง

จากทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาดังที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่า เด็กจะพัฒนาไปตามลำดับขั้นของอายุ โดยเริ่มตั้งแต่ปฐมวัยที่อยู่ในขั้นที่ 1-3 ซึ่งเด็กในวัยนี้ จะเริ่มใช้ประสาทสัมผัสและการเคลื่อนไหว เพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่องไปสู่การเริ่มคิด และจินตนาการเพื่อนำความรู้ใหม่ที่ได้มาปรับให้สอดคล้องกับความรู้เดิม ซึ่งจะนำไปสู่ การที่เด็กสามารถคิดออกเองและสามารถพัฒนาไปสู่การใช้ความคิดเชิงรูปธรรม และนามธรรมต่อไป ดังนั้น ในการจัดกิจกรรมให้กับเด็กจะต้องคำนึงถึง

ขั้นพัฒนาการ ที่เหมาะสมกับระดับอายุ เพื่อเด็กจะได้มีโอกาสพัฒนาความคิดความเข้าใจอย่างต่อเนื่อง

2. ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์นับเป็นทักษะที่สำคัญในการดำรงชีวิต เพราะผู้เรียนที่มีความสามารถแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์จะสามารถปรับตัวในสังคมปัจจุบันที่นับวันปัญหาจะยิ่งทวีความรุนแรงขึ้น จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีนักวิชาการศึกษาหลายท่านกล่าวถึงความสำคัญของการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ไว้ ดังนี้

ณัฐญา นันทราช (2563 : 34) กล่าวว่า ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองเป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยที่มุ่งให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเองมีรากฐานมาจากแนวคิดของ เพียเจต์ ซึ่งมีความสนใจที่จะศึกษาว่า มนุษย์มีวิธีการเรียนรู้และมีการพัฒนาการให้เหตุผล (Intellectual) ตั้งแต่แรกเกิดและในวัยต่อ ๆ มาได้อย่างไร เพียเจต์ (Piaget) พบว่าเด็กมีวิธีการเรียนรู้โดยการมีปฏิสัมพันธ์ (Active Interaction) กับสิ่งที่อยู่รอบตัวเด็กจะสร้างความรู้เกี่ยวกับสิ่งที่อยู่รอบตัวเด็กและระดับการทำงานของปัญญาด้วยตัวเอง เพียเจต์ (Piaget) กล่าวว่าระดับของปัญญาที่เพิ่มพูนขึ้นในตัวเด็กถูกสร้างขึ้นแล้วสร้างขึ้นอีกจากกระบวนการกิจกรรม หรือกระบวนการคิดที่เด็กเป็นผู้กำหนดเอง

อุดมลักษณ์ กุลพิจิตร.(2553 : 22-23) กล่าวว่า ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เป็นแนวความคิดที่เป็นหัวใจสำคัญของทฤษฎีเพียเจต์ (Piaget) ที่กล่าวถึง กระบวนการของการพัฒนาเด็กทั้งในด้านสติปัญญา และสังคมอย่างเหมาะสมโดยมีลักษณะสำคัญ 2 ประการ คือ

1.ความสำคัญของกระบวนการเรียนรู้ที่เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับทางโลกกายภาพและทางโลกสังคม (Physical and Social World)

2. ปฏิกริยาร่วมภายในจิตใจ (Internal Mental Interaction) ระหว่างการรับรู้ของเด็กที่มีต่อเหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น และการปรับรับประสบการณ์ใหม่ซึ่งปฏิกริยาร่วมนี้จะส่งผลให้เด็กได้พัฒนาไปสู่ความเข้าใจในโลกทางถ่ายภาพและโลกทางสังคม เด็จ ๆ จะสร้างความรู้และพัฒนาสติปัญญาจากการที่ได้มีประสบการณ์ตรงจากการปฏิสัมพันธ์ต่อสิ่งแวดล้อมซึ่งลักษณะสำคัญทั้ง 2 ประการนี้ จะทำให้เกิดกระบวนการสร้างความรู้ (Construction) ขึ้นมาด้วยตนเอง เริ่มต้นจากความสนใจ การขยายความสนใจไปจนถึงการแสวงหาความรู้และพัฒนาเป็นความรู้ประเภทต่าง ๆ เพียเจต์ได้แบ่งความรู้ออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. ความรู้ทางกายภาพ (Physical Knowledge) คือ ความรู้ที่เกิดจากการมีประสบการณ์ในการมีปฏิสัมพันธ์กับวัตถุต่าง ๆ รอบตัวในชีวิตประจำวันตัวอย่าง เช่น เมื่อเด็กโยนลูกบอลแล้วสังเกตสิ่งที่เกิดขึ้นหรือได้ทำซ้ำเพื่อสังเกตสิ่งที่เกิดขึ้นอีกครั้ง ทำให้เด็กเกิดความเข้าใจในปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ความรู้ประเภทนี้เรียกว่า ความรู้ทางกายภาพ

2. ความรู้ทางตรรกและคณิตศาสตร์ (Logical-Mathematic Knowledge) เป็นความรู้ที่ได้ด้วยความเข้าใจของตนเอง จากปฏิสัมพันธ์ที่มีต่อวัตถุต่างๆ แม้ไม่ได้อยู่ตรงหน้า ตัวอย่างเช่น จำนวนตัวเลขไม่ปรากฏอยู่ที่วัตถุแต่ก็สามารถเข้าใจและนำวัตถุที่มีจำนวนเท่ากับตัวเลขที่ต้องการได้ ซึ่งความรู้ทางตรรกและคณิตศาสตร์เป็นพัฒนาการทางสติปัญญาขั้นสำคัญที่เด็กจะพัฒนาต่อไป เด็กในวัยอนุบาลจะเรียนรู้ จากความผิดพลาดต่าง ๆ ของตนเอง ซึ่งเพียเจต์กล่าวว่า ความผิดพลาดเป็นการพัฒนาการขั้นหนึ่งของการพัฒนาสติปัญญา

3. ความรู้ทางจริยธรรมของสังคม (Sociomoral Knowledge) เป็นความรู้ที่ได้จากการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลต่าง ๆ เด็กจะเรียนรู้ถึงบทบาทของตนเองในสังคมซึ่งจะพัฒนาไปสู่การยอมรับนับถือตนเองและบุคคลอื่น การแก้ปัญหาความขัดแย้งการสร้างกฎกติการ่วมกันและความเป็นตัวของตัวเอง

3. ทฤษฎีพัฒนาการทางบุคลิกภาพ ของอีริกสัน (Erikson)

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีนักวิชาการศึกษาหลายท่านกล่าวถึงทฤษฎีพัฒนาบุคลิกภาพ ดังนี้

พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์.(2545 : 36 - 37) ทฤษฎีพัฒนาบุคลิกภาพของอีริกสัน (Erikson) เป็นทฤษฎี พัฒนาการทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลิกภาพของมนุษย์ตั้งแต่วัยเด็กจนถึง วัยผู้ใหญ่สำหรับเด็กปฐมวัย ทฤษฎีมีพัฒนาบุคลิกภาพของอีริกสันเกี่ยวข้องกับการพัฒนา บุคลิกภาพด้านความคิดริเริ่ม ความเชื่อมั่นในตนเองและความคิดสร้างสรรค์ อีริกสันได้ แบ่งขั้นพัฒนาการออกเป็น 8 ขั้น ในแต่ละขั้นพัฒนาการที่แบ่งอีริกสันใช้คำเรียกชื่อขั้นว่า Sense of เพราะเชื่อว่าในแต่ละขั้นเด็กจะต้องพบกับปัญหาเฉพาะซึ่งถ้าเด็กแก้ปัญหาได้ สำเร็จก็จะเกิดความรู้สึกที่ดีเหลือตกค้างอยู่ก่อนที่จะก้าวขั้นสู่พัฒนาขั้นต่อไป แต่ถ้าเด็กแก้ปัญหาไม่ได้ก็จะเกิดความรู้สึกที่ไม่ดี ซึ่งในงานวิจัยนี้จะกล่าวเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย 3 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 ความรู้สึกไว้วางใจหรือรู้สึกไม่ไว้วางใจ (Sense of Trust Vs. Sense of Mistrust) อายุแรกเกิดถึง 2 ปี อีริกสัน (Erikson) เน้นว่าพื้นฐานของการพัฒนาในขั้นต่อ ๆ ไปขึ้นอยู่กับขั้นแรก เขาเชื่อว่าในระยะปีแรกของชีวิต เป็นระยะที่เด็กจะเกิดความรู้สึกไว้วางใจ หรือไม่ไว้วางใจและวิธีการที่เด็กจะตัดสินใจว่าโลกนี้ไว้วางใจได้หรือไม่ได้เด็กก็จะวัดจากว่า เขาได้รับความสุขสบายทางร่างกายมากน้อยเพียงไรและมีสิ่งที่ทำให้เขากลัวมากน้อยเพียงไร ดังนั้นลักษณะการเลี้ยงดูที่เด็กได้รับจากผู้ใหญ่จึงเป็นสิ่งสำคัญ เพราะเด็กในวัยทารกยังช่วยตัวเองไม่ได้ เด็กต้องการความอบอุ่น ต้องการอาหารที่เหมาะสมอย่างเพียงพอและสม่ำเสมอ ต้องการความรัก ต้องการให้มีคนคอยปกป้องคุ้มครอง ถ้าหากเด็กได้รับสิ่งเหล่านี้้อย่างเพียงพอ ก็จะทำให้เด็กมีความมั่นใจไว้วางใจในสภาพแวดล้อมของตน แต่ถ้าเด็กขาดสิ่งเหล่านี้หรือได้รับไม่สม่ำเสมอ ก็จะทำให้เด็กรู้สึกว่าหวงรู้สึกไม่ไว้วางใจในสภาพแวดล้อมของตน จะแสดงพฤติกรรมด้วยการร้องกวน โยเย ไม่ดูดนม หรือไม่สบายบ่อย ๆ เช่น ท้องเสีย

อาเจียน โดยไม่มีสาเหตุทางร่างกาย และจะมีผลทำให้เด็กเป็นคนขี้ระแวง ไม่ไว้วางใจผู้อื่นหรือเรียกร้องความสนใจจากผู้อื่นมากเกินไป

ขั้นที่ 2 ความรู้สึกเชื่อมั่นในตนเองหรือสงสัยไม่แน่ใจในความสามารถของตน (Sense of Autonomy VS. Sense of Doubt and Shame) อายุ 2-3 ปี เมื่อเด็กได้รับการสร้างความรู้สึกไว้วางใจ ต่อแม่ ต่อสิ่งแวดล้อมแล้ว เขาก็จะเริ่มค้นพบว่าเขามีอิสระที่จะทำบางอย่างได้ กล่าวคือ ในช่วงปีที่ 2 พัฒนาการทางร่างกายของเด็กถึงระยะที่สามารถควบคุมกล้ามเนื้อหูรูดของอวัยวะขับถ่ายได้ ซึ่งระยะนี้เองที่เด็กเกิดความรู้สึกว่าเขามีอิสระในการกระทำบางอย่าง และเขาจะเกิดความตั้งใจที่จะทำพฤติกรรมบางอย่างให้เป็นไปตามที่เขาต้องการ ระยะนี้ให้ความสำคัญกับพัฒนาการของอวัยวะขับถ่ายและพัฒนาการของกล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ในการเคลื่อนไหว จึงเรียกระยะนี้ว่า Muscular-anal stage ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับเด็กในวัยนี้ จะมีความสำคัญต่อเด็กมากขึ้นเนื่องจากสังคมจะกำหนดให้เด็กวัยนี้ขับถ่ายเป็นเวลาและเป็นที่เป็นทาง ฉะนั้น สิ่งที่พ่อแม่ควรจะฝึกวัยนี้เพื่อให้เหมาะกับพัฒนาการ ก็คือ การรู้จักเรื่องเวลาและสถานที่ซึ่งวิธีการฝึกนี้จะมีผลต่อบุคลิกภาพของเด็กเมื่อโตขึ้น

ขั้นที่ 3 เป็นผู้ริเริ่มหรือรู้สึกผิด (Sense of Initiative vs. Sense of Guilt) อายุ 3-6 ปี วัยที่ผ่านมามีเด็กสามารถที่จะควบคุมตัวเองได้ พัฒนาการ ในวัยนี้ก็จะพัฒนาขึ้นโดยเด็กพยายามที่จะควบคุมสิ่งแวดล้อมบางอย่างของตนให้ได้ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์จะเริ่มเกิดขึ้นในวัยนี้เพราะสภาพแวดล้อมท้าทายให้เด็กพยายาม ทำงานเฉพาะอย่างให้สำเร็จด้วยตนเอง ซึ่งจะทำให้เด็กพยายามแสดงความสามารถใหม่ ๆ ออกมาและแสดงออกมามากที่สุดเท่าที่จะมี และถึงแม้จะทำไม่สำเร็จก็จะล้มความล้มเหลว อย่างรวดเร็วและตั้งต้นใหม่ ถ้าเด็กได้รับการส่งเสริมอย่างถูกต้องก็จะเป็นการเสริมสร้าง ความคิดสร้างสรรค์ให้กับเด็ก แต่ในทางตรงข้ามหากเด็กถูกตำหนิตีเยียนทุกครั้งทำงานไม่สำเร็จก็จะเกิดความรู้สึกผิด

4. ทฤษฎีพัฒนาการทางภาษา

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีนักวิชาการศึกษาหลายท่านกล่าวถึงทฤษฎีพัฒนาการทางภาษา ดังนี้

ไวทสกี้ (Vygotsky) เป็นนักจิตวิทยาชาวรัสเซีย กล่าวว่า การเข้าใจพัฒนาการของมนุษย์จะต้องเข้าใจวัฒนธรรมที่เด็กได้รับการอบรมเลี้ยงดู เพราะวัฒนธรรมตั้งแต่แรกเกิดมนุษย์จะได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมที่เป็นผลงานของมนุษย์ คือวัฒนธรรมแต่ละวัฒนธรรมจะช่วยบ่งชี้ผลผลิตของพัฒนาการของเด็กและได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของภาษาเนื่องจากภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการคิดการเข้าใจพัฒนาการทางภาษาจึงสำคัญมาก ไวทสกี้ได้แบ่งพัฒนาการของภาษาออกเป็น 3 ชั้น

สุริจงห์ โค้วตระกูล.(2545 : 61-62) ได้สรุปและกล่าวเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย 2
 ชั้น ดังนี้

1. ภาษาที่ใช้ในการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นซึ่งไวก็อตสกีให้ชื่อว่าภาษาสังคม (Social Speech) แรกเกิดถึง 3 ขวบ เป็นขั้นแรกของพัฒนาการทางภาษาเด็กจะใช้ภาษาเพื่อแสดงความคิดหรืออารมณ์ และในการควบคุมพฤติกรรมของผู้อื่นโดยใช้คำพูดพยางค์เดียว เช่น ไม่ หมายความว่า ไม่ชอบ ไม่ต้องการไม่ได้ หรือนำมาหมายความว่า ต้องการดื่มน้ำ

2. ภาษาที่พูดกับตนเอง (Egocentric Speech) อายุ 3-7 ขวบเด็กวัยนี้จะใช้ภาษาพูดกับตนเองโดยไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับใคร เด็กมักจะใช้ภาษาคลายกับเป็นสิ่งที่สั่งให้ทำงานแม้ว่าจะพูดคนเดียว แต่มักจะออกเสียงให้ผู้อื่นได้ยินด้วยไวก็อตสกีให้ความสำคัญของภาษาที่พูดกับตนเองว่ามีบทบาทสำคัญในการประสานความคิดและพฤติกรรมหรือการแสดงออก

จากทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมตามแนวคิดไฮ/สโคปที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ (Piaget) เป็นพื้นฐานในการสร้างองค์ความรู้ให้เด็กโดยการเรียนรู้แบบลงมือกระทำ การใช้ประสาทสัมผัส และการเคลื่อนไหวเพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ไปสู่การคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ ซึ่งเด็กมีอิสระที่จะคิดอย่างเสรีและพัฒนาไปสู่การใช้ความคิดเชิงรูปธรรมและนามธรรม ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เด็กมีวิธีการเรียนรู้โดยการเรียนรู้กับสิ่งที่อยู่รอบตัวเด็ก เด็กสามารถนำความรู้ใหม่ที่ได้มาปรับใช้ให้สอดคล้องกับ ความรู้เดิมจนกระทั่งพัฒนาไปสู่ความคิดสร้างสรรค์ ส่วนทฤษฎีพัฒนาบุคลิกภาพของอีริคสันเกี่ยวข้องกับการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ เนื่องจากเด็กมีโอกาสเป็นผู้ริเริ่มการเล่นหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ อย่างอิสระและทฤษฎีพัฒนาการทางภาษาของไวก็อตสกีได้มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งที่อยู่รอบตัวโดยการใช้ภาษาในการสื่อสาร ซึ่งสามารถพัฒนาไปสู่ความคิดสร้างสรรค์โดยการประสานความคิดและพฤติกรรมหรือการแสดงออก ดังนั้น ในการจัดกิจกรรมเพื่อจะส่งเสริมให้เด็กเกิดความคิดสร้างสรรค์นั้นจะต้องคำนึงถึงช่วงเวลาที่เหมาะสมเพื่อที่เด็กจะได้มีโอกาสพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้สูงสุด

สรุปได้ว่า ทฤษฎีตามแนวคิดไฮสโคปเป็นการผสมผสานระหว่างแนวคิดของเพียเจต์ (Piaget) ทฤษฎีของอีริคสัน (Erikson) และไวก็อตสกี (Vygorsky) ซึ่งครอบคลุมพัฒนาการด้านสติปัญญา ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ สังคม และด้านภาษา โดยผ่านกิจกรรมการเลือกและตัดสินใจที่จัดกระทำกับสื่อด้วยการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า จากนั้นนำเสนอด้วยการสื่อสารทางภาษาจากเด็กภายใต้การสนับสนุนจากผู้ใหญ่

1.2 วงล้อแห่งการเรียนรู้ของไฮสโคป

วงล้อแห่งการเรียนรู้ของไฮสโคป เป็นหลักการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งส่งเสริมการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่องสำหรับเด็กปฐมวัย โดยกระบวนการที่让孩子ได้มีส่วนร่วมในการวางแผน การลงมือปฏิบัติและการทบทวนประสบการณ์การเรียนรู้ของตนเอง จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีนักวิชาการศึกษาหลายท่านกล่าวถึงวงล้อแห่งการเรียนรู้ของไฮสโคป ดังนี้

วรรณาท รักสกุลไทย (2542 : 55) กล่าวถึงหลักการของหลักสูตรไฮสโคป (HighScope) สามารถสรุปเป็นแผนภูมิรูปภาพวงล้อของการเรียนรู้ (HighScope Wheel of Learning) ดังภาพประกอบ

ภาพประกอบ 2 วงล้อแห่งการเรียนรู้ของไฮสโคป

การที่เด็กได้ลงมือทำงานหรือกิจกรรมด้วยความสนใจ จะทำให้เด็กสนุกกับการทำงาน การทำตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบ ทำให้เด็กได้รับการฝึกฝน ฝึกความมีระเบียบ ฝึกการคิดอย่างมีความหมาย ผ่านกระบวนการวางแผน (Plan) ปฏิบัติตามแผน (Do) ทบทวนการปฏิบัติ (Review) เอพสไต้น, แอนน์ เอส. หลักสูตรไฮสโคป (2564 : 5-9) กล่าวสรุปเกี่ยวกับวงล้อของการเรียนรู้ของไฮสโคป ดังนี้

1. การเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติอย่างมีชีวิตชีวา (Active Participatory Learning)

ด้วยการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติอย่างมีชีวิตชีวา (active learning) เด็กปฐมวัยจะสามารถสร้างความรู้ที่ช่วยให้เขาสามารถเข้าใจสภาพแวดล้อมรอบตัว ผ่านการได้มีประสบการณ์ตรง (direct experience) และรับรู้ความหมายของประสบการณ์นั้นผ่านการสะท้อนความคิด

(reflection) ซึ่งพลังของการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติอย่างมีชีวิตชีวานั้นสร้างขึ้นจากการริเริ่มของเด็ก (child initiative) เด็กๆ เกิดมาพร้อมกับสัญชาตญาณที่ต้องการสำรวจ เด็กจึงตั้งคำถามและค้นหาคำตอบเกี่ยวกับผู้คนสิ่งของ เหตุการณ์ และความคิดต่างๆ ที่กระตุ้นความอยากรู้อยากเห็น โดยเด็กจะหาทางแก้ปัญหาที่ขัดขวางไม่ให้พวกเขาไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้และจะพยายามหากลวิธีใหม่ๆ มาทดลองเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว ในระหว่างที่เด็กได้ทำกิจกรรมตามที่ตั้งใจไว้แล้ว พวกเขาจะได้มีส่วนร่วมกับการเรียนรู้ของหลักสูตรที่ระบุไว้ในตัวบ่งชี้พัฒนาการสำคัญ (key developmental indicators: KDIs) ซึ่งหมายถึง พฤติกรรมของเด็กที่สะท้อนถึงพัฒนาการด้านจิต อารมณ์ สังคม และร่างกาย KDIs จะเกิดขึ้นในระหว่างที่มีปฏิสัมพันธ์เชิงสร้างสรรค์กับผู้คน สิ่งของ เหตุการณ์ และความคิด ยกตัวอย่างเช่น ขณะที่เด็กกำลังวางแผน (KDI 2) กำลังและความรู้สึก (KDI 9) กำลังใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ (KDI 16) กำลังพูดคุยกับผู้ใหญ่และเพื่อน (KDI 22) กำลังทำกิจกรรมซึ่งดวงวัด 36) กำลังเล่นบทบาทสมมติ (KDI 43) กำลังสำรวจธรรมชาติและสิ่งต่างๆ รอบตัว (KDI 51) และกำลังมีส่วนร่วมในการตัดในห้องเรียน (KDI 55) ความสำเร็จของการนำหลักสูตรโฮสโคปไปใช้ขึ้นอยู่กับ การที่ผู้ใหญ่ให้การสนับสนุนการริเริ่มของเด็ก และการเข้าใจการแสดงออกของเด็กดังที่ระบุไว้ในตัวบ่งชี้พัฒนาการสำคัญ (KDIs) แน่แน่นอนว่า การเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติอย่างมีชีวิตชีวา (active learning) มีอิทธิพลต่อทุกๆ กิจกรรมที่คุณครูร่วมทำกับเด็กและเป็นหัวใจของหลักสูตรโฮสโคป

2. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ใหญ่กับเด็ก (Adult-child interaction)

การเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติอย่างมีชีวิตชีวา (active learning) จำเป็นต้องมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างผู้ใหญ่กับเด็ก (positive adult-child interaction) คุณครูจึงจำเป็นต้องตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เด็กปฐมวัยรู้สึกปลอดภัย และพยายามที่จะให้กำลังใจเด็กอยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็ระหว่างเวลาที่เล่นหรือสนทนากับเด็ก ตลอดทั้งวัน คุณครูควรใช้กลยุทธ์ในการสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวก (positive interaction strategies) โดยอาศัยความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีคิด และวิธีตัดสินใจของเด็กปฐมวัย ทั้งการแบ่งปันการควบคุมสถานการณ์ร่วมกับเด็ก (sharing control) การให้ความสนใจจุดแข็งของเด็ก การสนับสนุนการเล่นของเด็ก และการประยุกต์ใช้กระบวนการแก้ปัญหาความขัดแย้ง ซึ่งปฏิสัมพันธ์ในรูปแบบนี้จะช่วยให้เด็กกล้าแสดงความคิดเห็นและแสดงความรู้สึกได้อย่างอิสระและมั่นใจ ทั้งยังช่วยให้เด็กได้มีประสบการณ์การเป็นพาร์ทเนอร์ ร่วมกับผู้ใหญ่ (true partnerships) ทั้งในการเล่นและการสนทนาร่วมกัน โดยสรุป คุณครูควรยึดหลักการให้กำลังใจ (encouragement) และกระบวนการแก้ปัญหา (problem-solving approach) ในการจัดการกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นทุกวันใน ห้องเรียน มากกว่าวิธีการที่เน้นการใช้คำชมเชย (praise) การลงโทษ (punishment) และการให้รางวัล (reward)

3.สภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ (Learning environment)

ด้วยสิ่งแวดล้อมทางกายภาพมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของทั้งเด็กและผู้ใหญ่ หลักสูตร

ไฮสโคปจึงให้ความสำคัญกับเรื่องการวางแผนโดยการกำหนดแผนผังการจัดสถานที่และการเลือกใช้สื่ออุปกรณ์ที่เหมาะสม เนื่องจากสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติอย่างมีชีวิตชีวา (active learning environment) จะช่วยเปิดโอกาสให้เด็ก ๆ ได้เลือกและตัดสินใจตลอดเวลา ดังนั้น คุณครูจึงควรจัดสรรพื้นที่เล่นออกเป็นพื้นที่หรือมุมประสบการณ์ (interest areas) ที่เจาะจงและน่าสนใจเพื่อสนับสนุนความสนใจที่เด็กมีอยู่เดิม เช่น การเล่นทรายและน้ำ การต่อตัวต่อ การต่อจิ๊กซอว์ การเล่นเกมทบทวน การวาดรูประบายสีกิจกรรมอ่านเขียน การนับเลข กิจกรรมแยกประเภทสิ่งของ การปั้นแป้ง การร้องเพลง และการเคลื่อนไหวร่างกาย พื้นที่หรือมุมประสบการณ์ดังกล่าวนี้จะต้องมีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ (materials) ที่หลากหลายและเด็กสามารถเลือกหยิบเล่นได้ง่ายตามความต้องการ อุปกรณ์ดังกล่าวไม่จำเป็นต้องมาจากธรรมชาติ หรือจัดซื้อมา หรือทำขึ้นเอง ล้วนช่วยให้เด็กสามารถเข้าถึงเนื้อหาของหลักสูตรได้อย่างสร้างสรรค์และมีเป้าหมายตลอดเวลา พื้นที่จัดเก็บ (storage) ที่เหมาะสมจะต้องช่วยให้เด็กสามารถค้นหา-หยิบใช้-เก็บคืน (find-use-return) ได้ด้วยตนเอง โดยอาจจะใช้ชั้นเตี้ยๆ กล่องใส และที่สำคัญต้องมีป้ายชื่ออุปกรณ์ที่เด็กสามารถเข้าใจได้ (ใช้รูปภาพและคำง่าย ๆ)

4.กิจวัตรประจำวัน (Daily routine)

คุณครูจะออกแบบกิจวัตรประจำวัน (daily routine) ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติอย่างมีชีวิตชีวา ซึ่งกิจวัตรที่ทำเป็นประจำจะช่วยให้เด็กปฐมวัยคาดเดาได้ว่าจะเกิดอะไรขึ้นต่อไปและช่วยให้ พวกเขาได้รู้สึกรับบทบาทในการควบคุมกิจกรรมที่ดำเนิน ไปในแต่ละวัน กิจวัตรประจำวันของหลักสูตรไฮสโคปที่สำคัญ กิจกรรมหนึ่งคือ กระบวนการวางแผน-ลงมือปฏิบัติ - ทบทวน (plan - do - review) ซึ่งเป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ เด็ก ๆ ได้บอกความตั้งใจของตน แล้วจึงดำเนินการตามที่ตั้งใจไว้ และสะท้อนให้คนอื่นรู้ว่าตนเองได้ทำอะไร โดยคุณครูจะเริ่ม กระบวนการนี้ได้ด้วยการตั้งคำถามที่เหมาะสมกับเด็ก จากนั้น เด็ก ๆ จะอธิบายแผน ของตนและลงมือปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ ซึ่งอาจจะใช้เวลา เพียงไม่กี่นาทีหรืออาจใช้เวลาเป็นชั่วโมงก็ได้ โดยเด็กอาจเลือกเล่น เกมทบทวน ต่อไม้บล็อก หรือวาดรูป หลังจากนั้น คุณครูจะกระตุ้นให้เด็ก ๆ ได้ทบทวน ประสบการณ์หรือสิ่งที่ตน ได้ทำไป โดยเด็ก ๆ อาจจะทบทวนด้วยการพูด การสาธิต การ วาดรูป หรือ การเขียนก็ได้ นอกจากกิจวัตรที่เด็กจะเป็นผู้เลือก เองแล้ว ไฮสโคปยังให้ความสำคัญกับกิจวัตรที่ครู เป็นผู้ชี้นำด้วย เช่นกัน ในช่วงกิจกรรมกลุ่มย่อย (small-group time) เด็ก ๆ จะได้สำรวจและใช้สื่อ อุปกรณ์ทั้งที่ตนคุ้นเคยและไม่คุ้นเคย ซึ่งคุณครูจะเป็นผู้เลือกสื่ออุปกรณ์เหล่านั้นให้สอดคล้องกับ ความสนใจของเด็ก ๆ โดยอาศัยข้อมูลที่ได้จากการสังเกต พฤติกรรมของเด็กในแต่ละวันและเป้าหมาย

การเรียนรู้ที่ เชื่อมโยงกับตัวบ่งชี้พัฒนาการสำคัญ (KDIs) รวมถึงเหตุการณ์ ที่เกิดขึ้นในชุมชน สำหรับ ช่วงกิจกรรมกลุ่มใหญ่ (large-group time) ทั้งเด็กและผู้ใหญ่จะร่วมกันทำกิจกรรมดนตรีและการ เคลื่อนไหว กิจกรรมจำลองเรื่องราว และกิจกรรมโครงงานและ การเล่นที่ต้องอาศัยการร่วมมือกัน ซึ่ง การปฏิบัติตามกิจวัตร ประจำวันที่ส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติอย่างมี ชีวิตชีวาจะช่วยให้ เด็กๆ และคุณครูเกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน (sense of community)

5. การประเมิน (Assessment)

การเรียนรู้แบบไฮสโคปทำการประเมินผลการใช้หลักสูตรจากหลายวิธีทั้งจากการสังเกต การจดบันทึก การประเมิน และจากการพัฒนาปฏิสัมพันธ์กับเด็ก ครอบครัว และเพื่อนร่วมงานให้ดีขึ้น อย่างต่อเนื่อง ซึ่งการทำงานเป็นทีม (teamwork) ที่เกิดจากจากความสัมพันธ์ที่เกื้อหนุนกันเป็น รากฐานที่สำคัญของการทำงานร่วมกันของคุณครู ในแต่ละวัน คุณครูแต่ละคนจะเก็บข้อมูล รายละเอียดต่างๆ ด้วยวิธีการสังเกตและการมีปฏิสัมพันธ์กับเด็ก พร้อมทั้งจดบันทึกเรื่องราว ประจำวัน (daily anecdotal notes) ว่าสังเกตเห็นและได้ยินอะไรบ้าง ซึ่งทีมงานทุกคนจะมีส่วนร่วม ในการวางแผนประจำวัน (daily planning) เพื่อแลกเปลี่ยนสิ่งที่สังเกตเห็น วิเคราะห์ข้อสังเกตด้วย การใช้ตัวบ่งชี้พัฒนาการสำคัญ (KDIs) และกำหนดแผนงานสำหรับวันถัดไป การประชุมลักษณะนี้อาจ เกิดขึ้นก่อนเด็กๆ จะมาถึงโรงเรียน หรือหลังจากเด็กๆ กลับไปแล้ว หรือในระหว่างที่เด็กๆ กำลังนอน กลางวัน ทั้งนี้ทีมงานจะนำเอาผลการสังเกตที่ได้จดบันทึกไว้ในบันทึกเรื่องราวประจำวันมาสรุปเป็นผล การประเมินเด็กรายบุคคล (individual child assessments) เป็นระยะ โดยใช้เครื่องมือการ ประเมินผลจากการสังเกต (Child Observation Record: COR Advantage; Epstein et al., 2014) นอกจากนี้ผู้บริหารและครูจะประเมินกระบวนการเรียนการสอน (pro- gram assessment) เป็นระยะ โดยใช้เครื่องมือประเมินคุณภาพการจัดการเรียนการสอน (Program Quality Assessment: PQA ; HighScope, 2003a) ซึ่งทำหน้าที่ประเมินประสิทธิผลของการนำหลักสูตรมา ใช้ ความสัมพันธ์กับครอบครัว การพัฒนาศักยภาพทางวิชาชีพ และการจัดการเรียนการสอนใน ภาพรวม

สรุปได้ว่า หลักสูตรไฮสโคปมีหลักการพื้นฐานสำคัญทั้งหมด 5 ประการ ประกอบด้วย การ เรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติอย่างมีชีวิตชีวา (active learning) ปฏิสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างผู้ใหญ่กับ เด็ก (positive adult-child interaction) สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ อย่างมีชีวิตชีวา (active learning environment) กิจวัตรประจำวันที่มีสม่ำเสมอ (consistent daily routine) และการประเมินผลร่วมกัน (team-based assessment) ดังนั้น การที่เด็กได้ลงมือทำงาน หรือกิจกรรมด้วยความสนใจ จะทำให้เด็กสนุกกับการทำงาน การทำตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบ ทำ ให้เด็กได้รับการฝึกฝนปัญญา ฝึกความมีระเบียบ ฝึกการคิดอย่างมีความหมาย ผ่านกระบวนการ วางแผน (Plan) ปฏิบัติตามแผน (Do) ทบทวนการปฏิบัติ (Review)

1.3 กระบวนการวางแผน - ลงมือปฏิบัติ- ทบทวน

กระบวนการวางแผน - ลงมือปฏิบัติ - ทบทวน (plan - do - review process) ถือเป็นหัวใจสำคัญของแนวการจัดการ เรียนรู้อย่างมีชีวิตชีวาของไฮสโคป ที่ครอบคลุมทุกองค์ประกอบของการเรียนรู้อย่างมีชีวิตชีวา ซึ่งประกอบด้วย สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ (materials) การลงมือทำผ่านประสาทสัมผัส (manipulation) ทางเลือก (choice) ภาษาและความคิด ของเด็ก (child language and thought) และสนับสนุนเพื่อต่อยอดการเรียนรู้จากผู้ใหญ่ (adult scaffolding) นอกจากนี้ กระบวนการวางแผน - ลงมือปฏิบัติ - ทบทวน (plan - do - review) ยังเป็นที่รู้จักในอีกชื่อหนึ่งว่าเป็นขั้นตอนการวางแผน - การทำงาน - การไตร่ตรอง ซึ่งเป็นองค์ประกอบหลักของกิจวัตรประจำวันของไฮสโคปและเป็นกิจกรรมที่ยาวนานที่สุดของวัน คือ ประมาณ 1 - 1 ชั่วโมงครึ่ง จากการศึกษาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบไฮสโคป มีแนวทางในการจัดประสบการณ์แบบไฮสโคป 3 ขั้นตอน ซึ่งมีนักการศึกษาได้กล่าวถึง 3 ขั้นตอนของไฮสโคปไว้ ดังนี้

พัชรี ผลโยธินและคณะ (2543 : 24-28) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของไฮสโคป ประกอบไปด้วย กระบวนการวางแผน ปฏิบัติ และทบทวน ดังนี้

1. การวางแผน (Plan) คือ กระบวนการคิดของเด็กเกี่ยวกับเป้าหมายที่จะกำหนดการกระทำที่คาดหวัง การวางแผนของเด็กขึ้นอยู่กับอายุ ความสามารถทางการสื่อสารและการใช้ภาษา เด็กอาจวางแผนโดยการกระทำท่าทางหรือคำพูด การวางแผนมีความสำคัญเนื่องจากเป็นการสนับสนุนความคิด การเลือกและการตัดสินใจของเด็กที่ชัดเจน ส่งเสริมความรู้สึกเชื่อมั่นในตนเองของเด็กและความรู้สึกในการควบคุมตนเองทำให้เด็กมีความสนใจการเล่นที่ได้วางแผนไว้ ส่งเสริมพัฒนาการการเล่นที่มีความซับซ้อนเพิ่มมากขึ้น

ในช่วงการวางแผน เด็กจะได้พัฒนาความสามารถในการสื่อสารถึงความตั้งใจ การวางแผนของเด็กอาจมีทั้ง แผนงานที่ไม่ชัดเจน คือเด็กสามารถบอกได้เพียงว่าจะเลือกมุมใดแต่ยังไม่มีภาพในใจว่าต้องการทำอะไร แผนงานที่เป็นกิจวัตร คือ เด็กบอกได้ว่าจะเลือกเล่นมุมใดและมีภาพในใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับประสบการณ์หรือควรใช้วัสดุอุปกรณ์ในแต่ละมุมอย่างไร แผนงานที่มีความละเอียดชัดเจน คือ เด็กสามารถวางแผนงานที่มีความซับซ้อนซึ่งจะกล่าวถึงกิจกรรมกระบวนการหรือวัสดุอุปกรณ์ที่เป็นเป้าหมายหรือผลผลิต เด็กจะได้วางแผนที่หลากหลายตลอดเวลา ได้สร้างผลงานจริงๆซึ่งเกิดขึ้นในขณะทำงาน ครูสามารถสนับสนุนการวางแผนของเด็กโดยการสังเกตลักษณะแผนงานของเด็กแต่ละคน วางแผนกับเด็กอย่างใกล้ชิด จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์และประสบการณ์ที่ช่วยทำให้เด็กมีความสนใจในการวางแผนสนทนากับเด็กเป็นรายบุคคลเกี่ยวกับแผนงานของเด็ก ทั้งนี้วิธีที่เด็กใช้วางแผนอาจมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

2. การปฏิบัติ / การทำงาน (Do/Work time) คือการทำงาน เป็นช่วงเวลาที่เด็กได้ลงมือกระทำ เล่นและแก้ปัญหาอย่างมีจุดมุ่งหมาย ตั้งอกตั้งใจและได้เรียนรู้ตามประสบการณ์สำคัญ ช่วงเวลาการทำงานเป็นช่วงที่เด็กได้ปฏิบัติตามสิ่งที่ตั้งใจไว้ ค้นพบความคิดใหม่ๆ เป็นช่วงที่เด็กต้องเลือกและตัดสินใจใช้วัสดุอุปกรณ์ บริเวณและขั้นตอนในการเล่นซึ่งทำให้เด็กเป็นผู้ทำงานอย่างจริงจัง การเล่นของเด็กคือความต้องการที่จะสำรวจ ทดลอง ประดิษฐ์สร้างสรรค์และเลียนแบบ ดังนั้น เมื่อเด็กได้วางแผนกิจกรรมจึงมีลักษณะทั้งการทำงานที่จริงจังและการเล่นที่มีความสนุกสนานและสร้างสรรค์อย่างเป็นธรรมชาติ ช่วงเวลานี้เป็นช่วงที่เด็กได้มีส่วนร่วมในสังคมจากการวางแผนการเล่น เป็นคู่หรือกลุ่ม หรือทำงานคนเดียวแต่ตระหนักถึงผู้อื่น และได้แก้ปัญหาจากการทำงานที่เด็กจะพบว่า มีสิ่งที่เป็นไปตามที่เขาคาดหวังและปัญหา เขาจะค้นพบความรู้ใหม่ที่ทำให้เข้าใจความจริงเกี่ยวกับ ลักษณะกายภาพและสังคม การลงมือกระทำจากสิ่งที่ได้ริเริ่มและประสบการณ์ตรงทำให้เด็กได้สร้างสรรค์ สร้างความรู้ด้วยตนเอง ครูสังเกต เรียนรู้และสนับสนุนการเล่นของเด็กในช่วงการทำงาน ครูสามารถค้นพบได้ว่าเด็กแต่ละคนมีวิธีการคิดและใช้เหตุผลอย่างไร มักจะเล่นกับใครเสมอๆ เด็กได้ใช้ความรู้ ใดๆ ในการแก้ปัญหาซึ่งเป็นแนวทางให้ครูได้มีปฏิสัมพันธ์กับเด็กตลอดวัน สิ่งที่เด็กปฏิบัติในช่วงเวลาของการทำงาน คือการทำตามแผนงาน ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและทำให้แผนงานสมบูรณ์ เด็กได้เล่นในบริบททางสังคมที่มีความหลากหลายในรูปแบบต่างๆ ทั้งการเล่นแบบสำรวจ สร้างสรรค์ บทบาทสมมติ และเกม เด็กได้สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดกับเพื่อนและครูอย่างเป็นธรรมชาติ

ครูสามารถสนับสนุนเด็กในช่วงเวลาของการทำงานได้โดยการสังเกตลักษณะการทำงาน ของเด็กแต่ละคน จัดเตรียมบริเวณการทำงาน ค้นหาสิ่งที่เด็กกำลังทำได้แก่ สถานภาพของการเล่น (เริ่ม กำลังทำเปลี่ยนแปลงหรือเสร็จสมบูรณ์ตามแผนงาน) บริบททางสังคม (เล่นคนเดียว เป็นคู่ เป็นกลุ่ม) รูปแบบการเล่น (สำรวจ สร้างสรรค์ บทบาทสมมติ เกม) และประสบการณ์สำคัญ ครูสังเกตเด็ก เพื่ออำนวยความสะดวก มีส่วนร่วมในการเล่นกับเด็ก สนทนาและส่งเสริมการแก้ปัญหาของเด็ก พิจารณาปฏิสัมพันธ์จากสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วบันทึกการสังเกตเด็ก

3. การทบทวน (Recall time) คือ ช่วงของการทบทวนเป็นช่วงที่เด็กได้สะท้อนพูดคุยและ นำเสนอเกี่ยวกับสิ่งที่ทำในช่วงการทำงานในกระบวนการวางแผน เด็กได้ตั้งเป้าหมายและคาดการณ์ กระทำล่วงหน้าในกระบวนการทบทวน เด็กได้ทำความเข้าใจโดยใช้ภาษา การอภิปรายและการ วิเคราะห์เชื่อมโยงสะท้อนความคิดเกี่ยวกับการกระทำและประสบการณ์ซึ่งเป็นกระบวนการสร้างความ เข้าใจและตีความสิ่งที่ได้ปฏิบัติ ตระหนักถึงความเกี่ยวเนื่องจากการวางแผน การกระทำและผล ที่ได้รับ พูดคุยกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเองเป็นโอกาสที่เด็กจะได้ฝึกการเล่าเรื่อง การ บรรยาย เด็กจะได้ฝึกความสามารถในการแสดงให้ผู้อื่นเห็นและเข้าใจประสบการณ์ของตน ได้ ตระหนักถึงสิ่งที่ในอดีต การทบทวนทำให้เด็กสะท้อนกลับไปยังเป้าหมายเดิมที่ตั้งไว้ การกระทำซึ่ง

ได้สำรวจหรือการปรับปรุงแผนงานที่วางไว้ และผลผลิตที่ได้รับในปัจจุบันทำให้เขาได้พิจารณาตั้งแต่อดีตซึ่งเป็นตัวชี้นำปัจจุบันและอนาคตนับเป็นทักษะที่นำไปใช้ได้ในชีวิต

ครูสามารถส่งเสริมเด็กในช่วงของการทบทวนโดยการสังเกตการทบทวนของเด็กแต่ละคน ทบทวนกับเด็กในบรรยากาศที่สงบ อบอุน เช่น ทบทวนในกลุ่มอย่างใกล้ชิด ในการทบทวนครูควรช่วยกระตุ้นการระลึกประสบการณ์ของเด็ก จัดหาวัสดุอุปกรณ์หรือประสบการณ์ที่ทำให้เด็กสนใจ เช่น การเยี่ยมชมตามมุมที่เด็กสร้างไว้ ใช้เกม เช่น แก้อัฒนตรีโดยให้เด็กได้นั่งทบทวนก่อน เป็นต้น ใช้เพื่อนร่วมงานหรืออุปกรณ์ร่วมด้วย หรืออาจจะใช้สัญลักษณ์ เช่น ละครใบ้ แผนภูมิการวาดรูป เป็นต้น

อรุณี หรดาลแลคณะ (2550 : 148-159) อ้างถึงแนวคิดของโฮแมนและคนอื่นๆ ดังนี้

การเรียนการสอนไฮสโคป มี 3 ขั้นตอน คือ

1. การวางแผน (Plan) เด็กต้องตัดสินใจว่าเด็กจะทำอะไร โดยบอกแผนกับครู ซึ่ง

ครู

จะช่วยให้เด็กคิด และบันทึกแผนนั้น พร้อมทั้งช่วยให้เด็กสามารถเริ่มต้นได้

2. ทำงาน (Do) ทำกิจกรรมตามที่ได้วางแผน ครูจะเคลื่อนย้ายตามกลุ่มเด็กต่างๆ ช่วยเหลือ แนะนำ และขยายความคิด คนที่ทำเสร็จแล้วก็วางแผนสิ่งอื่นต่อ

3. ทบทวน (Review) ทำในกลุ่มเล็กๆพร้อมกับครู โดยทบทวนและเสนอแนะสิ่งที่ตนทำไปในช่วงเวลาทำงาน มักใช้เวลาในการทำงานหรือช่วงอาหารว่าง

กุลยา ตันติลาชีวะ (2551 : 125) ได้กล่าวว่า การเรียนการสอนแบบไฮสโคป (High/Scope) เน้นการเรียนรู้ด้วยการลงมือกระทำของเด็ก เริ่มตั้งแต่เลือกเรื่องที่สนใจแล้ววางแผนลงมือปฏิบัติตามแผนและทบทวน ซึ่งมีขั้นตอนของการสอน ดังนี้

การเตรียม

พื้นที่และสื่ออุปกรณ์ มีความหมายกับการเรียนแบบไฮสโคป (High/Scope) เนื่องจากเป็น การเรียนเป็นกลุ่ม มีกิจกรรมและต้องใช้สื่ออุปกรณ์ในการคิดและดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้และการ แก้ปัญหาครูต้องเตรียมให้พร้อมโดยเฉพาะสื่อต้องมีความหลากหลายสามารถให้ประสบการณ์สำคัญ ตามจุดประสงค์ของการเรียนการสอนห้องเรียนมีพื้นที่พอที่จะทำให้เด็กได้ทำกิจกรรมอย่างคล่องตัว

การดำเนินการ

1. ชี้นำครูเตรียมเด็กเข้าสู่เวลาการเรียนด้วยกิจกรรมที่เชื่อมโยงสู่การคิดกิจกรรมการเรียนด้วยตัวเด็กเอง ครูนำเด็กไปสู่การคิดหาหัวเรื่องที่ต้องการเรียนด้วยการสนทนาอภิปรายเพื่อเสนอ เรื่องที่ต้องการเรียนด้วยการให้เด็กช่วยกันคิดเลือกและตัดสินใจที่จะทำกิจกรรมตามความสนใจของเด็ก เช่น ครูสนทนากับเด็กว่า “วันนี้ครูได้กระดาดสวยๆมาเยอะเลยเราจะเอามาทำอะไรกันดี” การสนทนาเป็นจุดเริ่มต้นของการคิดของเด็กที่เข้าสู่การเรียน

2. ชี้นสอนเป็นขั้นที่ครูนำเด็กสู่การวางแผน (Plan) การลงมือปฏิบัติตามแผน (Do) และ

การทบทวน (Review) ดังนี้

2.1 ขั้นตอนในการวางแผน เมื่อเด็กตกลงเรื่องที่จะเรียนแล้วครูให้เด็กแต่ละกลุ่มร่วมกันคิดว่าทำอะไรจึงจะทำสิ่งที่พูดได้หรือทำสิ่งที่เป็นการตอบโต้ครูจะกระตุ้นด้วยคำถามให้ได้วางแผนด้วยการวาดภาพแสดงหรือทำสัญลักษณ์หรือบอกครูและจดบันทึกไว้ด้วยภาพหรือสัญลักษณ์ประจำตัวเด็กขั้นนี้เป็นขั้นของการคิดและตัดสินใจของเด็ก

2.2 ขั้นปฏิบัติตามแผนเด็กจะเริ่มจากการค้นหาอุปกรณ์เพื่อใช้ตามแผน ส่วนเด็กที่มีอุปกรณ์พร้อมแล้วจะเริ่มจากการใช้อุปกรณ์นั้นดำเนินการตามแผน ครูสังเกตการณ์ทำงานของเด็กแต่ละกลุ่ม บันทึกพฤติกรรมเด็กให้คำแนะนำ ช่วยเหลือหรือร่วมแสดงความคิดเห็นกับกลุ่มสนับสนุนให้เด็กดำเนินกิจกรรมตามแผนด้วยตนเองหรือกลุ่มอย่างอิสระตามเวลาที่กำหนดสิ่งที่ครูปฏิบัติในระหว่างการดำเนินกิจกรรม ได้แก่

2.2.1 ครูจดบันทึกการวางแผนของเด็ก

2.2.2 ครูต้องเตือนเด็กเมื่อจะหมดเวลา

2.2.3 เมื่อเด็กทำงานเสร็จแล้วครูชักชวนให้เด็กทำความสะอาดและเก็บอุปกรณ์เข้าที่ให้เรียบร้อย

2.3 ขั้นทบทวนเมื่อเด็กทำผลงานเป็นที่เรียบร้อยแล้วก่อนที่จะมีการทบทวนแผนการทำงานและผลงานครูให้เด็กเก็บของเข้าที่ให้เรียบร้อยก่อนแล้วจึงมาทบทวนแผนงานการปฏิบัติและผลงานที่เกิดว่าการทำงานตามแผนมีปัญหาอะไรอย่างไร แก้ไข อย่างไร ใครช่วยอะไรบ้าง แล้วทำไมจึงทำสำเร็จทั้งนี้เพื่อเป็นการสะท้อนประสบการณ์ของเด็กจากการทำงานตามแผนและทำงานร่วมกันกับเพื่อน การสนทนาและอภิปรายกับครูเป็นการตรวจสอบเปรียบเทียบ ทบทวนงานที่ทำ ครูต้องให้โอกาสเด็กในการพูดอธิบายสิ่งที่เด็กทำปัญหาและแนวทางแก้ไขของเด็กเพื่อสร้างการเรียนรู้และความมั่นใจให้กับเด็กจากการปฏิบัติจริงก่อนจบกิจกรรมแต่ละครั้ง ครูต้องให้เด็กสรุปผลของการเรียนรู้จากผลงานของเด็กด้วยการให้ออกมาเล่าให้เพื่อนฟังและเปิดโอกาสให้เพื่อนซักถามได้

วรนาท รักสกุลไทย (2554 : 41-42) ได้ให้ความหมายของการวางแผน ลงมือปฏิบัติ และทบทวน (Plan , Do , Review) ดังนี้

การวางแผน (Plan) หมายถึง กระบวนการคิดของเด็กที่กำหนดเป้าหมายของการกระทำ มีความคาดหวังต่อกิจกรรมนั้น โดยการวางแผนจะขึ้นอยู่กับอายุ ความสามารถในการสื่อสาร การใช้ภาษา การวางแผน เป็นเครื่องมือในการสนับสนุนความคิด การเลือก และความชัดเจนในการตัดสินใจ พร้อมส่งเสริมให้เด็กเชื่อมั่นในตนเอง เพราะสามารถควบคุมตนเองให้สนใจการเล่นดังที่ตนเองวางแผนไว้

ลงมือปฏิบัติ (Do) หมายถึง ช่วงเวลาที่เด็กได้ลงมือทำงาน ทำกิจกรรม หรือเล่นตามที่ตนได้วางแผนไว้ มีการแก้ไขปัญหาอย่างมีจุดมุ่งหมาย ตั้งใจและได้เรียนรู้ประสบการณ์ต่างๆผ่านการ

เรียนรู้ของตนเอง ช่วงเวลานี้เป็นช่วงเวลาที่ได้พบความคิดใหม่ๆ เพราะต้องมีการตัดสินใจในการเลือกใช้อุปกรณ์ในแต่ละขั้นตอน การเล่นเกมของเด็กจะเต็มไปด้วยการสำรวจ ทดลองประดิษฐ์ สร้างสรรค์ และเลียนแบบ ดังนั้นการเล่นที่ได้ผ่านการวางแผนมาแล้ว จะมีลักษณะที่ค่อนข้างจริงจัง แต่แฝงไปด้วยความสนุกสนานในการเล่นด้วย

ทบทวน (Review) หมายถึง ช่วงที่เด็กได้สะท้อนการพูดคุย และการนำเสนอสิ่งที่เขาทำในช่วงทำงานโดยในกระบวนการ เด็กจะได้วางแผนและลงมือกระทำไปเรียบร้อยแล้ว เด็กสามารถเล่าเรื่องบรรยายส่วนสำคัญและสามารถแสดงความรู้สึกให้ผู้อื่นเห็นได้ เด็กๆจะได้ย้อนกลับไปคิดถึงทบทวนถึงเป้าหมายเดิมที่เราได้ตั้งเป้าหมายไว้ ทำให้เด็กๆ ได้มีเวลาพิจารณาสิ่งที่เค้านึกในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต ถือเป็นทักษะสำคัญที่เป็นรากฐานระเบียบวินัยในตนเอง

จากการศึกษา กระบวนการวางแผน – ลงมือปฏิบัติ- ทบทวน (Plan -Do -Review process) ตามแนวคิดของไฮสโคป สรุปได้ดังนี้ กระบวนการวางแผน – ลงมือปฏิบัติ- ทบทวน (Plan -Do -Review process) ตามแนวคิดของไฮสโคป คือ การที่ครูจัดกิจกรรมโดยให้เด็กได้มีการเริ่มต้นเองตามกระบวนการวางแผน ปฏิบัติ และทบทวนซึ่งการทำกิจกรรมมีกระบวนการต่อเนื่องกันเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1. ขั้นการวางแผนคือ การตั้งปัญหาหรือเป้าหมาย มีจินตนาการและคาดหวังการกระทำ แสดงความตั้งใจและความสนใจส่วนตัว เปลี่ยนความตั้งใจเป็นจุดมุ่งหมาย คิดพิจารณา ปรับเปลี่ยน อยู่เสมอ และทำไมการวางแผนจึงสำคัญ กระตุ้นให้เด็กบอกความคิด ทางเลือก และการตัดสินใจ ส่งเสริมความมั่นใจในตนเองและความรู้สึกควบคุมได้ของเด็ก (sense of control) นำไปสู่การมีส่วนร่วมและความจดจ่อในการเล่น สนับสนุนการพัฒนาการเล่นที่ซับซ้อนเพิ่มมากขึ้น 2. ขั้นปฏิบัติสิ่งที่เด็กทำในเวลาลงมือปฏิบัติ คือ เด็กเล่นในบริบททางสังคมที่หลากหลาย เด็กมีส่วนร่วมในการเล่นที่แตกต่างกัน เด็กพูดคุยกันระหว่างการทำกิจกรรม : เด็กริเริ่ม ลงมือปฏิบัติ ปรับปรุงทำให้เสร็จสมบูรณ์ และเปลี่ยนแปลง 3. ขั้นทบทวน สิ่งที่เด็กได้ทำเมื่ออยู่ในกระบวนการทบทวนคือ เด็กมีความสามารถเพิ่มมากขึ้นเมื่อเล่าเหตุการณ์ในอดีต เด็กเลือกกิจกรรมที่จะทบทวน เด็กสร้างความเข้าใจของตนเองเกี่ยวกับสิ่งที่พวกเขาเพิ่งทำไป เด็กทบทวนกิจกรรมในหลายรูปแบบ

1.4 ตัวบ่งชี้พัฒนาการ (Key Development Indicators : KDIs) ของไฮสโคป

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวบ่งชี้พัฒนาการสำคัญ (Key Developmental Indicators : KDIs) มีหนังสือที่กล่าวถึง ดังนี้

หลีกสูตโรซี่ไทยแลนด์.(2562 : 44-52) ได้กล่าวว่า ตัวบ่งชี้พัฒนาการ (KDIs) คือเครื่องมือสำคัญของไฮสโคป (HighScope) ที่จะช่วยให้ครูปฐมวัยสามารถส่งเสริมเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุล จึงควรเริ่มต้นการออกแบบกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัยด้วยการกำหนดตัวบ่งชี้พัฒนาการ (KDIs) ที่ต้องการเพื่อช่วยให้สามารถออกแบบกิจกรรมได้อย่างชัดเจนและตรงประเด็นที่สำคัญในแต่ละกิจกรรมควรมีตัวบ่งชี้พัฒนาการที่เป็นเป้าหมายไม่เกิน 3 ข้อ และวางแผนกำหนดตัว

บ่งชี้พัฒนาการ (KDis) ตลอดทั้งปีการศึกษาอย่างเป็นระบบ ก่อนที่จะออกแบบรายละเอียดของแต่ละกิจกรรม ทั้งนี้เพื่อให้กิจกรรมที่ออกแบบนั้นนำไปสู่การพัฒนาทักษะทุกด้านอย่างสมดุล

ตัวบ่งชี้พัฒนาการ (KDis) ครอบคลุมพัฒนาการด้านต่างๆ ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาที่สังเกตเชื่อมโยงความสัมพันธ์กับศักยภาพตามวัยได้ ตัวบ่งชี้พัฒนาการจะปรากฏขึ้นระหว่างที่เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับผู้คน วัสดุอุปกรณ์ เหตุการณ์และความคิดต่างๆ

เอพส์ไตน์, แอนน์ เอส. หลักสูตรไฮสโคป (2564 : 477 - 479) กล่าวสรุปเกี่ยวกับตัวบ่งชี้พัฒนาการสำคัญของไฮสโคปว่า ตัวบ่งชี้พัฒนาการ (KDis) เป็นคำอธิบายเกี่ยวกับแนวคิดหลัก ทักษะ และองค์ความรู้ เด็กจะได้รับและพัฒนาโดยครอบคลุมพัฒนาการเด็กทุกๆด้าน ซึ่งเน้นพฤติกรรมที่กระตือรือร้นของเด็กและมีความสำคัญต่อการพัฒนาความสามารถพื้นฐานที่จะแสดงออกช่วงปฐมวัย ซึ่งตัวบ่งชี้พัฒนาการสำคัญของเด็กอายุ 3-6 ปี มี 8 ด้าน 59 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

- A. การสร้างกระบวนการเรียนรู้
- B. พัฒนาการด้านบุคลิกภาพ อารมณ์และสังคม
- C. พัฒนาด้านร่างกาย สุขภาพ และสุนทรีย์
- D. การสื่อสาร ภาษาและการรู้หนังสือ
- E. ศิลปะสร้างสรรค์
- G. พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- H. การเรียนรู้สังคมและสิ่งแวดล้อมรอบตัว

ในงานวิจัยนี้ขอกกล่าวถึง ตัวบ่งชี้พัฒนาการ (KDis) ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย ที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร ภาษา และการรู้หนังสือ (Language, Literacy, and Communication) ซึ่งประกอบไปด้วย

1. ความเข้าใจความหมาย : เด็กเข้าใจและแสดงการตอบสนองต่อสิ่งที่ฟังได้ตรงความหมาย
2. การพูด : เด็กใช้ภาษาเพื่อแสดงออกถึงความคิดและความรู้สึกของตนเอง
3. การใช้คำศัพท์ : เด็กเข้าใจและใช้คำศัพท์ ประโยค ข้อความต่างๆและวลีที่หลากหลาย ถูกต้องตามความหมาย
4. การตระหนักรู้เรื่องเสียง : เด็กแยกแยะความแตกต่างของเสียงในภาษาพูด
5. ความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร ตัวหนังสือ : เด็กระบุชื่อเรียกตัวอักษรและเสียงได้ตรงตามพยัญชนะ
6. การอ่าน : เด็กอ่านสิ่งต่างๆเพื่อความสนุกและเพื่อค้นหาข้อมูล
7. การมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งพิมพ์/สัญลักษณ์ตัวหนังสือ : เด็กแสดงถึงความรู้เกี่ยวกับสิ่งพิมพ์รอบตัว ตัวอักษร ที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน
8. ความรู้เกี่ยวกับหนังสือ : เด็กแสดงออกถึงความรู้เกี่ยวกับหนังสือ

9. การเขียน : เด็กเขียนตามโดยมีจุดประสงค์ที่หลากหลาย

10. การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ : เด็กใช้ภาษาอังกฤษง่าย ๆ และภาษาแม่ (รวมทั้งภาษาสัญลักษณ์) ในการสื่อความหมาย

สรุปได้ว่า ตัวบ่งชี้พัฒนาการ (Key Development Indicators : KDIs) เป็นเครื่องมือสำคัญในหลักสูตรไฮสโคปที่ช่วยให้ครูปฐมวัยสามารถส่งเสริมพัฒนาการของเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพและสมดุล โดยมีลักษณะการอธิบายแนวคิดหลัก ทักษะ และองค์ความรู้ที่เด็กจะได้รับและพัฒนาในช่วงปฐมวัยครอบคลุมพัฒนาการทุกด้านที่สามารถสังเกตและเชื่อมโยงกับศักยภาพตามวัยได้ ในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี ตัวบ่งชี้พัฒนาการได้แบ่งออกเป็น 8 ด้านหลักประกอบไปด้วย 59 ตัวบ่งชี้ย่อย ได้แก่ การสร้างกระบวนการเรียนรู้ พัฒนาการด้านบุคลิกภาพ อารมณ์และสังคม พัฒนาการด้านร่างกาย สุขภาพ และสุขนิสัย การสื่อสาร ภาษาและการรู้หนังสือ ศิลปะสร้างสรรค์ พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการเรียนรู้สังคมและสิ่งแวดล้อมรอบตัว ในการนำตัวบ่งชี้พัฒนาการไปใช้ ครูควรเริ่มต้นด้วยการใช้ตัวบ่งชี้พื้นฐานในการออกแบบกิจกรรม โดยแต่ละกิจกรรมควรมีเป้าหมายไม่เกิน 3 ตัวบ่งชี้ และต้องมีการวางแผนการใช้ตัวบ่งชี้อย่างเป็นระบบตลอดปีการศึกษา ทั้งนี้ตัวบ่งชี้พัฒนาการจะปรากฏขึ้นระหว่างที่เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับผู้คน วัสดุอุปกรณ์ เหตุการณ์และความคิดต่างๆ

สำหรับการพัฒนาความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย จะเน้นตัวบ่งชี้ด้านการสื่อสาร ภาษา และการรู้หนังสือ ซึ่งประกอบด้วย 10 องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ ความเข้าใจ ความหมาย การพูด การใช้คำศัพท์ การตระหนักรู้เรื่องเสียง ความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร การอ่าน การมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งพิมพ์ ความรู้เกี่ยวกับหนังสือ การเขียน และการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยแต่ละองค์ประกอบมีการกำหนดพฤติกรรมบ่งชี้ที่ชัดเจนและสามารถสังเกตได้ เพื่อให้ครูสามารถติดตามและส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาของเด็กอย่างมีประสิทธิภาพ

1.5 บทบาทของครูในการกระบวนการวางแผน – ลงมือปฏิบัติ- ทบทวน

เอพสไตน์, แอนน์ เอส. หลักสูตรไฮสโคป (2564 : 293-392) กล่าวสรุปเกี่ยวกับบทบาทของครูในการกระบวนการวางแผน – ลงมือปฏิบัติ- ทบทวน ดังนี้

1. บทบาทของครูในการกระบวนการวางแผน

ช่วงเวลาวางแผนเป็นช่วงเวลาสั้นๆ ที่มีการแลกเปลี่ยนคำพูดระหว่างเด็กแต่ละคนกับผู้ใหญ่ที่มีความสนใจและสนุกสนาน การจัดการช่วงวางแผนแบบที่รู้ททำเป็นสิ่งสำคัญ เพราะเป็นการให้เด็กเข้ามามีส่วนร่วม และกระตุ้นให้พวกเขาวางแผนให้สมบูรณ์ที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ผู้ใหญ่สามารถสนับสนุนการวางแผนของเด็กโดยวิธีที่สำคัญ 4 วิธี คือ

1. วางแผนกับเด็กในสภาพแวดล้อมที่ใกล้ชิดสนิทสนม
2. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์และกิจกรรมเพื่อรักษาความสนใจของเด็กในช่วงเวลาวางแผน

3. พูดคุยกับเด็กแต่ละคนเกี่ยวกับแผนของเขา
4. คาดหวังการเปลี่ยนแปลงการวางแผนของเด็กเมื่อเวลาผ่านไป

2. บทบาทของครูในการกระบวนกรลงมือปฏิบัติ

ผู้ใหญ่สนับสนุนเด็กในช่วงเวลาลงมือปฏิบัติได้อย่างไร (How Adults Support Children at Work Time) สิ่งที่ผู้ใหญ่ทำในช่วงเวลาทำกิจกรรมขึ้นอยู่กับสิ่งที่เด็กลงมือทำ ความเข้าใจของผู้ใหญ่ที่มีต่อการกระทำของเด็กและคำถามที่ สืบเนื่องจากการกระทำเหล่านี้ การสนับสนุนเด็กในช่วงเวลาทำกิจกรรมเป็นกระบวนการที่กระฉับกระเฉงและใช้ความคิดลึกซึ้งนอกเหนือจาก การจัดหาพื้นที่ทำกิจกรรม สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่เหมาะสม และบันทึกการสังเกตเด็กเพื่อการวางแผนและประเมินแล้ว ผู้ใหญ่ยังสามารถใช้กลยุทธ์ทั้ง 7 ข้อ ดังต่อไปนี้ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้อย่างมีชีวิตชีวาในช่วงเวลาลงมือปฏิบัติได้อีกด้วย

1. ตรวจสอบมุมมองความสนใจอย่างละเอียดเพื่อดูว่าเด็กกำลังทำกิจกรรมอะไร
2. เลือกเด็กที่จะสังเกต เข้าใจมุมมองของเด็ก และสร้างแผนปฏิสัมพันธ์ในสถานการณ์นั้น
3. การบล็อบโยนและการสัมผัสจากผู้ใหญ่
4. มีส่วนร่วมในการเล่นของเด็ก
5. พูดคุยกับเด็ก
6. สนับสนุนการแก้ปัญหาของเด็ก
7. นำช่วงลงมือปฏิบัติมาช่วงท้าย

3. บทบาทของครูในการกระบวนกรทบทวน

ผู้ใหญ่สนับสนุนเด็กในช่วงเวลาทบทวนโดยใช้กลยุทธ์ปลายเปิดหลายอย่างที่เหมือนกับช่วงวางแผน ในตัวอย่างต่อไปนี้เป็นช่วง ทบทวนในโปรแกรมของเบ็กกี้ และเบ็กกี้รวมทั้งเด็กๆ วางแผนและทบทวนมาเป็นเวลาประมาณ 3 เดือน เด็ก 5 คน ในจำนวน 9 คน

ในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้อย่างมีชีวิตชีวาของไฮสโคป บทบาทของผู้ใหญ่ในช่วงเวลาทบทวนคล้ายกับบทบาทของผู้ใหญ่ในช่วงเวลาวางแผนและพัฒนาจากการสังเกตในช่วงเวลาทำกิจกรรมตามแผน จากการพูดคุยกับเด็กและการมีส่วนร่วมใน การเล่นกับเด็ก ซึ่งการมีกิจกรรมร่วมกันในช่วงเวลาลงมือปฏิบัติเป็นพื้นฐานของเรื่องราวในการทบทวนและการพูดคุย เช่นเดียวกันกับช่วงวางแผน ผู้ใหญ่สามารถสนับสนุนการทบทวนของเด็กได้อย่างดีที่สุดในกลยุทธ์ 4 ด้านดังต่อไปนี้

1. ดำเนินการทบทวนกับเด็กในบรรยากาศที่เงียบสงบและเป็นกันเอง
2. จัดหาวัสดุ อุปกรณ์และจัดกิจกรรมเพื่อรักษาความสนใจของเด็กไว้ในช่วงทบทวน
3. พูดคุยกับเด็กเกี่ยวกับกิจกรรมที่ทำในช่วงลงมือปฏิบัติ
4. คาดหวังการเปลี่ยนแปลงวิธีการทบทวนของเด็กเมื่อเวลาผ่านไป

ณัฐรา มหาสุคนธ์.(2561 : 67) กล่าวว่า ครูในฐานะผู้จัดสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก ควรมีบทบาทในการตรวจสอบความเชื่อของตนเองในเรื่องการเรียนรู้ด้วยสิ่งแวดล้อม ช่วยเหลือเด็กค้นหาสื่อที่ต้องการ ครูต้องสนทนากับเด็ก และตอบสนองความต้องการของเด็ก ส่งเสริมกระตุ้นให้เด็กแก้ปัญหาด้วยตนเอง มีปฏิสัมพันธ์เชิงบวกกับเด็ก ครูต้องนำกิจกรรมสู่บทบาท ครูต้องช่วยเด็กเก็บของเล่นและทำให้บรรยากาศพลัดเพลินมากที่สุด

มนตกานต์ จิตชาตรี.(2561 : 71) ได้สรุปเกี่ยวกับ บทบาทของครูและกลยุทธ์ในการสร้างบรรยากาศที่สนับสนุนการเรียนรู้ในการกระบวนการวางแผน – ลงมือปฏิบัติ- ทบทวน (Plan -Do - Review process) ดังนี้

1. ผู้ใหญ่ให้โอกาสเด็กแสดงความคิดเห็นและลงมือปฏิบัติ มีส่วนร่วมกับเด็ก เปิดใจรับฟังความคิดเห็น รับรู้ความรู้สึก ความต้องการของเด็กและเรียนรู้จากเด็ก
2. สนใจในความสามารถของเด็ก ค้นหาความสนใจของเด็กมองสถานการณ์ในมุมมองของเด็ก ให้พ่อแม่และผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในสิ่งที่เด็กสนใจ วางแผนการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงความสามารถและความสนใจของเด็ก
3. สร้างปฏิสัมพันธ์กับเด็กอย่างแท้จริง แบ่งปันสิ่งที่ตนเองมีกับเด็ก เช่น ตอบสนองความสนใจของเด็กด้วยความเอาใจใส่ ให้ข้อมูลสะท้อนกลับแก่เด็กอย่างถูกต้องและเหมาะสม ถามและตอบอย่างตรงไปตรงมา
4. ส่งเสริมการเล่นของเด็ก สังเกตและสนใจกับกิจกรรมการเล่นของเด็ก มีส่วนร่วมในการเล่นกับเด็กด้วยบรรยากาศที่สนับสนุน
5. ใช้วิธีการแก้ปัญหาความขัดแย้งอยู่ร่วมกัน การแก้ปัญหาความขัดแย้งของเด็กๆ โดยคำนึงถึงความจริง ความมั่นคงและความอดทน จะช่วยให้เด็กรู้จักความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผลที่ตามมา ปลุกฝังให้เด็กมีความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกันระหว่างผู้ใหญ่กับเด็กเพื่อช่วยแก้ปัญหาความขัดแย้ง โดยดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้ เพื่อการประนีประนอมข้อขัดแย้งและปัญหาที่เกิดขึ้น
 - 1) ให้เด็กสงบอารมณ์ก่อน
 - 2) ยอมรับความรู้สึกของเด็ก
 - 3) รวบรวมข้อมูลจากเด็ก เช่น เกิดอะไรขึ้น อะไรคือสาเหตุให้เด็กอารมณ์เสีย
 - 4) ย้อนกลับมาถามถึงปัญหาที่เกิดขึ้นอีกครั้งหนึ่ง
 - 5) ให้เด็กช่วยหาวิธีการแก้ไขปัญหา
 - 6) คอยและสนับสนุนการตัดสินใจของเด็ก

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.(2564 : 20) ได้สรุปบทบาทของครูในการกระบวนการวางแผน – ลงมือปฏิบัติ- ทบทวน (Plan -Do -Review process) ดังนี้

1. กระบวนการวางแผน ครูสามารถสนับสนุนการวางแผนของเด็กได้โดยการสังเกต

ลักษณะแผนงานของเด็กแต่ละคน วางแผนกับเด็กอย่างใกล้ชิด จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์และ
ประสบการณ์ที่ช่วยทำให้เด็กมีความสนใจในการวางแผน สนทนากับเด็กเป็นรายบุคคลเกี่ยวกับ
แผนงานของเด็ก ทั้งนี้ วิธีที่เด็กใช้วางแผนของเด็ก ทั้งนี้ วิธีที่เด็กใช้วางแผนอาจมีการเปลี่ยนแปลง
ตลอดเวลา

2. การปฏิบัติ/การทำงาน (Do / work time) การทำงานเป็นช่วงเวลา que เด็กได้ลงมือทำ
กิจกรรมตามแผนที่วางไว้อย่างอิสระตามเวลาที่กำหนด การทำงานเป็นช่วงที่เด็กได้ปฏิบัติตามสิ่งที่
ตั้งใจไว้ ค้นพบความคิดใหม่ๆ เป็นช่วงที่เด็กต้องเลือกและตัดสินใจใช้วัสดุอุปกรณ์ บริเวณ และขั้นตอน
ในการเล่น ดังนั้นการเล่นอย่างอิสระจึงเป็นการพัฒนาและสร้างการเรียนรู้ของเด็กที่มีความสนุกสนาน
และสร้างสรรค์อย่างเป็นธรรมชาติโดยคุณครูจะทำหน้าที่เป็นผู้ชี้แนะ ให้คำแนะนำ คอยสังเกต เรียนรู้
และสนับสนุนการเล่นของเด็กในช่วงการทำงาน

3. การทบทวน (Recall time) ครูควรสนทนากับเด็กเกี่ยวกับประสบการณ์การทำงานของ
เด็กโดยไม่เร่งรีบ เชิญชวนให้เด็กพูดคุย เช่น ให้เด็กเสนอความคิดเห็น ถามคำถามปลายเปิด ฟังเด็ก
อย่างตั้งใจ และครูสามารถเสนอความคิดเห็นเพื่อให้การทบทวนดำเนินต่อไปได้ ใช้คำถามอย่าง
รอบคอบ สนับสนุนการบรรยายร่วมกันและมุมมองที่ขัดแย้งกัน ครูบันทึกความเชื่อมโยงระหว่าง
การทบทวน และการวางแผนของเด็ก ทั้งนี้วิธีที่เด็กใช้ทบทวนอาจมีการเปลี่ยนแปลงเมื่อเวลาผ่านไป

บทบาทของครู

1. จัดเตรียมสิ่งแวดล้อม จัดวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ให้เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม
และสร้างบรรยากาศที่ผ่อนคลาย ซึ่งทำให้เด็กอบอุ่นใจ และมีอิสระในการแสดงออกอย่างทั่วถึง
2. แนะนำวัสดุอุปกรณ์ชนิดต่างๆ ที่ใช้ในการจัดกิจกรรม และควรมีการตกลงการใช้
สัญญาณต่างๆ ในการนัดหมาย
3. ครูควรบอกความเป็นมาของสิ่งที่จะให้เด็กทำ เพื่อให้เกิดความเข้าใจ และมั่นใจในสิ่งที่
จะทำ
4. ครูควรใช้คำถามที่เปิดกว้าง กระตุ้นหรือช่วยให้เด็กได้คิดและแสดงออกอย่างอิสระ ใช้
คำถามทำให้เด็กเกิดความสงสัย สนใจอยากตอบ และต้องการแสวงหาคำตอบ หลีกเลี่ยงคำพูด
ประเภทคำสั่ง
5. ครูควรให้เด็กได้แสดงออกทางความคิดด้วยการกระทำ ทั้งรายบุคคลและกลุ่ม
6. ครูควรให้เด็กมีส่วนร่วมในการเก็บวัสดุ อุปกรณ์
7. ครูควรแสดงความชื่นชมในการกระทำของเด็กด้วยสีหน้าและท่าทางในจังหวะที่
เหมาะสม ไม่ขัดจังหวะการคิดและสมาธิของเด็ก

วคินี อิศรเสนา ณ อยุธยา.(2545 : 62 - 63) ได้สรุปบทบาทครูในการสอนแบบไฮสโคป ไว้
ว่า ในการเรียนรู้แบบการกระทำนั้นครูมีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งในการสร้างประสบการณ์ที่ดีให้กับ

นักเรียน ครูที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนจะช่วยให้เด็กมีความสุขในการเรียน บรรยากาศในการเรียนดำเนินไปอย่างราบรื่น นักเรียนรู้สึกอบอุ่น ปลอดภัย ทำให้นักเรียนรู้สึกกล้าแสดงออก กล้าพูด กล้าคิด และกล้าที่จะปรึกษาพูดคุยกับครู ครูควรสนับสนุนให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ตอบคำถาม ฯลฯ

ปัจจัยสำคัญในการสร้างปฏิสัมพันธ์ ได้แก่

1. ความไว้วางใจ (Trust)
2. การพึ่งพาตนเอง (Autonomy)
3. ความคิดริเริ่ม (Initiative)
4. การรับรู้ความรู้สึกผู้อื่น (Empathy)
5. ความเชื่อมั่นในตนเอง (Self - confidence)

หน้าที่ของครูในห้องเรียน ได้แก่

1. ให้โอกาสนักเรียนในการแสดงความคิดเห็นและแสดงออก
2. สังเกตนักเรียนเป็นรายบุคคลและจดบันทึกถึงพัฒนาการต่างๆของนักเรียน คำพูดของนักเรียน การทำงานของนักเรียน รวมทั้งปัญหาที่เกิดขึ้นและวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียน ฯลฯ
3. อธิบายโต้ตอบให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและแก้ปัญหา
4. การสนับสนุนการเรียนรู้รายบุคคล สังเกตความสามารถพิเศษของเด็กแต่ละคนประสานกับผู้ปกครองในการจัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงความสนใจและความสามารถของเด็กแต่ละคน
5. สร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนอย่างแท้จริง
6. เข้าใจนักเรียนแต่ละคนถึงความสามารถ พัฒนาการและปัญหา
7. แนะนำสิ่งต่างๆกิจกรรมและวัสดุอุปกรณ์ ความรู้แนวทางต่างๆให้กับนักเรียน
8. จัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับแนวทางโฮสโคป จัดให้เป็นการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ
9. เตรียมอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อมให้กับนักเรียน
10. พัฒนาการเรียนการสอนของตนเองให้ดียิ่งขึ้น เรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอน ศึกษา
นักเรียน ฯลฯ
11. ครูใช้คำพูดและท่าทางในแง่บวกกับนักเรียน สร้างบรรยากาศการเรียนในแง่บวกโดยครูใช้วิธีการยกย่องชมเชย และให้รางวัลนักเรียน
12. ครูวางแผนการทำงานเป็นกลุ่ม ปรึกษาและร่วมมือกันในการจัดการเรียนการสอน
13. ส่งเสริมการเล่นเพื่อการเรียนรู้
14. เมื่อเกิดปัญหาความขัดแย้งระหว่างนักเรียนเกิดขึ้น ครูควรรับฟังความรู้สึกของนักเรียน โดยให้นักเรียนสองฝ่ายได้มีโอกาสได้ชี้แจงและครูแก้ไขปัญหายอย่างยุติธรรม
15. ประเมินความก้าวหน้าของเด็ก โดยอาศัยประสบการณ์หลัก เนื้อหาหลักสูตรและการ

วางแผนงานประจำวัน

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยตามแนวคิดของไฮสโคปให้ความสำคัญกับกระบวนการวางแผน - ลงมือปฏิบัติ - ทบทวน ซึ่งเป็นวิธีการที่เน้นให้เด็กได้มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างเต็มที่ โดยครูมีหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก สนับสนุนและสังเกตการณ์อย่างใกล้ชิด ในระยะวางแผน ครูจะสร้างบรรยากาศที่เปี่ยมกันเอง เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดเห็น และจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ที่น่าสนใจ พร้อมทั้งสนทนากับเด็กเป็นรายบุคคลเพื่อเข้าใจความคิดและแผนงานของเด็ก ระหว่างการลงมือปฏิบัติ ครูจะทำหน้าที่สังเกตการณ์ สนับสนุนการเรียนรู้ด้วยความเป็นกัลยาณมิตร มีปฏิสัมพันธ์เชิงบวก และให้อิสระแก่เด็กในการค้นพบและตัดสินใจด้วยตนเอง ในขั้นตอนการทบทวน ครูจะสนทนากับเด็กอย่างไม่เร่งรีบ ใช้คำถามปลายเปิดเพื่อกระตุ้นการคิด รับผิดชอบอย่างตั้งใจ และบันทึกพัฒนาการรวมถึงการเชื่อมโยงประสบการณ์ของเด็กตามหลักการสำคัญของแนวคิดไฮสโคป คือการให้เด็กเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ เคารพในศักยภาพของแต่ละบุคคลและสนับสนุนให้เด็กเรียนรู้อย่างเป็นธรรมชาติผ่านประสบการณ์ตรงที่มีความหมายและน่าสนใจสำหรับเด็ก

1.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคป

งานวิจัยภายในประเทศ

อรัญญา บุญรักษณ์ (2565) ได้ศึกษา ผลการใช้กิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดไฮสโคปที่มีต่อทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 และศึกษาการเปรียบเทียบผลการใช้กิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดของไฮสโคปที่มีทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 มีทักษะด้านคณิตศาสตร์หลังการจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กันยามาส สมภักดี (2564) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดไฮสโคป กลุ่มตัวอย่างได้แก่ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 15 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนบัวดวงมันวิทยา อำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า หลังการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดของไฮสโคป เด็กมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ 4 ทักษะเพิ่มขึ้น ในวงจรปฏิบัติการที่ 1 พบว่าเด็กยังไม่ผ่านเกณฑ์ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่กำหนดในระดับดี จำนวน 15 คน ในวงจรปฏิบัติที่ 2 เด็กที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่กำหนดในระดับดี ทั้ง 4 ทักษะ จำนวน 9 คน และ

ในวงจรปฏิบัติที่ 3 เด็กทุกคนผ่านเกณฑ์ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่กำหนดในระดับที่ 4 ทั้ง 4 ทักษะ จำนวน 15 คน

ณัฐฐา โทตระกิตย์ (2564) ได้ศึกษาผลการใช้กิจกรรมเกมการศึกษาตามแนวคิดไฮสโคป เพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ได้แก่ เด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่โรงเรียนตลาดบางบ่อ (ศักดิ์ปริดาประชาสรรค์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 30 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการพัฒนากิจกรรมเกมการศึกษาตามแนวคิดไฮสโคปเพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย มีความเหมาะสมอยู่ในระดับที่มากที่สุด 2) ผลการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาตามแนวคิดไฮสโคป หลังการจัดกิจกรรมพบว่า เด็กปฐมวัยมีทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ณัฐญา นันทราช (2561) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบทักษะการคิดพื้นฐาน ของเด็กปฐมวัย โดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบไฮสโคปด้วยกิจกรรมเกมการศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กปฐมวัยที่กำลังศึกษา อยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนวาริชภูมิพิทยาคาร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 18 คน ผลการวิจัยพบว่า 1.ทักษะการคิดพื้นฐานของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้พัฒนาขึ้น หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 2. เด็กปฐมวัยมีความพึงพอใจต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ที่พัฒนาขึ้น ในระดับมาก

สุมาลี เทพพร(2561)ได้ศึกษาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดไฮสโคปในระดับปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นเด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 จาก โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม) จำนวน 29 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 ผลการวิจัยพบว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ตามแนวคิดไฮสโคป มีการคิดเชิงเหตุผลและทักษะทาง ภาษา สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งแสดงว่าแผนการจัด ประสบการณ์การตามแนวคิดไฮสโคป สามารถส่งเสริมการคิดเชิงเหตุผลและทักษะทาง ภาษา

งานวิจัยต่างประเทศ

Thomas (2011 :51) ได้ศึกษากรณีการใช้กิจกรรมหลักสูตรตามแนวคิดไฮสโคป (High/Scope) กับเด็กในระดับก่อนประถมศึกษาและการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าเรียนชั้นอนุบาล ในโรงเรียนเขตเมืองพีทซ์โกรฟ (Pttsgrov Township School) พบว่าเด็กชั้นอนุบาลที่มีประสบการณ์ก่อนวัยเรียนด้วยกิจกรรมไฮสโคปและกลุ่มที่ไม่มีประสบการณ์ ในกิจกรรมไฮสโคป ไม่มีนัยสำคัญของความแตกต่างด้านความพร้อมในกิจกรรมการเรียนรู้ระดับอนุบาล โดยที่ความพร้อมของผู้เรียนจะเป็น

ความรู้ และการใช้ทักษะเชิงปริมาณที่ต้องการตามกรอบหลักสูตรหรือ โปรแกรมการศึกษาระดับปฐมวัย

Randall (2010 : 20) ได้ทำการวิจัยเพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัยเกี่ยวกับการ จัดโปรแกรมสำหรับเด็กในวัยก่อนเข้าเรียนหรือวัยก่อนระดับประถมศึกษา (preschool program) ในสหรัฐอเมริกา ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาผลกระทบของการจัดในระยะแรก โดยศึกษาผลกระทบด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง (At-risk Students) ก่อนวัยเรียนกับกลุ่มเด็กในรัฐเวอร์จิเนีย ซึ่งเป็นเขตพื้นที่ที่ได้นำวิธีการจัดประสบการณ์ดังกล่าวมาใช้ ในระดับก่อนประถมศึกษาหรือก่อนวัยเรียน ในช่วงปี ค.ศ. 1999-2002 และขณะนี้กำลัง ในระดับเกรด 3 เกรด 5 โดยใช้แบบทดสอบมาตรฐาน คำนวณการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์และ การอ่านภาษาอังกฤษ ประกอบกับการใช้สถิติทดสอบด้วย t-test และ ANOVA ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ไม่ปรากฏความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ ได้รับการจัดประสบการณ์ ในวัยก่อนเข้าเรียนกับกลุ่มที่ไม่ได้ระบบการจัดประสบการณ์ในวัยดังกล่าว นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนหญิงที่ไม่ได้รับการจัดประสบการณ์จะมีคะแนนด้านการอ่านสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัด ประสบการณ์ในช่วงก่อนวัยเข้าเรียน

Jackson (2010 : 10) ได้วิจัยเพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลการจัดประสบการณ์แบบไฮสโคป (High/Scope Curriculum) กับประสบการณ์แบบทางเลือก สำหรับการเตรียมความพร้อม ของนักเรียนระดับชั้นอนุบาล เพื่อตอบข้อสงสัยและความชัดเจนที่คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นอนุบาลในรัฐจอร์เจียต่ำ โดยศึกษาจากนักเรียนชั้นอนุบาล จำนวน 63 คน จำแนกเป็นกลุ่มที่จัดประสบการณ์แบบไฮสโคป 29 คน และกลุ่มที่จัดประสบการณ์ด้วยทางเลือกอื่น 34 คน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบไฮสโคป จำนวนร้อยละ 50 ไม่ได้รับการเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานระดับอนุบาลให้สูงขึ้น และยังพบว่าไม่มีนัยสำคัญ ของความแตกต่างระหว่างคะแนนคณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มที่จัดประสบการณ์ แบบไฮสโคปกับแบบทางเลือกอื่น นอกจากนี้ผลการวิจัยครั้งนี้ยังสนับสนุนผลการวิจัยที่ใช้การจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย (Early Childhood Curricular) เพื่อพัฒนาความสามารถทางวิชาการ และทักษะทางสังคมอีกด้วย

Chung (2007: 3) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษเปรียบเทียบเด็กอายุห้าปีกับการพัฒนาการตามโปรแกรมที่มีจำนวนวันแตกต่างกัน โดยวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความแตกต่างของเด็กที่ได้รับการพัฒนาตามโปรแกรม HighScope 134 วัน (3.5 ชั่วโมงต่อวัน) 170 วัน และ 245 วัน (7-10 ชั่วโมงต่อวัน) วัดเป็นผลลัพธ์โดย Profile + (DRDP+) โดยทำการศึกษากับเด็กปฐมวัย อายุ 5 ปี โปรแกรมละ จำนวน 310 คน ในโรงเรียนขนาดใหญ่ 9 โรงเรียน พบว่าเด็กที่ได้รับการพัฒนาตามโปรแกรม HighScope มีความพร้อมที่จะเรียนรู้มากกว่ามากขึ้นตามจำนวนวัน จำนวนวัน 245 วัน จะมีความพร้อมที่จะเรียนรู้มากที่สุดเมื่อเทียบกับเด็กที่อยู่ในวันเดียวกัน สรุปผลการวิจัยของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

พบว่าเด็กที่ได้รับการพัฒนาตามโปรแกรม HighScope ควรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ 170 วัน ขึ้นไป

สรุปได้ว่า การศึกษางานวิจัยทั้งต่างประเทศและในประเทศ แสดงให้เห็นว่าการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดของไฮสโคป มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ ผ่านสื่อและผ่านการจัดสภาพแวดล้อม การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ใหญ่ ด้วยกระบวนการวางแผน การปฏิบัติ และการทบทวนเป็นการกระตุ้นและส่งเสริมทำให้เด็กเกิดทักษะกระบวนการคิดอย่างระบบและเกิดการฝึกฝนด้านการสื่อสารกับผู้อื่น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคปเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยให้สูงขึ้น

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการพูดเล่าเรื่อง

2.1 ความหมายของการพูดเล่าเรื่อง

Mccabe (1994) กล่าวถึงความหมายของการเล่าเรื่องว่าเป็นการบรรยายชนิดหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับความจริงหรือจินตนาการเกี่ยวกับความทรงจำหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่เล่าโดยใช้รูปประโยคที่เป็นอดีต ปัจจุบัน และมีรูปประโยคอนาคต การคาดคะเน การเล่าเป็นเหตุการณ์เรียงลำดับ อาจจะเป็นการเล่าเรื่องที่เป็นเหตุการณ์เดียว และมีบางเหตุการณ์ที่ไม่เรียงลำดับ

Combs (1996) ได้ให้ความหมายของการเล่าเรื่องราวว่าเป็นความสามารถในการพูดหรือเขียนเกี่ยวกับความคิดของผู้เขียน ความหมายของเรื่องตามตัวอักษรที่ปรากฏ และนัยของเรื่องความคิดเห็นของตน

Slieght และ Prinz (อ้างถึงใน Crosson and Geers,2001) ได้ให้ความหมายของการเล่าเรื่องว่าเป็นความสามารถในการใช้คำศัพท์และใช้ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างถ้อยคำในประโยคเพื่อแสดงเนื้อเรื่องและเหตุการณ์โดยใช้ทักษะทางภาษาเกินกว่าระดับประโยค

Curenton (2007) การเล่าเรื่องคือเครื่องมือทางภาษาที่ใช้ในการอธิบาย ความคิด อารมณ์ ประวัติศาสตร์ การอธิบายเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือประสบการณ์ทั้งในอดีต ปัจจุบันและอนาคต การเล่าเรื่องเป็นการบอกรายละเอียดของเหตุการณ์หรือความคิดที่เกี่ยวข้องกับเหตุผล

Whitehead (2007) ให้ความหมายของการเล่าเรื่องว่าเป็นการบรรยายเกิดขึ้นได้จากการพูด การเขียน หรือการแสดงที่เกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆ การบรรยายที่บอกเล่าว่า “เรื่องราวเป็นอย่างไร” มากกว่าการเล่าแค่ส่วนใดส่วนหนึ่ง โดยบอกได้ว่า “ใครทำ ทำอะไร แล้วผลอย่างไร”

การเล่าเรื่องไม่ใช่แค่การบรรยายช่วงใดช่วงหนึ่งหรือบางมุมมอง แต่เป็นการบรรยายที่ต่อเนื่องกับช่วงของเวลา มีลำดับขั้นตอนของเหตุการณ์ ไม่ใช่เพียงแค่ออกเหตุการณ์ตอนจบของเรื่อง การบรรยายจะเล่าไปเรื่อยๆในบางครั้งการบรรยายอาจมีนัยและทัศนคติของผู้บรรยายด้วย

จุฑารัตน์ ยุกตะบุตร.(2547 : 53) กล่าวถึง การพูดเล่าเรื่องคือการพูดที่ผู้พูดต้องการบอกเล่าความรู้สึกส่วนตัวของผู้เล่า ซึ่งมุ่งแสดงความคิดเห็นหรือติดชม รวมไปถึงการเล่าเรื่องประวัติศาสตร์ ประวัติบุคคลสำคัญและเหตุการณ์ต่างๆที่ประทับใจ และเป็นการพูดที่สำคัญอย่างหนึ่งในชีวิตประจำวันและยังแฝงอยู่ในการพูดชนิดอื่นๆได้ตลอดเวลาเพราะธรรมชาติของมนุษย์ชอบเล่าเรื่องเพื่อระบายสิ่งที่เก็บไว้ในใจช่วยให้เกิดความสุขและชอบฟังเรื่องเป็นบันเทิงอารมณ์

ศรีสุดา ลัทธิดุณ (2555 : 60) ได้ให้ความหมายว่า การเล่าเรื่องคือ การที่บุคคลหนึ่งได้เห็นหรือได้ยินเรื่องราวบางอย่างมา แล้วนำมาถ่ายทอดให้คนอื่นฟัง เพื่อให้ผู้ฟังได้รับรู้เรื่องราวนั้นด้วย การเล่าเรื่องแบบไม่เป็นทางการก็มีการเล่านิทาน การเล่าประสบการณ์ หรือเรื่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นสู่กันฟัง ผู้ที่เล่าควรมีความจำดีเล่าเนื้อหาได้ครบสมบูรณ์ หรืออาจอธิบายเพิ่มเติมได้ตามความสามารถ การลำดับเหตุการณ์ไม่สับสน เวลาเล่าสามารถใช้เสียงและท่าทางได้เหมาะสมกับ เหตุการณ์ในเรื่อง แต่ต้องให้เป็นธรรมชาติและสอดคล้องกับเนื้อเรื่องด้วย

เอกกนก พนาดำรง (2559 : 57) กล่าวว่า การเล่าเรื่อง(Story telling) เป็นการบอกเล่าเรื่องราวความรู้ต่างๆ ที่อยู่กัับตัวบุคคล(Tacit knowledge) จากประสบการณ์การดำเนินชีวิต เรื่องที่ซาบซึ้ง ประทับใจ

ทรุปลูกปัญญาออนไลน์ (2564) การพูดเล่าเรื่อง คือ การถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆให้ผู้อื่นได้รับทราบเกิดความเข้าใจเรื่องราว

วิชา สันทนาประสิทธิ์และพิชยชัย แสงดี (2566 : 45) กล่าวว่า การเล่าเรื่อง (Storytelling) หมายถึง การถ่ายทอดเรื่องราวหรือเนื้อหาต่างๆซึ่งเป็นข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์ ความคิดหรือจินตนาการของบุคคลแล้วเผยแพร่ไปสู่ผู้อื่นด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การพูด การเขียนโดยการเล่าเรื่องแต่ละเรื่องนั้นมักแฝงไปด้วยวัตถุประสงค์ต่างๆที่ผู้เล่าต้องการจะถ่ายทอดไปสู่ผู้อ่านหรือผู้ฟัง

สรุปได้ว่า การพูดเล่าเรื่อง หมายถึง การถ่ายทอดประสบการณ์ ถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและความต้องการโดยการพูด เขียน หรือแสดงถึงเรื่องราวที่ได้อ่านหรือเรื่องราวที่ได้ฟัง และเรื่องราวที่ผู้พูดมีประสบการณ์ โดยบอกถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นลำดับ ใช้คำศัพท์และสร้างประโยคที่มีความซับซ้อนเพื่อบอกเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือเนื้อเรื่องนั้นด้วยภาษาของผู้พูด และสำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ให้ความหมายของความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย ไว้ว่า เป็นทักษะทางภาษาที่เด็กปฐมวัยแสดงออกด้วยการใช้ถ้อยคำ คำศัพท์ มาเรียบเรียงเป็นประโยคเพื่อสื่อสาร ให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจเหตุการณ์ตั้งแต่ต้นจนจบอย่างต่อเนื่องอย่างน้อย 5 ลำดับที่สัมพันธ์กับขั้นตอน

กระบวนการที่เกิดขึ้น โดยแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับคน สัตว์ พืช สิ่งของ สถานที่ สถานการณ์ และ/หรือสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งวัดโดยแบบทดสอบวัดความสามารถในการพูดเล่าเรื่องราวและมีทักษะย่อย

2.2 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการพูดเล่าเรื่อง

ทฤษฎีพัฒนาการเรียนรู้เกี่ยวกับพัฒนาการทางภาษา

เด็กมีพัฒนาการทางภาษาเป็นลำดับขั้นตอนและเกิดการเรียนรู้ได้โดยไม่จำเป็นต้องมีการสอนอย่างเป็นทางการ การที่เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับภาษาก็จะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ เข้าใจและสามารถใช้ไวยากรณ์ทางภาษาได้ แนวคิดในการเรียนการสอนภาษาได้มีการเปลี่ยนแปลงมาเป็นลำดับ เมื่อนักเคมี นักจิตวิทยา นักวิจัยและนักภาษาศาสตร์ได้ทำการศึกษาค้นคว้าและทดลองเกี่ยวกับการสอนภาษาให้แก่เด็กปฐมวัยอยู่ตลอดเวลา ทำให้ทราบพัฒนาการ การเรียนรู้ภาษาของเด็กแต่ละวัย ซึ่งได้มีการอ้างอิงแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาของเด็กปฐมวัย ซึ่ง ธิตารัตน์ จันทะทิน (2560 : 32 -35) ได้สรุปไว้ดังนี้

1. แนวคิดของนักจิตวิทยากลุ่มพฤติกรรมนิยม

นักจิตวิทยากลุ่มพฤติกรรมนิยม ซึ่งมี Skinner เป็นผู้นำสำคัญ แนวคิดนี้อธิบายว่าภาษาพูดเกิดขึ้นเมื่อมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง ภาษาเป็นกระบวนการภายในเป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการปรับพฤติกรรมโดยสิ่งแวดล้อม โดยที่แต่ละคนเกิดมามีศักยภาพในการเรียนรู้ภาษา เด็กจะสังเกตและเลียนแบบพฤติกรรมเมื่อมีปฏิสัมพันธ์กับพ่อแม่หรือบุคคลอื่นและเมื่อได้รับการเสริมแรงจะทำให้การเลียนแบบเหมือนตัวแบบมากขึ้น ซึ่ง วรนาท รักสกุลไทย และนฤมล เนียมหอม (2552 : 12-14) ได้กล่าวถึงทฤษฎีที่สำคัญดังต่อไปนี้

1.1 ทฤษฎีเสริมกำลังหรือทฤษฎีเสริมแรง (Reinforcement theory) ทฤษฎีนี้อาศัยหลักการของทฤษฎีการเรียนรู้ ซึ่งถือว่าพฤติกรรมทั้งหลายถูกสร้างขึ้นโดยอาศัยการวางเงื่อนไข ซึ่งพบว่าเด็กจะพูดมากขึ้นเมื่อให้รางวัล การให้รางวัลทางสังคมทำให้เด็กที่มีอายุ 3 เดือน สามารถเปล่งเสียงมากขึ้นและการที่เด็กเกิดการรับรู้ในระยะเล่นเสียงตอนต้นๆว่าเป็นการกระทำตามธรรมชาติของมนุษย์ ส่วนในการพัฒนาขั้นที่สองนั้นพบว่า เมื่อมีการให้รางวัลทางอ้อม คือเมื่อมีเสียงนำให้ลูกพร้อมกับนำอาหารมาให้โดยเกือบจะพร้อมกันนั่นเอง เด็กจะหันศีรษะมารับอาหาร หันมามอง ยิ้ม หลังจากนั้นแม้จะไม่มีอาหารแต่ได้ยินเสียงแม่ ลูกก็จะมีพฤติกรรมเหมือนเดิมคือ หันมามองและยิ้ม ที่เป็นดังนี้เพราะการกระทำของแม่เป็นการเสริมแรงโดยตรงนั่นเอง การที่เด็กเสียงเหมือนแม่นั้น เขาได้อธิบายว่า เพราะเด็กได้รับการเสริมแรงจากแม่ แล้วจึงเปลี่ยนมาเป็นเสียงของเด็กเอง เสียงของแม่มาพร้อมกับอาหาร เด็กจึงเลียนแบบวิธีการออกเสียงไปด้วย

1.2 ทฤษฎีการเลียนแบบ (The Imitation theory) Lewis ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาภาษาโดยอาศัยการเลียนแบบ เขาเชื่อว่า พัฒนาการทางการพูดนั้นเกิดขึ้นได้หลายทางโดย

อาศัยการเลียนแบบ ซึ่งอาจเกิดได้จากการมองเห็นหรือการได้ยินเสียง การเลียนแบบของเด็กอาจเกิดจากความพอใจและความสนใจของตัวเองเป็นอันดับแรก ช่วงความสนใจของเด็กนั้นมึระยะสั้นมาก จึงต้องมีสิ่งเร้าซ้ำๆกันจึงทำให้เด็กพูดซ้ำๆกันในระยะเล่นเสียง บางครั้งก็ใช้เสียงการเคาะโต๊ะ เคาะจังหวะเพื่อทำให้เด็กสนใจ นอกจากนั้นกระบวนการเลียนแบบภาษาพูด พบว่าจุดเริ่มต้นก็คือ พ่อแม่เลียนแบบเด็กในระยะเล่นเสียงนั่นเอง เช่น เมื่อเด็กเพิกขุพูดซ้ำพียงค์ “แม่” เมื่อเสียงที่เปล่งออกมาก่อให้เกิดความสนใจเด็กก็จะกล่าวซ้ำอีกและเป็นจังหวะเดียวกับที่แม่ปรากฏตัวเข้ามาเด็กจึงหยุดพูด แต่แม่ไม่ได้สังเกตและอาจพูดกับลูกว่า “หาแม่หรือคะ” นี้เอง พฤติกรรมนี้เป็นการกระตุ้นเร้าความสนใจของเด็กขึ้นมาใหม่ ทำให้เด็กอยากที่จะทำต่อไปอาจเปล่งเสียงคนเดียวซ้ำๆก็ได้ เมื่อเด็กใช้คำเพื่อการติดต่อที่เหมาะสมกับสถานการณ์ได้แล้ว จึงจะถือว่าเด็กสามารถพูดคำแรกได้ เช่น เมื่อเห็นพ่อเดินมาก็พูดคำว่า “พ่อ.....มา” เด็กควรได้รับการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอจนกระทั่งมีคำตอบที่คงที่ เลือกเวลาที่เหมาะสม พ่อแม่ต้องเล่นด้วยในระยะเล่นเสียงและเร้าความสนใจในระยะเงียบ ส่วนการที่เด็กจะหัดพูดได้นั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับคำสั่งหรือคำขอร้องจากผู้ใหญ่ที่มักจะใช้โดยไม่รู้ตัว เช่น “พูดให้ถูกสิ” “พูดสิคะ” เป็นต้น

1.3 ทฤษฎีความพึงพอใจแห่งตน (The autism theory หรือ Autistic theory) นั้น Mowrer นักจิตวิทยาชาวอเมริกันได้ทดลองสอนพูดกับนกพบว่า นกจะเลียนเสียงพูดกับคนเฉพาะเสียงหรือคำที่ผู้ฝึกพูดด้วยในเวลาที่มีนมอิ่มหรือลูบไล้ด้วยความรัก คำเหล่านี้ทำให้นกเพลิดเพลินและเป็นสุข เขานำหลักการนี้มาใช้กับการเรียนรู้ของเด็กในการหัดพูดคำแรกและเชื่อว่าใช้ได้ เช่น ให้พูดว่า “แม่” เป็นพันๆครั้งในขณะที่ป้อนข้าว อาบน้ำ เห่กล่อม พบว่า บางขณะเด็กเปล่งเสียง “แม่” ขณะเล่นเสียงและยิ่งคำนี้ทำให้เด็กรู้สึกปลาบปลื้มเป็นสุขก็จะยิ่งพูดซ้ำมากกว่าพียงค์อื่น ด้วยวิธีนี้ทำให้เด็กพัฒนาถ้อยคำที่ใช้ในภาษามากขึ้นทั้งนี้ขึ้นอยู่กับรางวัลที่เด็กจะได้รับจากแม่ ส่วนความเข้าใจภาษานั้นเกิดจากการโยงความสัมพันธ์ เช่น เมื่อพูด “แม่” แม่ก็จะปรากฏตัว เป็นต้น โดยสรุปแล้วทฤษฎีนี้เชื่อว่า การเรียนรู้การพูดของเด็กเกิดจากการเลียนเสียง ซึ่งเกิดจากความพึงพอใจที่จะได้ทำเช่นนั้นและมีความเชื่อว่าความสามารถในการฟังและความเพลิดเพลินจากการได้ยินเสียงผู้อื่นและเสียงตนเองเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อพัฒนาการทางภาษา

จากแนวคิดดังกล่าวสามารถสรุปความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาของเด็กได้ดังนี้

1. เด็กเกิดมาโดยมีศักยภาพในการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการถ่ายทอดทางพันธุกรรม
2. การเรียนรู้ภาษาเกิดขึ้นโดยที่สิ่งแวดล้อมเป็นผู้รับพฤติกรรมของผู้เรียน
3. พฤติกรรมทางภาษาถูกปรับโดยแรงเสริมจากการตอบสนองต่อสิ่งเร้า

การปรับพฤติกรรมทางภาษาที่มีความซับซ้อนจะมีกระบวนการเลือกหรือทำให้เกิดการตอบสนองที่เฉพาะเจาะจงขึ้น โดยผ่านการให้แรงเสริมทางบวก ถ้าเกิดพฤติกรรมที่ต้องการและให้แรงเสริมทางลบ ถ้าเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ การให้แรงเสริมที่พึงประสงค์จะทำให้พฤติกรรมนั้นมี

แนวโน้มจะเกิดขึ้นอีก แรงเสริมทางบวกที่นำมาใช้กับเด็กเพื่อพัฒนาภาษา ได้แก่ เมื่อภาษาของเด็กใกล้เคียงหรือถูกต้องตามภาษาของผู้ใหญ่

กล่าวสรุปได้ว่า แนวคิดของนักจิตวิทยาในกลุ่มพฤติกรรมนิยม ได้แก่ ทฤษฎีการเสริมแรง ทฤษฎีการเลียนแบบและทฤษฎีความพึงพอใจแห่งตน สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาภาษาได้มากที่สุด โดยเฉพาะในการจัดประสบการณ์ทางภาษา คือ เด็กจะเลียนแบบภาษาของบุคคลที่อยู่ใกล้ชิด เช่น พ่อแม่ผู้ปกครองและครู ดังนั้น บุคคลเหล่านี้ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา เมื่อเด็กใช้ภาษาได้ถูกต้อง จะนำทฤษฎีการเสริมแรงมาใช้เพื่อให้พฤติกรรมทางภาษานั้นเกิดมากขึ้น มีความคงอยู่ของภาษาหรือเพื่อใช้หยุดยั้งพฤติกรรมทางภาษาที่ไม่เหมาะสม นอกจากนี้ความรักความอบอุ่นที่ได้รับจะทำให้เด็กมีความพึงพอใจในการใช้ภาษามากขึ้น

2. แนวคิดของนักจิตภาษาศาสตร์

นักจิตภาษาศาสตร์ซึ่งมีทฤษฎีสภาวะติดตัวมาแต่กำเนิด (Innateness theory) ของ Noam Chomsky นักภาษาศาสตร์ชาวอเมริกันเป็นผู้นำสำคัญ Eric Lenneberg เป็นผู้นำแนวคิดของ Chomsky มาขยายความ แนวคิดนี้เชื่อว่า ภาษาเป็นกระบวนการภายในของมนุษย์ การเรียนรู้ภาษาขึ้นอยู่กับวุฒิภาวะและมนุษย์มีโครงสร้างทางภาษาติดตัวมาแต่กำเนิด ซึ่ง ศรียา-ประภัสร์นิยมธรรม (2544 : 28-29) ได้กล่าวว่า ภาษาเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาการตามธรรมชาติของมนุษย์และมีแรงขับตามธรรมชาติภายในตัวเด็กทำให้เกิดการเรียนรู้ภาษา

จากความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนรู้ทางภาษาของเด็กว่า เด็กทุกคนเกิดมาโดยมีโครงสร้างทางภาษาอยู่ในตัว เช่น โครงสร้างของระบบเสียงและความหมายของประโยค ความสามารถทางการเรียนภาษาของเด็กถูกจัดโปรแกรมไว้ในตัวและมีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมที่เด็กได้รับนั้น นักทฤษฎีสภาวะติดตัวโดยกำเนิด เชื่อว่าเป็นบทบาทของสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมความสามารถทางภาษาและองค์ประกอบภายในของบุคคล ในการช่วยเรียนรู้ภาษาของเด็ก เพราะเด็กจะได้สังเกตรายละเอียดของภาษาของตนและช่วยเพิ่มศักยภาพในการเรียนภาษา องค์ประกอบภายในของเด็กนี้ไม่ใช่เป็นแหล่งความรู้แต่เป็นศักยภาพทางสติปัญญาสำหรับการจัดกระบวนการเรียนรู้ภาษาโดยเฉพาะโครงสร้างทางภาษา Chomsky ได้อธิบายทฤษฎีสภาวะติดตัวโดยกำเนิด ว่า เด็กทุกคนเกิดมาพร้อมกับเครื่องมือในการเรียนรู้ภาษา (Language Acquisition Device) ซึ่งเรียกว่า LAD (Language Acquisition Device) เครื่องมือนี้จะเป็นฝ่ายรับข้อมูลทางภาษาซึ่งมาจากประโยคต่างๆ เด็กจะเกิดการเรียนรู้กฎต่างๆทางไวยากรณ์ที่มีใช้ในภาษา กฎทางไวยากรณ์ต่างๆนี้คือ ความรู้ในภาษา อย่างไรก็ตามทฤษฎีนี้ไม่ได้รับการยอมรับเพราะไม่ทราบว่า LAD อยู่ที่ไหนและมีการรับข้อมูลทางภาษาโดยไม่พิจารณาสถานการณ์อื่นๆด้วย เช่น ความสัมพันธ์ของคนกับสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ การเรียนภาษาของเด็กจะต้องเรียนรู้ทั้งระดับเสียงและระบบเสียงระดับความหมายและระดับไวยากรณ์ ซึ่ง Chomsky ได้ให้ความสนใจเฉพาะกฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์เพียงอย่างเดียว ซึ่งยังไม่

เพียงพอ การเรียนภาษาเป็นเรื่องที่ซับซ้อน ซึ่งควรจะคำนึงถึงโครงสร้างภายในต่อเด็กด้วย เพราะบางครั้งเด็กพูดคำใหม่โดยไม่ได้รับแรงเสริมมาก่อนเลยก็ได้ในกรณีเช่นนี้สามารถอธิบายได้ว่า เมื่อเด็กได้รับประโยคหรือกลุ่มคำต่างๆเข้ามา เด็กจะสร้างระบบไวยากรณ์ขึ้น โดยใช้เครื่องมือการเรียนรู้ภาษาที่ติดตัวมาแต่กำเนิด ซึ่งได้แก่ อวัยวะเกี่ยวกับการพูด การฟังและสมอง เด็กจะเรียนรู้ภาษาโดยใช้ความสามารถของตนเองมาเปลี่ยนแปลงประโยคที่ตนได้ยินโดยการลดเสียง ลำคำหรือแทนที่การเปลี่ยนแปลงนี้มีอยู่ทุกภาษา ซึ่งแต่ละภาษาก็มีลักษณะพิเศษแตกต่างกัน ผู้เรียนจะใช้ความสามารถเฉพาะตนสร้างหลักไวยากรณ์โดยอัตโนมัติ ส่วน Lenneberg ได้สนับสนุนแนวคิดนี้ว่า มนุษย์มีอวัยวะที่พร้อมสำหรับการเรียนรู้ภาษา ถ้าสมองส่วนนี้ซำรุดหลังจากวัยรุ่นตอนต้น บุคคลนั้นจะเรียนรู้ภาษาใหม่ได้ยาก แต่ถ้าสมองส่วนที่ซำรุดก่อนวัยรุ่นตอนต้น เด็กก็จะมีโอกาสเรียนรู้ภาษาได้เพราะสมองส่วนอื่นยังสามารถที่จะพัฒนามาทำหน้าที่ทดแทนกันได้

กล่าวสรุปได้ว่า จากแนวคิดของนักจิตภาษาศาสตร์สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการพัฒนาภาษาของเด็กปฐมวัยโดยเฉพาะกลุ่มการศึกษาพิเศษทำให้พัฒนาภาษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โดยเฉพาะเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ควรเลือกใช้ทักษะทางภาษาให้เหมาะสมกับเด็กได้ เช่น เด็กที่มีความบกพร่องทางการอ่าน ครูก็มีวิธีการอ่านให้ฟังหรือถ้ามีความบกพร่องทางการเขียน ก็ใช้วิธีพูดสื่อสารแทนได้ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสายตาโดยใช้ประสาทสัมผัสและหูแทนการใช้สายตาและใช้อักษรเบรลแทนตัวอักษรทั่วไป เด็กที่มีความบกพร่องทางหูก็สามารถใช้ภาษามือสื่อสารแทนได้ เป็นต้น

3. แนวคิดของนักทฤษฎีกลุ่มภาษาและการคิด

1) ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของพ็อลเจท์ (Piaget) พ็อลเจท์ กล่าวว่าเด็กอายุ 2 - 7 ปี จัดอยู่ในขั้นพัฒนาการก่อนการคิดแบบมีเหตุผล (Pre-operation Thought) เป็นขั้นที่เด็กเริ่มเรียนรู้การพูด และเข้าใจเครื่องหมาย ทำทาง การสื่อความหมาย เด็กวัยนี้สามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้ดี แต่ต้องอาศัยการรับรู้เป็นส่วนใหญ่ และยังไม่สามารถคิดในด้านเหตุผล และสิ่งที่เป็นนามธรรมได้ เด็กวัยนี้มีพัฒนาการทางภาษาอย่างรวดเร็ว ด้วยการพูดเป็นประโยคและเรียนรู้คำต่างๆ เพิ่มขึ้น และสามารถบอกชื่อสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัวและที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ในขณะที่เด็กก็เรียนรู้โลกด้วยการใช้ภาษาในสมอง (Mental Images) และการใช้สัญลักษณ์ (Symbols) ขึ้นอยู่กับการรับรู้และการคิดของตนเอง เด็กจะยึดตนเองเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้เกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อม

2) ทฤษฎีของเบอร์โล (Berlo) เบอร์โล เป็นนักทฤษฎีการสื่อสารอีกผู้หนึ่งที่ ได้แสดงองค์ประกอบของการพูดไว้อย่างชัดเจน โดยเขียนรูปแบบจำลองการพูดไว้ เมื่อ ปี ค.ศ. 1960 ในหนังสือชื่อ The Process of Communication ที่แสดงองค์ประกอบของการพูดไว้ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ แหล่งกำเนิด (Source) คือต้องเป็นผู้ที่มีทักษะความชำนาญในการสื่อสาร

สาร (Massage) คือเกี่ยวข้องกับด้านเนื้อหา สัญลักษณ์ วิธีการส่งข่าวสาร ช่องทาง (Channel) หมายถึง การส่งข่าวสารโดยการให้ผู้รับได้รับข่าวสาร ข้อมูลโดยผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 หรือเพียงส่วนใดส่วนหนึ่ง คือ การได้ยิน การดู การสัมผัส การลิ้มรส หรือการได้กลิ่น และผู้รับสาร (Receiver) ต้องเป็นผู้ที่มีทักษะความชำนาญในการสื่อสาร เป็นผู้ที่มีระดับความรู้ และพื้นฐานทางสังคมวัฒนธรรม เช่น เดียวหรือคล้ายคลึงกันกับผู้ส่ง จึงจะทำให้การสื่อความหมายหรือการสื่อสารได้ผล

พื้นฐานองค์ประกอบการพูดของเบอร์ โดยได้พัฒนา โดยนำพื้นฐานมาจาก องค์ประกอบการพูดของอริสโตเติล เพียงแต่ได้เพิ่มองค์ประกอบของ "ช่องทาง" (Channel) เข้าไป เพื่อให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งคำว่า "ช่องทาง" ในทฤษฎีของเบอร์ โดยได้อธิบายไว้ว่า เป็นช่องทางที่จะนำ จากผู้พูดไปสู่ประสาทในการรู้สึก (Sense Mechanisms) ของผู้ฟัง ซึ่งได้แก่ การเห็น การได้ยิน (Hearing) การสัมผัส (Touching) การ ได้กลิ่น (Smelling) และการลิ้มรส (Testing) โดย ประสาทสัมผัสทั้งห้า อันได้แก่ ตา หู กาย จมูก และลิ้น เป็นตัวรับรู้ ซึ่งอาจจะเป็นทางใดทางหนึ่ง หรือหลายทาง พร้อมๆ กันก็ได้ เบอร์โล ยังได้เน้นว่า ช่องทางในการพูดนั้น มีความ สำคัญมากใน การสื่อสาร เพราะเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้ฟังสามารถรับรู้ และเข้าใจในสิ่งที่ผู้พูดทำการสื่อสารมายังผู้ฟังได้

3) ทฤษฎีของไวโกตสกี (Vygotsky)ไวโกตสกี กล่าวว่าระยะก่อนที่เด็กจะ พูดได้ เด็กจะเข้าใจความหมายของคำอย่างกว้าง ไม่ชัดเจน ระยะแรกนั้นเด็กมีการคิดแบบไม่ใช่ ภาษา (Nonlinguistic Thought) และการพูดแบบไม่ใช่สติปัญญา (Nonintellectual Speech)

ไวโกตสกีอธิบายว่า การคิดและการพูดมีรากที่แยกออกจากกัน แต่ต่อมา ก็รวมกันได้ ในระยะที่เด็กอายุ 2 ขวบ การแสดงออกทางอารมณ์ ได้แก่ การร้องไห้แสดงความรู้สึก การทำเสียง อ้อแอ้ รวมถึงคำแรกๆ ที่เด็กใช้ นับเป็นรากฐานการพูดขั้นเตรียมสติปัญญา ซึ่งในระยะ นี้การคิดกับการพูดยังไม่มารวมกัน เมื่อเด็กอายุ 2 ขวบ พัฒนาการทางการคิดและการพูดจึงมา บรรจบกัน เด็กเริ่มพูดจากหลักแหลมมีเหตุผลขึ้น และเริ่มใช้ความคิด คือ สามารถเชื่อมโยงระหว่าง การคิดและการพูด และแสดงที่ท่าที่เข้าใจสัญลักษณ์ทางกายา เช่น มีความอยากรู้เกี่ยวกับคำ ด้วยการถามชื่อเรียกสิ่งต่างๆ ความรู้ทางคำศัพท์จะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว หลังจากนั้นเด็กจะพูดกับ ตัวเองขั้นแรก อาจพูดถึงสิ่งที่เพิ่งจะทำไป ต่อมาพูดถึงสิ่งที่กำลังทำ เมื่ออายุประมาณ 4 ขวบ ภาษาจะ ช่วยก่อให้เกิดการคิด เด็กจะพูดเกี่ยวกับสิ่งที่กำลังจะทำ ในระยะนี้เด็กจะมีพัฒนาการจากการพูด โดยยึดตนเป็นศูนย์กลาง (Egocentric Speech) ไปเป็นการพูดกับคนในสังคม การพูดโดยยึดตนเป็นศูนย์กลาง เป็นการพูด ที่เรียกว่า เป็นการพูดส่วนบุคคล (Private Speech) ส่วนการพูดกับคนในสังคมเป็นการพูดที่สั้นลง ประกอบด้วย การพูดแบบรู้คิดภายใน (Inner Speech) ซึ่งเป็นขั้นสำคัญที่จะก่อให้เกิดความคิดความเข้าใจสิ่งต่างๆ มากขึ้น คำต่างๆ ที่เด็กเคยรู้ความหมายจะค่อยๆ ทำให้เด็กเริ่มรู้จักแยกแยะ และลำดับขั้นของสิ่งต่างๆ เช่น เด็กเคยรู้จักผักแต่ละชนิด เช่น ผักกาดขาว ผักคะน้า ผักบุ้ง เมื่อเห็นผักชิ้นฉ่ายก็สามารถแยกออกว่าเป็นผักชนิดหนึ่ง เพราะมีสีเขียว รสชาติไม่หวาน เป็น

ต้น ไวก็อดสกี กล่าวว่า การพูดแบบรู้คิดภายในนั้น เป็นขั้นที่ช่วยเตรียมเด็กให้ใช้ความคิดเพื่อ สื่อสารกับคนที่แวดล้อมต่อไป

นอกจากนี้ยังพบว่า ผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมทางภาษาของผู้ใหญ่ที่มีต่อพัฒนาการทางภาษาของเด็ก Sousa,D.A.(2001) ซึ่งผลจากการวิจัยพบว่า วิธีการที่ผู้ใหญ่หรือพ่อแม่ปฏิบัติต่อเด็กมีผลต่อพัฒนาการทางภาษาและพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็ก วิธีการเหล่านี้ได้แก่ การอ่านหนังสือให้เด็กฟัง การสนทนาระหว่างการทำกิจกรรมร่วมกันและการแสดงบทบาทสมมติ เป็นต้น แม้ว่าทฤษฎีจะเชื่อว่า คนเราเกิดมานั้นต้องมีบางสิ่งบางอย่างติดตัวมานั้นคือความสามารถในการเรียนภาษาและความรู้เกี่ยวกับโลกพร้อมทั้งมีความสัมพันธ์ต่อกันจะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ภาษาขึ้นมาแต่ทฤษฎีนี้ยังเน้นอีกว่า พัฒนาการทางภาษาของคนเรานั้น จะต้องมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับความรู้เกี่ยวกับโลกและการเรียนรู้ดังกล่าวจะเกิดจากการที่เด็กได้มีความสัมพันธ์กับบุคคลในสังคมรอบๆตัว เด็กจะสร้างระบบการพูด ระบบภาษาของตนเองขึ้นมา โดยมีแม่เป็นผู้ดูแลช่วยเหลือระบบภาษาของเด็กจะพัฒนาขึ้นเรื่อยๆเมื่อมีพัฒนาการทางความรู้เกี่ยวกับโลกมีมากขึ้น

จากการเรียนรู้ทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาแสดงให้เห็นว่าเด็กเรียนรู้ผ่านการกระทำกิจกรรมและการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆ ที่อยู่รอบตัวเด็กเรียนรู้ภาษาเนื่องจากมีความจำเป็นในการใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ในการจัดประสบการณ์ทางภาษาให้แก่เด็กต่อไป

3. แนวคิดการเกิดขึ้นของภาษา (Emergent Literacy) เชื่อว่าการเกิดขึ้นของภาษาเกิดขึ้นตั้งแต่วัยทารก ก่อนอายุ 1 ขวบ จากการมีประสบการณ์มาก่อนแต่ไม่สามารถแสดงออกในระยะแรกได้ แต่เมื่อมีความพร้อมแล้วจึงมีการแสดงออกได้ทันที โดยที่เด็กสามารถได้ยินเสียงและพัฒนาโครงสร้างทางภาษา (Establishing) ซึ่งการพัฒนาโครงสร้างทางภาษานี้สามารถพัฒนาได้ตั้งแต่อายุในครรภ์มารดา การเกิดขึ้นของภาษาจริงๆสามารถพัฒนาได้โดยให้เด็กมีโอกาสได้ยินและการมีปฏิสัมพันธ์กับพ่อแม่และสิ่งแวดล้อม ซึ่ง Sawyer & Comer (1995 : 16) ได้กล่าวว่า การเกิดขึ้นของภาษาเป็นขั้นก่อนพัฒนาการทางภาษา (Preliteracy) นอกจากนี้ Sawyer (2000 : 82 - 103) ได้อธิบายการเกิดขึ้นของภาษาตามลำดับดังนี้

1. พัฒนาการด้านการฟังและการพูดของเด็กทารก อายุแรกเกิด - 1 ปี (Infant) เด็กวัยนี้จะมีพัฒนาการทางด้านการรับรู้ภาษา (Receptive) และการพูดหรือการแสดงออก (Expressive) ไปพร้อมๆกันในแต่ละช่วงอายุ

แรกเกิด เริ่มจากเด็กแรกเกิดสามารถได้ยินเสียง ตอบสนองต่อเสียงที่ได้ยินโดยหันหน้ามาหาผู้ที่พูดด้วยได้ สามารถมองเห็นในระยะ 6-8 นิ้ว ใช้เสียงร้องในการสื่อความหมายบอกความต้องการของร่างกายและสภาพอารมณ์ เช่น หิว เจ็บ ไม่สบายและเด็กที่ได้ยินเป็นปกติจะมีการสะดุ้งผวา หรือหยุดฟังเสียงเวลามีเสียงดัง

อายุ 1-4 เดือน เด็กจะจ้องหน้าผู้ที่มาพูดด้วย สนใจเวลามีคนมาพูดคุยด้วย พัฒนาการด้านการพูดสื่อสารโดยเริ่มเล่นเสียงในคอ ฮืออา อ้อแอ้ หันหาเสียง จำเสียงที่คุ้นเคย หัวเราะเสียงดัง

อายุ 9-12 เดือน รู้จักเล่นเกมง่ายๆ เช่น โยกเยก จับปุดำ เริ่มหัดเรียกพ่อแม่ใช้ท่าทาง สื่อความหมายแทนคำพูด บางครั้งใช้ท่าทางประกอบเสียงฮืออาชี้บอกความต้องการพยักหน้าแสดง ความเข้าใจ ทำตามคำสั่งง่ายๆได้ (One Step Command) เช่น บอกให้หยิบลูกบอล บอกบ้ายบาย และสามารถทำตามคำสั่งง่ายๆได้โดยไม่ต้องใช้เสียงพูด

2. พัฒนาการด้านการฟังและการพูดของเด็กวัยเตาะแตะ (Toddlers) ที่มีอายุระหว่าง 1- 3 ปี มีพัฒนาการทางภาษาดังนี้

อายุ 1-1 ปี สามารถชี้ส่วนของร่างกายได้ เช่น ตา หู จมูก ทำตามคำสั่งและคำ ขอร้อง ได้มากขึ้น ทำท่าทางพร้อมกับพูดไปด้วย คำพูดเดี่ยวๆที่มีความหมายได้มากขึ้น

อายุ 1-2 ปี เข้าใจคำสั่งที่ซับซ้อนมากขึ้น รู้คำศัพท์มากขึ้นพูดคำที่มีความหมาย ต่างกันสองคำต่อกันได้ เช่น แม่อุ้ม กินนม ไปเที่ยว พูดได้ยาวขึ้น แต่ยังไม่เป็นประโยคที่สมบูรณ์ สนใจเรื่องราวที่มีภาพประกอบ

อายุ 2-3 ปี พูดเป็นประโยคโต้ตอบได้ บอกชื่อ นามสกุล รู้จักเพศของตนเอง สามารถฟังและเข้าใจคำสั่งที่ซับซ้อนขึ้น สำหรับคนที่ไม่คุ้นเคยกับเด็กจะฟังเข้าใจภาษาที่เด็กพูดเกิน ครั้งหนึ่งที่เด็กพูด บอกสีได้ 1-3 สี รู้ขนาดเล็กใหญ่ ชอบเล่าเหตุการณ์ที่พบเห็นด้วยภาษาของตนเอง

3. การเรียนรู้ภาษาของเด็ก การเรียนรู้ภาษาตามแนวคิดนี้ เชื่อว่า เกิดจาก กระบวนการพัฒนาโครงสร้างทางภาษาภายในตัวเด็ก จากการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้ใหญ่และ บุคคลอื่น จากการเล่นของเด็ก จากการอ่านด้วยกันและอ่านตามลำพัง โดยเฉพาะการปฏิบัติตนของ บุคคลรอบข้างที่ใกล้ชิดกับเด็ก รูปแบบการอบรมเลี้ยงดู วัฒนธรรม ล้วนส่งผลต่อพัฒนาการทางภาษา ของเด็กทั้งสิ้น ซึ่ง Sawyer (2000 : 172 - 173) ได้กล่าวว่า การที่เด็กจะมีพัฒนาการทางภาษาดี หรือไม่ เพียงใดขึ้นอยู่กับปัจจัยดังต่อไปนี้

1. ภาษาในครอบครัว เด็กปฐมวัยสามารถพัฒนาโครงสร้างทางภาษาขึ้นจากภาษา แรกที่ใช้ในครอบครัวก่อน การอบรมเลี้ยงดูทำให้เป็นภาษาแรกหรือภาษาที่หนึ่ง ดังนั้นจึงพบว่า ครอบครัวที่พูดภาษาเดียว เด็กจะเรียนรู้ปรับโครงสร้างทางภาษาได้เร็วกว่าครอบครัวที่พูดหลายภาษา

2. บรรยากาศการใช้ภาษาในครอบครัวที่มีการส่งเสริมพัฒนาการด้านการอ่านโดย พ่อแม่ที่พูดคุยกับลูกและอ่านหนังสือให้ลูกฟังทุกวัน มีบรรยากาศการพูดคุยที่อบอุ่นเด็กจะมี พัฒนาการทางภาษาที่ดีกว่า

3. การจัดสิ่งแวดล้อมที่มีบรรยากาศของภาษาและสิ่งพิมพ์ โดยการจัดเตรียมหนังสือ

ต่างๆไว้ให้เด็ก ตามระดับพัฒนาการจะช่วยส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้กับเด็ก จะช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางภาษาดีขึ้น หนังสือที่เหมาะสมกับเด็กในวัยทารก ได้แก่ หนังสือลอยน้ำ หนังสือผ้า เป็นต้น

จากทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ภาษาของเด็กปฐมวัยที่กล่าวมา สรุปได้ว่าการเรียนรู้ภาษาของเด็กขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่างๆ ทางสังคม เช่น สิ่งแวดล้อม และตัวเด็กเองจะเรียนรู้ภาษาได้เร็วจากกระบวนการคิดตามลำดับขั้น และอาจเกิดจากปฏิกริยาการตอบสนองจาก สิ่งเร้า การมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่างๆ และบุคคลใกล้ชิดตัวในลักษณะที่เลียนแบบ และเมื่อได้รับแรงเสริมจะเกิดการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าการเรียนรู้ภาษาเป็นการเชื่อมโยงความรู้ใหม่เข้ากับรู้เดิมจะทำให้เด็กมีพัฒนาการ ทางภาษาอย่างรวดเร็ว มีความสามารถด้านการพูดเป็นประ และเรียนรู้คำต่างๆ เพิ่มขึ้นสามารถบอกชื่อสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัว และที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน

2.3 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 2560

กระทรวงศึกษาธิการ (2560 : 26 – 32) หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุ 3 – 6 ปี เป็นการจัดการศึกษาในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา เด็กจะได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล ซึ่งได้กำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ไว้ดังนี้

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุ 3 – 6 ปี กำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จำนวน 12 มาตรฐาน ประกอบด้วย

1. พัฒนาการด้านร่างกาย ประกอบด้วย 2 มาตรฐาน คือ
 - มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี
 - มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อมัดใหญ่และกล้ามเนื้อมัดเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน
2. พัฒนาการด้านร่างกาย ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน คือ
 - มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตและมีความสุข
 - มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว
 - มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรมและจิตใจที่ดีงาม
3. พัฒนาการด้านสังคม ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน คือ
 - มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 - มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและความเป็นไทย
 - มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของ

สังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

4. พัฒนาการด้านสติปัญญา ประกอบด้วย 4 มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ 9 การใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะกับวัย

มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้
เหมาะสมกับวัย

ซึ่งพัฒนาการทางภาษาและความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยที่ได้ศึกษา
ในงานวิจัยนี้ เกี่ยวข้องกับพัฒนาการด้านสติปัญญา มาตรฐานที่ 9 การใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะกับวัย
ดังนี้

ตาราง 1 ตารางมาตรฐานที่ 9 การใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะกับวัย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี
9.1 สนทนา โต้ตอบและเล่า เรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ	9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และพูดโต้ตอบเกี่ยวกับ เรื่องที่ฟัง	9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบ สอดคล้องกับเรื่องที่ฟัง	9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่าง ต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่อง ที่ฟัง
	9.1.2 เล่าเรื่องด้วย ประโยคสั้นๆ	9.1.2 เล่าเรื่องเป็น ประโยคอย่างต่อเนื่อง	9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราว ต่อเนื่องได้
9.2 อ่าน เขียน ภาพและสัญลักษณ์ ได้	9.2.1 อ่านภาพและพูด ข้อความด้วยภาษาของ ตน	9.2.1 อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ พร้อมทั้ง ชี้หรือกวาดตามอง ข้อความตามบรรทัด	9.2.1 อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ พร้อมทั้งชี้ หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้น และจุดจบของข้อความ
	9.2.2 เขียนขีดเขียนอย่าง มีทิศทาง	9.2.2 เขียนคล้าย ตัวอักษร	9.2.2 เขียนชื่อตนเองตาม แบบ เขียนข้อความด้วยวิธี ที่คิดขึ้นเอง

จากการศึกษามาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

2560 สรุปได้ว่า พัฒนาการทางภาษาและความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยที่ได้ศึกษา

ในงานวิจัยนี้ มีความสัมพันธ์อย่างยิ่งกับพัฒนาการด้านสติปัญญา โดยเฉพาะมาตรฐานที่ 9 ว่าด้วยการใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะกับวัย สภาพที่ฟังประสงค์ของเด็กปฐมวัย อายุ 5 - 6 ปี มีตัวบ่งชี้สำคัญ 2 ประการคือ ตัวบ่งชี้ที่ 9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้ที่ 9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบและสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง และตัวบ่งชี้ที่ 9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้ การพัฒนาทักษะเหล่านี้เป็นประเด็นที่ต้องได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอย่างเป็นระบบ เพื่อสนับสนุนพัฒนาการทางภาษาและสติปัญญาของเด็กปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

2.5 พัฒนาการความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย

Hedburg และ Stoel-Gammon (1986 : 27) ได้กล่าวถึงพัฒนาการการเล่าเรื่องของเด็กในแต่ละช่วงอายุไว้เป็นลำดับชั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 การสะสมคำ (Heap) ช่วงอายุ 2 ปี เด็กวัยนี้จะสามารถพูดประโยคง่ายๆ โดยไม่มีการเชื่อมโยงเกี่ยวกับเรื่องหัวข้ออื่นๆ ตัวอย่างประโยค เช่น เด็กผู้หญิงกำลังกินคุกกี้ ผู้ชายกำลังไปที่รถ เด็กชายกำลังนอนหลับ

ขั้นที่ 2 การลำดับเหตุการณ์ (Sequences) ช่วงอายุ 2-3 ปี เด็กสามารถเชื่อมโยงเหตุการณ์ที่ประกอบด้วยตัวละคร หัวข้อเรื่องหรือฉาก ตัวอย่างประโยคเช่น เธออาศัยอยู่กับพ่อ เธออาศัยอยู่กับปู่ย่า ตายายอาศัยอยู่ด้วยกัน และมีเด็กสามคนอาศัยอยู่กับคุณยาย และมีสัตว์เลี้ยงสองตัวอาศัยอยู่กับพวกเขา

ขั้นที่ 3 การเล่าเรื่องเบื้องต้น (Primitive Narrative) ช่วงอายุ 3-4 ปี เด็กจะสามารถอภิปรายเกี่ยวกับการแสดงความรู้สึก ผ่านทางสีหน้าท่าทางของตัวละคร

ขั้นที่ 4 การเล่าโดยไม่เน้นตัวละครหลัก (Unfocused Chains) ช่วงอายุ 4-4 ปีครึ่ง เด็กวัยนี้สามารถเรียงลำดับเหตุการณ์ เชื่อมโยงเหตุผลและแสดงความสัมพันธ์ของเหตุและผล โดยยังไม่เน้นที่ตัวละครหลัก อาจใช้คำสันธานเชื่อมระหว่างประโยค เช่น คำว่าและ,แต่,เพราะว่า เป็นต้น

ขั้นที่ 5 การเล่าโดยเน้นตัวละครหลัก (Focused Chains) ช่วงอายุ 5 ปี เด็กจะสามารถเล่าเกี่ยวกับตัวละครหลัก การลำดับเหตุการณ์ โดยที่ผู้ฟังอาจต้องสรุปความตอนจบด้วยตนเองและ Applebee (1978) กล่าวถึงพัฒนาการในขั้นนี้ว่า เด็กจะเล่าเกี่ยวกับตัวละครหลัก แต่ยังไม่สามารถบอกข้อคิดจากเรื่องได้

ขั้นที่ 6 การเล่าเรื่อง (Narrative) ช่วงอายุ 5-6 ปี เด็กจะสามารถเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับโครงเรื่องตัวละคร ลำดับเหตุการณ์ เหตุการณ์ที่เป็นปัญหา และวิธีนำไปสู่การแก้ปัญหาในตอนจบ เด็กสามารถบอกใจความสำคัญและข้อคิดได้จากเรื่อง สอดคล้องกับ (Kemper และ Edwards, 1986) ที่กล่าวถึงพัฒนาการการเล่าเรื่องของเด็กในวัยนี้ว่าจะสามารถเล่าถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่อง พัฒนาการของตัวละคร และลำดับของเหตุการณ์ อธิบายการกระทำของตัวละคร ปัญหาที่เกิดขึ้นในเรื่องและการแก้ปัญหาในตอนจบของเรื่อง

(Mcafee และ Leong ,2007) ได้กล่าวถึงการวัดความสามารถในการเข้าใจเรื่องที่อ่าน หรือฟังโดยวัดจากการเล่าซ้ำ ความสามารถของเด็กส่วนใหญ่ สรุปลงได้ดังนี้

อายุ 2-3 ปี ฟังเรื่อง ให้ความเห็นเกี่ยวกับตัวละครและภาพในหนังสือขณะที่ฟังเรื่อง เชื่อมโยงข้อมูลจากชีวิตตนเอง เช่น พี่ชายหนูมีจักรยานเหมือนคันนี้

อายุ 3-4 ปี แสดงความเข้าใจตามตัวอักษรของเรื่องที่ได้ฟัง สามารถตอบคำถามและถามคำถามเกี่ยวกับเรื่อง สามารถเล่าเรื่องโดยใช้ภาษาของตนเองเมื่อบอกให้ทำ สามารถเล่าเรื่องซ้ำ ซึ่งอาจไม่ได้เรียงลำดับตามเหตุการณ์ในเรื่อง

อายุ 5-6 ปี สามารถเล่าเรื่องซ้ำได้อย่างถูกต้อง โดยส่วนใหญ่สามารถเลียนเสียงหรือเพิ่มบทสนทนาเรื่องที่อ่าน หรือบางส่วนของเรื่อง สามารถตอบคำถามที่ให้คาดเดาจากเรื่องและอ้างถึงเรื่อง

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2551: 56) กล่าวถึง การแสดงออกทางภาษาในการพูดของเด็กตามช่วงอายุ ดังนี้

อายุ 3 ปีครึ่ง บอกชื่อสิ่งของในภาพที่ดูได้ถูกต้อง ทำตามท่าทางต่างๆที่กำหนดให้ถูกต้อง 9 ท่า ตอบคำถามที่ให้ได้ถูก 2 ข้อ รู้จักคำบุพบทตั้งแต่ 3 คำขึ้นไป บอกชื่อและนามสกุลได้ รู้จักใช้ประโยคปฏิเสธ

อายุ 4 ปี เข้าใจประโยคบอกความสัมพันธ์ในประโยค เข้าใจคำสั่ง รู้จักใช้คำถามปฏิเสธ รู้จักใช้คำสมมติ เล่าเรื่องได้ พูดโต้ตอบได้ แต่อาจผิดพลาดบางเรื่อง

อายุ 5 ปี ทำตามคำสั่งได้ เข้าใจการเปรียบเทียบ เข้าใจลำดับเหตุการณ์ ใช้คำถามตรงประเด็นมากขึ้น เล่าเรื่องได้

อายุ 6 ปี ใช้ประโยคถูก รู้ว่าเมื่อไหร่จะพูด เมื่อไหร่จะฟัง สื่อสารกับบุคคลอื่นได้ดี ใช้คำแทนเวลาถูกต้อง

สรุปได้ว่า พัฒนาการการเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยเป็นกระบวนการต่อเนื่องตั้งแต่แรกเกิด และจะพัฒนาขึ้นตามช่วงอายุ ซึ่งเด็กจะมีความสามารถในการเล่าเรื่องได้อย่างสมบูรณ์เมื่อถึงช่วงวัย 5-6 ปี โดยสามารถเล่าเรื่องได้ ตามเหตุการณ์เป็นลำดับ และเป็นการเล่าเรื่องที่มีโครงสร้างของประโยค โครงสร้างของเรื่องที่จะเล่า มีความหมายเพื่อใช้ในการเล่าเรื่องและสื่อความรู้สึก ความคิด หรือความต้องการของตนให้ผู้อื่นทราบ

4 แนวทางการส่งเสริมความสามารถด้านการพูดเล่าเรื่อง

เด็กปฐมวัยมีความอยากรู้อยากเห็น และความต้องการที่จะสื่อสารกับผู้อื่นเป็นสิ่งเร้าให้เกิดการแสดงออกทางความคิดในด้านการพูด แต่เด็กมีข้อจำกัดในการสื่อสารที่ค่อนข้างจำกัด จึงพยายามแสวงหาการใช้คำพูดด้วยตัวเอง สิ่งเร้าที่มีประโยชน์ต่อการพูดของเด็กคือ การเปิดโอกาสให้เด็กพูดถึงสิ่งที่ชอบด้วยคำพูดของเขาเอง ดังนั้นครูผู้สอนควรจะได้ศึกษาถึงพัฒนาการด้านภาษา และความสามารถในการพูดของเด็กในแต่ละช่วงอายุเพื่อจัดกิจกรรมตอบสนองความสามารถด้าน

การพูดได้อย่างเหมาะสมต่อไป

นิรมล ช่วงวัยพัฒนา (2541 : 26) ได้แนะนำตัวอย่างกิจกรรมที่ส่งเสริมการพูดดังนี้

1. กิจกรรมการอธิบายหรือเล่าถึงภาพที่เห็น
2. ทำท่าประกอบกรพูด
3. เล่านิทาน
4. ลำดับเรื่องตามนิทาน
5. เรียกชื่อและอธิบายลักษณะสิ่งของ
6. จำและอธิบายลักษณะสิ่งของ

นอกจากนี้พ่อแม่ก็มีส่วนสำคัญ ในการช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางการพูดให้กับเด็กปฐมวัยที่เริ่มต้นจากบ้าน การที่เด็กได้ปฏิสัมพันธ์กับผู้ที่อยู่แวดล้อมเพียงใด เด็กจะมีพัฒนาการด้านการฟังและการพูดมากเพียงนั้น ซึ่งสอดคล้องกับกุหลาบ ต้นติผลาชีวะ (2542 : 10) ที่กล่าวว่า ผู้ปกครองไม่ว่าจะเป็นพ่อแม่หรือผู้ที่ทำหน้าที่เป็นผู้ปกครองมีอิทธิพลโดยตรงต่อพัฒนาการเด็ก ซึ่งจากการศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางบ้านกับความสามารถทางด้านสติปัญญาของเด็กอายุระหว่าง 4-7 ปี พบว่า สิ่งแวดล้อมทางบ้านส่งผลต่อการเรียนรู้ความสามารถทางด้านสติปัญญาของเด็กวัยนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกระตุ้นเด็กให้เกิดการเรียนรู้ด้วยการพูดตอบสนองของแม่ที่มีต่อเด็กจะทำให้เด็กมีความสามารถทางด้านสติปัญญาสูงขึ้น ดังนั้นพ่อแม่จึงควรให้ความสนใจและช่วยส่งเสริมการพูดของเด็กให้มากที่สุด ในการส่งเสริมการพูดนั้นทำได้หลายวิธีเช่น ให้โอกาสเด็กฝึกเล่นให้น้อยลง แต่ฝึกให้เด็กนำคำศัพท์มาใช้แทน ทั้งนี้เพราะพ่อแม่เป็นผู้ที่ใกล้ชิดเด็กมากที่สุด จึงทำเสียง สนใจและหาวิธีศึกษาการเรียนเสียงว่าเสียงใดมีความหมายใช้ประโยชน์ได้และเสียงการใช้ท่าทางหน้าที่เสมือนเป็นแบบอย่างในการพูดซ้ำกว่าปกติและไม่เหมาะสมกับวัย สิ่งที่พ่อแม่ควรปฏิบัติในการส่งเสริมการพูดของเด็กปฐมวัย ซึ่งได้มีนักการศึกษากล่าวไว้ ดังนี้

เยาหวา เดชะคุปต์ (2542 : 75-76) กล่าวว่าแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาการทางการพูดจะต้องคำนึงถึง ตัวครู การจัดบรรยากาศ และจุดมุ่งหมายของกิจกรรม ดังต่อไปนี้

1. การฝึกพูดควรฝึกในกลุ่มเล็ก ๆ เพื่อให้มีการตอบสนองระหว่างครู และนักเรียนให้มากที่สุด
2. การฝึกพูดควรอยู่ในลักษณะที่เป็นธรรมชาติที่สุด ไม่ว่าจะเป็นการสนทนาในกลุ่มย่อยหรือในขณะที่เด็กกำลังเล่น
3. บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการพูด ควรเป็นบรรยากาศที่เด็กรู้สึกอบอุ่นปลอดภัย สบายใจที่จะแสดงออก และมีอิสระ
4. ให้เด็กเกิดนิสัยที่ดีในการพูดและสามารถใช้คำพูดได้อย่างเหมาะสม
5. เปิดโอกาสให้เด็กเล่าประสบการณ์ของตนเอง

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การส่งเสริมความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัย สามารถจัดกิจกรรมได้อย่างหลากหลายวิธี เช่น การเล่าเรื่องจากประสบการณ์จริงที่มีอยู่ใกล้ตัวเด็ก รวมทั้งสิ่งที่อยู่รอบตัวเด็ก การพูดแสดงความรู้สึก การให้เด็กได้แสดงออกในโอกาสต่างๆโดยใช้คำพูดที่เหมาะสมกับสถานการณ์ และธรรมชาติของเด็กปฐมวัย การพัฒนาความสามารถทางภาษา ตามแนวคิดสมองเป็นฐานโดยใช้บทบาทสมมติ ทำให้เด็กได้แสดงออกด้วยการพูดสื่อความหมายซึ่งกันและกัน จึงน่าจะเป็นวิธีการที่เหมาะสมและสอดคล้องกับธรรมชาติของเด็กมากที่สุดและได้ผลดีที่สุด

5. บทบาทครูในการจัดกิจกรรมการพูดเล่าเรื่อง

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการพูดเล่าเรื่องสำหรับเด็กปฐมวัย กิจกรรมที่จะช่วยส่งเสริมการพูดเล่าเรื่องให้กับเด็กปฐมวัยนั้น มีหลายรูปแบบ เป็น กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้พูดคุย ซักถาม และแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระเพื่อให้เกิด ประสบการณ์ตรง เกิดการเรียนรู้ ได้พัฒนาการพูดเล่าเรื่อง ดังที่ กุลยา ตันติผลาชีวะ (2542: 113- 114) ได้สรุปไว้ดังนี้

1. ใช้ภาษาพูดมาตรฐาน ไม่พูดคำหยาบเพราะเด็กจะจำ ไม่พูดคำสะแลงซึ่งอาจทำให้ เด็กงงและเกิดความคับข้องใจ
2. ให้กำลังใจแก่เด็กในการพูดภาษาคุ้น เช่น เด็กใช้ภาษาได้พูดภาษาได้ หรือเด็ก เห็นือพูดภาษาเหนือ ผู้ใหญ่ต้องกระตุ้นให้เด็กใช้ภาษาให้ถูกต้อง และไม่ควรมีว่าการให้ความนับ ถือในความสามารถของการพูดจะสร้างความมั่นใจให้กับเด็กมาก
3. พูดกับเด็กโดยใช้เสียงที่สามารถฟังได้ชัดเจน อย่าพูดเร็ว หรือใช้เสียงต่ำ
4. กระตุ้นให้เด็กพูดคุยด้วยเสมอ
5. ฟังเด็กพูด และแสดงให้เด็กเห็นว่าผู้ใหญ่ตั้งใจฟัง ให้ใช้ภาษาท่าทาง ประกอบด้วย เช่น สบสายตา การพยักหน้า การตอบโต้ ฯลฯ
6. อดทนที่จะฟังเด็ก ถ้าไม่ทราบว่เด็กพูดอะไร ให้ทวนถามด้วยภาษาที่นุ่มนวล แล้วย้อนกลับเพื่อให้เด็กรู้ว่าพูดอะไร
7. เปิดโอกาสให้เด็กได้พูดอย่างอิสระ เพราะเด็กบางคนชอบพูด อยากแสดงออก หรืออยากพูด
8. ใช้โอกาสต่างๆ เพื่อสนทนา ด้วยการถามและกระตุ้นให้เด็กมีการพูดโต้ตอบอย่างสม่ำเสมอเช่น ดูโทรทัศน์ อ่านหนังสือ เป็นต้น

ฉันทนา ภาคบงกช (2538: 1 - 2) กล่าวว่า การพูดเล่าเรื่อง สามารถพัฒนาได้ดีในบรรยากาศที่ผ่อนคลาย มีการยอมรับ และไม่ถูกวิพากษ์วิจารณ์ ปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมการพูดให้เด็กได้มีความก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว มีดังนี้

1. การจัดสภาพแวดล้อมทางภาษา ชั้นเรียนและ โรงเรียนควรตกแต่งด้วยคำหรือ ข้อความที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน

2. การเล่น การเล่นของเด็กเปรียบได้กับการทำงานในโลกของผู้ใหญ่ การพัฒนาส่วนมากเกิดจากประสบการณ์จริง จึงควรจัดกิจกรรมต่างๆ ให้เด็กได้เล่น

3. การอ่าน การอ่านเป็นสื่อของการเรียนรู้ควรจูงใจให้เด็กรักการอ่าน เช่น การ อ่านนิทานให้ฟัง

4. การเขียน การอ่านมีความสัมพันธ์กับการเขียน ควรจัดกิจกรรมการเขียนให้ สัมพันธ์กับสิ่งที่เด็กอ่าน

5. การใช้สิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน เช่น การสื่อข้อความถึงเด็ก และข้อความ ถึงผู้ปกครอง การซื้อสิ่งของ เป็นต้น

นอกจากนี้ เยาวพา เดชะคุปต์ (2542: 75-76) กล่าวว่า การส่งเสริมพัฒนาการ ทางการพูดเล่าเรื่องต้องคำนึงถึงตัวครู การจัดบรรยากาศ และจุดมุ่งหมายของกิจกรรม ดังนี้ คือ

1. การฝึกพูด ควรฝึกในกลุ่มเล็กๆ เพื่อฝึกให้มีการตอบสนองระหว่างครู และ นักเรียนให้มากที่สุด

2. การฝึกพูด ควรอยู่ในลักษณะที่เป็นธรรมชาติที่สุด ไม่ว่าเป็นการสนทนาใน กลุ่มย่อยหรือการทำกิจกรรม

3. การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการพูดเล่าเรื่อง ควรเป็นบรรยากาศที่เด็ก รู้สึกอบอุ่นปลอดภัย สบายใจที่แสดงออกและมีอิสระ

4. ให้เด็กเกิดนิสัยที่ดีในการพูดและสามารถใช้คำพูดได้อย่างเหมาะสม

5. เปิดโอกาสให้เด็กเล่าประสบการณ์ของตนเอง

ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยหรือกิจกรรมทางภาษา เป็นการ จัดกิจกรรมให้เด็กได้พัฒนาทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนอย่างมีสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องไม่แยกส่วนและในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยนั้นหากครูและเด็กได้ปฏิบัติตามบทบาทของตน

อัญชลี เอี่ยมยิ้ม (2553 : 17-19) กล่าวว่า กิจกรรมการพูดเล่าเรื่องก็จะประสบความสำเร็จตามความคาดหวัง ดังนี้

1.บทบาทครูในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการพูดของเด็กปฐมวัย

ครูผู้สอนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรมอย่างยิ่ง เพราะต้องเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ควบคุมอารมณ์ ไม่ดูเด็กที่ไม่ร่วมกิจกรรม โดยเฉพาะเด็กที่ยังไม่กล้าพูด ไม่กล้าแสดงออกความคิดเห็น ไม่กล้าเล่าเรื่อง ครูต้องให้กำลังใจ ใช้คำถามกระตุ้น ย้ำๆ ไม่ขู่บังคับเป็นอันขาดเพราะจะทำให้เด็กขาดความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น ในการส่งเสริมพัฒนาการพูดเล่าเรื่องของเด็กควรมีเทคนิคในการจัดกิจกรรม ดังนี้

1. เป็นแบบอย่างที่ดีในการฟังและพูด
2. เป็นผู้มีบทบาทในการสร้างเจตคติที่ดีต่อการใช้คำพูดของเด็ก
3. ไม่วิพากษ์วิจารณ์การใช้คำพูดของเด็กจนเด็กหมดกำลังใจ
4. ชื่นชมต่อความพยายามในการใช้คำพูดของเด็ก
5. ไม่ละเลยคำถามของเด็ก
6. พยายามตอบคำถามทุกคำถามด้วยภาษาที่เด็กเข้าใจ
7. ให้ความช่วยเหลือแก่เด็กเมื่อเด็กต้องการ ไม่มีการขู่เชิญให้เด็กเรียนรู้
8. อ่านหนังสือให้เด็กฟังอย่างสนุกสนานอยู่เสมอ
9. ใช้คำถามนำเพื่อกระตุ้นให้เด็กมีส่วนร่วมในการมองและคาดคะเนเรื่องราว
10. บรรยากาศสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน ต้องแจ่มใส ร่าเริง การดำเนินกิจกรรมต้องไม่เครียด
11. ต้องมีความรักความผูกพันระหว่างครูกับเด็ก และเด็กกับเด็ก
12. ต้องคำนึงถึงช่วงความสนใจเพราะเด็กวัยนี้มีช่วงความสนใจเพียง 15 – 20 นาทีเท่านั้น
13. ต้องสร้างข้อตกลงร่วมกับเด็กในการฟังและการพูด
14. จัดที่นั่งอย่างเหมาะสมจะช่วยให้เด็กมีความสนใจดีขึ้น การจัดที่นั่งให้เด็กในชว่กิจกรรมเสริมประสบการณ์

กรมวิชาการ (2540 : 123-142) การจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคป เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย ซึ่งครูผู้สอนมีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรมอย่างยิ่ง ที่จะต้องควบคุมอารมณ์ไม่ดุเด็กที่ไม่ร่วมกิจกรรมโดยเฉพาะเด็กที่ยังไม่กล้าพูด ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ไม่กล้าเล่าเรื่อง ครูต้องให้กำลังใจ ใช้คำถามกระตุ้น ยั่ว ไม่ขู่บังคับ เพราะจะทำให้เด็กขาดความเชื่อมั่นในตนเองมากยิ่งขึ้น ในการส่งเสริมความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็ก ครูควรมี เทคนิคในการจัดกิจกรรม ดังนี้

1. เป็นแบบอย่างที่ดีในการฟังและพูด
2. เป็นผู้มีบทบาทในการสร้างเจตคติที่ดีต่อการใช้คำพูดของเด็ก
3. ไม่วิพากษ์วิจารณ์การใช้คำพูดของเด็กจนเด็กหมดกำลังใจ
4. ชื่นชมต่อความพยายามในการใช้คำพูดของเด็ก
5. ไม่ละเลยคำถามของเด็ก
6. พยายามตอบคำถามทุกคำถามด้วยภาษาที่เด็กเข้าใจ
7. ให้ความช่วยเหลือเมื่อเด็กต้องการ ไม่มีการขู่เชิญให้เด็กต้องเรียนรู้
8. อ่านหนังสือให้เด็กฟังอย่างสนุกสนานอยู่เสมอ

9. ใช้คำถามนำเพื่อกระตุ้นให้เด็กมีส่วนร่วมในการมอง และคาดคะเนเรื่องราว
10. บรรยากาศสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน ต้องแจ่มใส ร่าเริง การดำเนิน
11. ต้องมีความรักความผูกพันระหว่างครูกับเด็ก และเด็กกับเด็ก
12. ต้องคำนึงถึงช่วงความสนใจ เพราะเด็กวัยนี้มีช่วงความสนใจเพียง

15-20 นาที

13. ต้องสร้างข้อตกลงร่วมกับเด็กในการฟังและการพูด
14. จัดที่นั่งอย่างเหมาะสมจะช่วยให้เด็กมีความสนใจดีขึ้น

บทบาทครูในกิจกรรมการพูดเล่าเรื่อง

สมคิด ชนแดง (2540 : 29) กล่าวว่า กิจกรรมต่างๆซึ่งครูปฐมวัยต้องดำเนินการในแต่ละวัน มีกิจกรรมหลากหลายชนิดทั้งกิจกรรมหลักและกิจกรรมย่อย รวมทั้งกิจกรรมสนทนา ขำว เหตุการณ์ หรือการเล่าเรื่องราวต่างๆของเด็กมักมีปัญหาเกิดขึ้น อาทิเช่น เด็กไม่สามารถพูดหรือสนทนาตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการได้ เด็กเขินอายไม่กล้าพูด ไม่กล้าแสดงออกต่อหน้าเพื่อนๆ หรือครู ดังนั้นครูจึงควรมีบทบาทในการจัดกิจกรรมสนทนาเล่าเรื่อง ดังนี้

1. สร้างความคุ้นเคยกับเด็ก ด้วยการให้ความอบอุ่นใจแก่เด็กๆด้วยการพูดจาทักทาย ปราศรัย ยิ้มแย้มแจ่มใสเป็นกันเอง ให้เด็กเกิดความไว้วางใจ และสนิทสนมกับครู
2. ในขณะที่เด็กพูดครูควรแสดงความสนใจให้เด็กได้รับรู้ เช่น การยิ้ม การพยักหน้า การชมเชย
3. ถ้าเด็กสามารถพูดได้บ้าง แม้จะไม่ดีนัก ครูควรให้กำลังใจเด็กเพื่อกระตุ้นให้เด็กเกิดความกล้าในการพูดมากยิ่งขึ้น เพราะการที่เด็กสามารถพูดออกมาให้ครูและเพื่อนฟังได้นั้น นับเป็นความภาคภูมิใจยิ่งของทั้งครูและเด็กเอง
4. ในการพูดคุยสนทนา ครูควรใช้คำถามเชื่อมโยงจากคำพูดไปสู่ตัวหนังสือให้เด็กได้นึกถึงคำหรือข้อความที่เด็กเคยพบเห็น จากสิ่งแวดล้อมรอบตัวในชีวิตประจำวัน ซึ่งจะช่วยให้เด็กกล้าพูดกล้าแสดงออก กระตือรือร้น และฝึกการคิดส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาได้ด้วยตัวเอง

สรุปได้ว่า ครูเป็นผู้ที่มีบทบาทในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการเล่าเรื่อง เพราะการที่ครูพูดคุยกับเด็กอยู่เสมอและเปิดโอกาสให้เด็กมี ประสบการณ์ตรงทางภาษาด้วยการพูดบ่อยๆ ในบรรยากาศที่เป็นอิสระและผ่อนคลาย ในขณะที่เด็กพูดครูควรแสดงความสนใจให้เด็กได้รับรู้ตลอดจนให้กำลังใจเด็กได้พัฒนาทักษะการฟัง การพูด และหากครูได้ปฏิบัติตามบทบาทของตน กิจกรรมการพูดเล่าเรื่องก็จะประสบความสำเร็จตามความคาดหมาย

6. การประเมินความสามารถในการพูดเล่าเรื่องสำหรับเด็กปฐมวัย

การประเมิน หมายถึง กระบวนการสังเกตพฤติกรรมของเด็กในขณะที่ทำกิจกรรมแล้วจดบันทึกลงในเครื่องมือที่สร้างขึ้นหรือกำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมที่เด็ก

เสียงได้ชัดเจนเพียงใดและเสียงใดที่เด็กยังออกเสียงไม่ถูกต้อง เช่น คว เป็น ฟ

- คำหรือคำศัพท์ การวัดและประเมินคำศัพท์ จะมี 2 ลักษณะคือ คำศัพท์ที่รู้และเข้าใจ โดยการให้เด็กชี้ภาพจากคำถามของครูได้ เช่น ให้ดูภาพ ม้า และแพะ แล้วถามเด็กว่า รูปไหนเป็นรูปแพะ ลักษณะการพูดคำศัพท์อีกลักษณะหนึ่ง คือ สามารถแสดงออกและใช้คำศัพท์ได้ เช่น ครูให้ดูภาพแล้วถามว่า นี่เป็นรูปอะไร หรือในระดับสูงขึ้นครูจะถามให้เด็กอธิบายความหมายของคำศัพท์ เช่น บุรุษไปรษณีย์คือใคร

- ประโยคหรือไวยากรณ์หรือการลำดับคำ การวัดและประเมินความสามารถในการรู้และเข้าใจประโยคจะทดสอบทั้งสองลักษณะ คือ ลักษณะเข้าใจ เช่น ให้เด็กดูภาพสองภาพแล้วอธิบายภาพประกอบว่า ภาพแมวอยู่หลังเก้าอี้ ส่วนการวัดและประเมินผลลักษณะแสดงออก เช่น ครูชูภาพหนึ่งแล้วพูดว่า เด็กกำลังนอนหลับ แล้วชูอีกภาพแล้วพูดว่า เด็กกำลังเล่นอยู่ แล้วชูภาพที่ละภาพที่ให้เด็กพูดว่าเด็กกำลังทำอะไร ในระดับที่สูงขึ้น เด็กสามารถเล่าเรื่องเหตุการณ์และระยะเวลาได้ เช่น “ถ้าตื่นนอนแล้วจะออกไปเล่น” หรือครูเล่าเรื่องสั้นๆ แล้วให้เด็กเล่าเรื่องย้อนกลับ สังเกตว่าเด็กจำเรื่องได้เพียงใด ข้ามประโยคหรือเรื่องและคำใดเพิ่ม การวัดความสามารถในการเข้าใจภาษาในด้านการรับรู้ ครูจะพูดประโยคต่างๆ แล้วให้เด็กปฏิบัติ เช่น “จงวางลูกเต๋านบนภาพที่ไม่ใช่วงกลมและไขวรูปสี่เหลี่ยม”

- การใช้คำพูดในการสรุป อธิบาย และคาดคะเน ความสามารถทางการพูดของเด็กด้านนี้ได้แก่ การอธิบายสิ่งที่ได้กระทำลงไป เช่น ในการจัดหมวดหมู่ เด็กวางรูปกล้วย มะม่วง มะละกอ ไว้ด้วยกัน ถ้าถามว่าทำไม เด็กอธิบายว่าเพราะกินได้หรือเป็นผลไม้ การสังเกตการณ์ การคิดหาเหตุผลและการอธิบายของเด็ก อาจจะทำให้เด็กต่อความหมายของคำ เช่น กล้วย, มะม่วง, มะละกอ เมื่อสุกจะมีรสหวาน

2. การสัมภาษณ์ ครูหรือผู้ทดสอบอาจจะสัมภาษณ์เด็ก หรือผู้ปกครองเด็กเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถในการใช้ภาษาของเด็ก ในการสัมภาษณ์ ครูหรือผู้ทดสอบอาจจะใช้การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการก็ได้

3. แบบทดสอบ ในการใช้แบบทดสอบมาตรฐานเพื่อวัดและประเมินพัฒนาการทางภาษาของเด็กนั้น มีจุดประสงค์ที่สำคัญคือ

- เพื่อใช้ในการสำรวจคัดแยก (Screening Test) เพื่อทราบว่าเด็กพัฒนาตามวัยหรือไม่ เพื่อจะได้หาทางช่วยเหลือเป็นรายบุคคลต่อไป

- เพื่อใช้ในการวินิจฉัย (Diagnostic Test) เพื่อทราบว่าเด็กมีจุดเด่นจุดด้อยในเรื่องใด เพื่อจะได้ช่วยเหลือและส่งเสริมได้เหมาะสม

- เพื่อวัดหาความสามารถทางภาษา (Achievement Test) เพื่อทราบระดับความสามารถทางภาษาของเด็ก

วาโร เฟ็งสวส์ตี (2546 : 39) ใช้เครื่องวัดและประเมินความพร้อมทางด้านภาษา 3 วิธี ดังนี้

1. การสังเกต วิธีการนี้ครูจะต้องคอยสังเกตพฤติกรรมการใช้ภาษาของเด็กในสถานการณ์ต่างๆ ในขณะที่เด็กทำกิจกรรม การสังเกตต้องกระทำโดยไม่ให้เด็กรู้ตัว ซึ่งครูอาจจะสังเกตในสิ่งต่อไปนี้

1.1 การออกเสียง โดยครูอาจจะสังเกตว่าเด็กออกเสียงหรือพูดได้ชัดเจนหรือไม่

1.2 คำหรือคำศัพท์ โดยครูจะสังเกตว่าเด็กเข้าใจในคำศัพท์นั้นหรือไม่ ซึ่งวิธีการทดสอบอาจจะทำได้ 2 วิธี คือ การให้เด็กดูรูปภาพแล้วถามว่านี่รูปอะไร หรือการให้เด็กดูรูปภาพ เช่น รูปภาพนก เป็น แล้วถามเด็กว่ารูปไหนเป็นรูปภาพนก

1.3 ประโยคหรือไวยากรณ์ เป็นการวัดความสามารถในการเข้าใจประโยคหรือไวยากรณ์ลักษณะการถามคล้ายๆกันกับข้อ 1.2 เพียงแต่อยู่ในรูปของประโยค

1.4 การใช้ภาษาในการอธิบายหรือเล่าเรื่อง ความสามารถในการด้านนี้อาจจะสังเกตได้จากการอธิบายสิ่งที่ได้กระทำลงไปหรือการใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆในชีวิตจริง เช่น การถาม การร้อง การเล่าเรื่อง เป็นต้น

1.5 การวิเคราะห์เสียง คำ หรือประโยคง่าย เป็นความสามารถในการสังเกตความแตกต่างของเสียง ความหมายของคำ หรือประโยค

1.6 การแปลความ เป็นความสามารถในการอธิบายความหมายได้ เช่น “นกคืออะไร ” เด็กอาจจะตอบว่า “นกคือสิ่งที่บินได้ ”

2. การสัมภาษณ์ ครูอาจจะสัมภาษณ์ หรือสนทนากับเด็กเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถในการใช้ภาษา นอกจากนี้ ครูอาจจะไปสัมภาษณ์ผู้ปกครองเพื่อให้ผู้ปกครองให้ข้อมูลตามความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กด้วยก็ได้

3. แบบทดสอบ แบบทดสอบที่ใช้ควรเป็นแบบทดสอบแบบรูปภาพ เนื่องจากเด็กวัยนี้ยังไม่สามารถอ่าน เขียนหนังสือได้

ศรียา นิยมธรรม และประภัสสร นิยมธรรม (2540 : 102) กล่าวว่า การประเมินความสามารถทางการพูดในเด็กเล็กๆ สามารถวัดง่ายและเห็นชัดเจน อาจทำได้โดยการปฏิบัติตามคำสั่ง ถ้าเด็กเข้าใจความหมายจะทำได้ถูกต้อง แบบประเมินความสามารถทางการพูดมีดังต่อไปนี้

1. แบบประเมินวัดภาพสัมพันธ์ เป็นแบบประเมินสำหรับบวชัดการรู้จัก ความเข้าใจคำประโยคโดยใช้ภาพประกอบ หรือเลือกภาพให้ตรงกับความหมายของคำ

2. การตั้งคำถามหรือตอบคำถามสั้นๆ เช่น ปากอยู่ใต้จมูกไหม

3. การปฏิบัติโดยคำสั่ง

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า แนวทางการประเมินความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยตามสภาพจริง มีกระบวนการประเมินวัดความสามารถโดยการออกแบบเครื่องมือ

การใช้เครื่องมือในการประเมิน วิธีการเก็บรวบรวม คือ การสังเกตและการสนทนากับเด็ก ใช้แบบบันทึกคำพูด บันทึกอย่างเป็นระบบ และแบบทดสอบ นำมาใช้ในการประเมินความสามารถในการพูดเล่าเรื่อง เพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยให้บรรลุ เต็มตามศักยภาพของเด็กแต่ละคน และเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบประเมินความสามารถในการพูดเล่าเรื่อง 4 ด้าน คือ การใช้คำศัพท์ การพูดเรียงลำดับเหตุการณ์ การพูดรายละเอียดของเรื่องราวและการพูดเพื่อสะท้อนความคิด

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย

งานวิจัยภายในประเทศ

นันทพร ลีตระกูล (2564) ได้ศึกษาผลการจัดประสบการณ์โดยใช้หุ่นมือเพื่อพัฒนาทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนมิตรพัฒนาศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน แขวงประเวศ เขตประเวศ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 11 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการพูดคำศัพท์ของเด็กปฐมวัยหลังได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้หุ่นมือสูงกว่าก่อนได้รับการจัดประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ทักษะการพูดเป็นประโยคของเด็กปฐมวัยหลังได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้หุ่นมือสูงกว่าก่อนได้รับการจัดประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ทักษะการพูดเป็นเรื่องราวของเด็กปฐมวัยหลังได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้หุ่นมือสูงกว่าก่อนได้รับการจัดประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นันทิชา นานัง (2563) ได้ศึกษาผลการสอนแบบจิตปัญญาเสริมด้วยนิทานต่อความมีวินัยในตนเองและทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนอายุระหว่าง 5- 6 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2-3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ของโรงเรียนบ้านดงชันทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 2 ห้อง 20 คน ผลการวิจัยพบว่า 1.พฤติกรรมด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กปฐมวัยทั้ง 5 ด้าน ผ่านเกณฑ์ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด 2. ความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย จำนวน 20 คน จากคะแนนเต็ม 25 คะแนน หลังได้รับการจัดประสบการณ์มีคะแนนเฉลี่ย 20.97 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ประภัสสร บรรวาร์ (2562) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยด้วยกิจกรรมการแสดงประกอบการเล่านิทาน กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาล 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ของโรงเรียนสนามบิน จำนวน 1 ห้อง 35 คน ผลการวิจัย พบว่าผลการแสดงประกอบการเล่านิทานคะแนนเต็ม 24 มีคะแนนเฉลี่ย $\bar{X} = 19.40$ คิดเป็นร้อยละ 80.83 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 2.51 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 28 คน คิด

เป็นร้อยละ 80 ของนักเรียนทั้งหมด และผลการศึกษาความสามารถในการพูดคำศัพท์ แต่งประโยค ปากเปล่าและเล่าเรื่องราว พบว่า ด้านคำศัพท์ จำนวนคะแนนเต็ม 40 มีคะแนนเฉลี่ย $\bar{X} = 29.57$ คิดเป็นร้อยละ 73.93 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.46 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ของนักเรียนทั้งหมด ในส่วนด้านการแต่งประโยค จำนวนคะแนนเต็ม 24 มีคะแนนเฉลี่ย $\bar{X} = 20.97$ คิดเป็นร้อยละ 87.38 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.49 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ของนักเรียนทั้งหมดและด้านการเล่าเรื่องราว จำนวนคะแนนเต็ม 24 มีคะแนนเฉลี่ย $\bar{X} = 21.14$ คิดเป็นร้อยละ 88.08 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 2.23 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ของนักเรียนทั้งหมด

กัญญา ศิลปกิจยาน (2560) ได้ศึกษาผลของการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนตามแนวคิดสะเต็มศึกษาและการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารของเด็กอนุบาล กลุ่มตัวอย่างคือเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนชลประทานสงเคราะห์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 32 คน ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการสื่อสารหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง และระหว่างการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุภาพร จิรคลังสกุล (2560) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถทางทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยโดยการจัดประสบการณ์ตามแนวการสอนภาษาตามธรรมชาติ กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชายและหญิง อายุระหว่าง 4-5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอนุบาลชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 36 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) หลังจากที่ใช้การจัดประสบการณ์ตามแนวการสอนภาษาตามธรรมชาติพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยสูงขึ้น 3) ความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยสูงขึ้น 4) จากการใช้การจัดประสบการณ์ตามแนวการสอนภาษาตามธรรมชาติมีผลทำให้คะแนนจากการสังเกตพฤติกรรมด้านการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย 30 คน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดี และ 6 คน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์พอใช้

ดวงพร สัตนันท์ (2557) ได้ศึกษาผลของการจัดประสบการณ์ทางภาษาโดยใช้ศิลปะแบบบูรณาการที่มีต่อความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กอนุบาล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ เด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนอนุบาลศูนย์ปฐมวัยต้นแบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 จำนวน 60 คน ผลการวิจัยพบว่า 1. หลังการทดลอง เด็กกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการพูดเล่าเรื่องด้านฉากของเรื่อง การลำดับเหตุการณ์ ปัญหาของเรื่อง และตอนจบของเรื่องสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2. หลังการทดลอง เด็กกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการพูดเล่าเรื่อง ด้านฉากของเรื่อง

การลำดับเหตุการณ์ ปัญหาของเรื่อง และตอนจบของเรื่อง สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

งานวิจัยต่างประเทศ

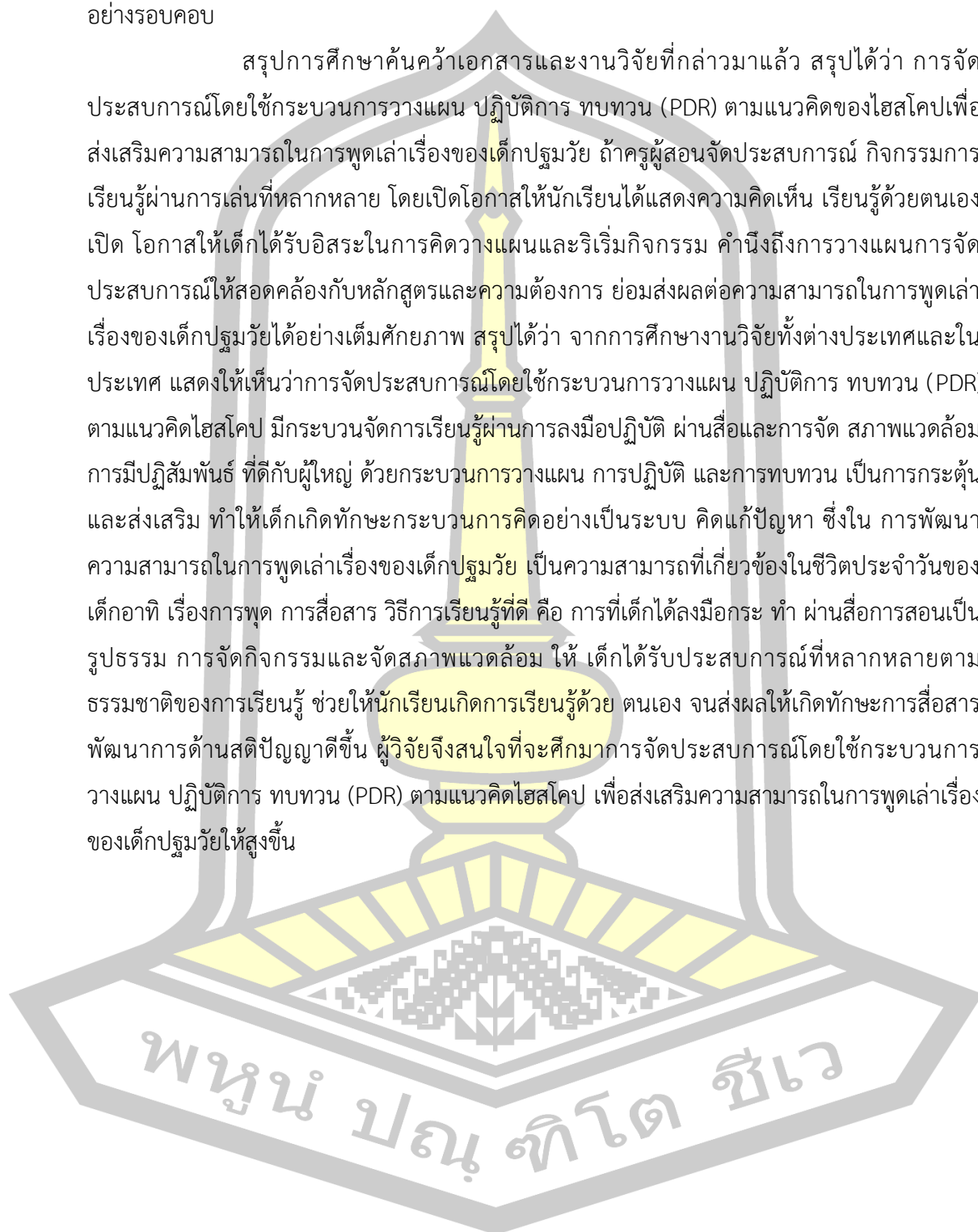
Dini, J.P.A.U. (2022) ได้ศึกษาผลกระทบของการเรียนรู้ในช่วงการระบาดของ Covid – 19 ที่มีต่อพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย โดยดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพแบบปรากฏการณ์วิทยา โรงเรียนอนุบาลอาหามัดดาห์ลัน ในจังหวัดยogyakarta ประเทศอินโดนีเซีย ผู้วิจัยได้เสนอแนวทางการพัฒนาทักษะทางภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยหลังช่วงการระบาดของ Covid – 19 โดยให้ความสำคัญกับรูปแบบการเรียนรู้แบบใหม่ที่เน้นการมีส่วนร่วมและการมีปฏิสัมพันธ์ ประกอบด้วยสองแนวทางหลัก ได้แก่ การเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity – Based Learning) และการใช้สื่อและวิธีการสอนที่หลากหลาย (Multi – Media – Multi- Method) พบว่า แนวทางการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐานมุ่งเน้นให้เด็กเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรง การลงมือปฏิบัติและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆซึ่งจะช่วยกระตุ้นพัฒนาการทางภาษาได้อย่างเป็นธรรมชาติ ขณะที่การใช้สื่อและวิธีการสอนที่หลากหลายช่วยสร้างความน่าสนใจ กระตุ้นความคิดสร้างสรรค์และส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กในมิติต่างๆ

Rodriguez,A.et al.(2022) ได้ศึกษาผลกระทบของการเล่าเรื่องแบบดิจิทัลต่อพัฒนาทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัย อายุ 3-5 ปี โดยใช้เครื่องมือคือ รูปแบบกิจกรรมและหัวข้อเรื่องที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาวิชาชีพรู จำนวน 136 คน ที่ได้รับมอบหมายให้เลือกเครื่องมือสร้างสื่อเรื่องเล่าและออกแบบกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย พบว่า เครื่องมือที่นิยมมากที่สุดคือเครื่องมือที่สามารถบูรณาการ “บทสนทนาลงในเรื่องเล่าได้” ซึ่งจะช่วยกระตุ้นการมีส่วนร่วมและความเข้าใจของเด็ก รูปแบบกิจกรรมที่แตกต่างกันไปตามวัยโดยเด็กอายุ 4-5 ปี จะเน้นการอ่านเพื่อความเข้าใจ ในขณะที่เด็กอายุ 3 ปี จะเน้นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจับคู่และเรียงลำดับภาพ และการเล่าเรื่องแบบดิจิทัลไม่เพียงแต่เป็นเครื่องมือที่น่าสนใจสำหรับเด็กปฐมวัย แต่ยังเป็นช่องทางสำคัญในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ การสื่อสารและความคิดสร้างสรรค์

Hart,B.,& Risley,T.(2021) ได้ศึกษาความสำคัญของสภาพแวดล้อมทางภาษาที่มีต่อพัฒนาการใช้คำศัพท์ของเด็กปฐมวัย พบว่า การมีปฏิสัมพันธ์ที่มีคุณภาพส่งผลต่อพัฒนาการทางภาษาอย่างมีนัยสำคัญ เพราะการสร้างพื้นฐานทางภาษาเป็นกระบวนการที่มีความซับซ้อนและมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อพัฒนาการทางการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย การศึกษาครั้งนี้มุ่งเน้นการวิเคราะห์โปรแกรมการศึกษาสองภาษาในช่วงปฐมวัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจกรอบแนวคิดทางทฤษฎีและประเมินประสิทธิภาพของโปรแกรมในการพัฒนาความสามารถทางคำศัพท์ทั้งในภาษาแรกและภาษาที่สอง งานวิจัยนี้เป็นการเปิดมุมมองที่ลึกซึ้งซึ่งเกี่ยวกับความซับซ้อนของการพัฒนาคำศัพท์ในเด็ก

ปฐมวัยและเน้นย้ำถึงความจำเป็นของการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพเพื่อสนับสนุนพัฒนาการทางภาษาอย่างรอบคอบ

สรุปการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า การจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคปเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย ถ้าครูผู้สอนจัดประสบการณ์ กิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการเล่นที่หลากหลาย โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น เรียนรู้ด้วยตนเอง เปิด โอกาสให้เด็กได้รับอิสระในการคิดวางแผนและริเริ่มกิจกรรม คำนึงถึงการวางแผนการจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับหลักสูตรและความต้องการ ย่อมส่งผลต่อความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยได้อย่างเต็มศักยภาพ สรุปได้ว่า จากการศึกษางานวิจัยทั้งต่างประเทศและในประเทศ แสดงให้เห็นว่าการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดไฮสโคป มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ ผ่านสื่อและการจัด สภาพแวดล้อม การมีปฏิสัมพันธ์ ที่ดีกับผู้ใหญ่ ด้วยกระบวนการวางแผน การปฏิบัติ และการทบทวน เป็นการกระตุ้น และส่งเสริม ทำให้เด็กเกิดทักษะกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ คิดแก้ปัญหา ซึ่งใน การพัฒนาความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย เป็นความสามารถที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวันของเด็ก อาทิ เรื่องการพูด การสื่อสาร วิธีการเรียนรู้ที่ดี คือ การที่เด็กได้ลงมือกระทำ ผ่านสื่อการสอนเป็นรูปธรรม การจัดกิจกรรมและจัดสภาพแวดล้อม ให้ เด็กได้รับประสบการณ์ที่หลากหลายตามธรรมชาติของการเรียนรู้ ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วย ตนเอง จนส่งผลให้เกิดทักษะการสื่อสาร พัฒนาการด้านสติปัญญาดีขึ้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการจัดการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดไฮสโคป เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยให้สูงขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคป มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย ใช้รูปแบบการวิจัยแบบกลุ่มเดียววัดก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pretest – Posttest Design) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
4. ขั้นตอนการดำเนินวิจัย
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนอนุบาลชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 6 ห้องเรียน ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ซึ่งได้รับการประเมินพัฒนาการและมีความสามารถในการพูดเล่าเรื่องที่คล้ายคลึงกัน ไม่แตกต่างกันจากข้อมูลการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม ประจำปีการศึกษา 2566

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย คือ นักเรียนอนุบาลชั้นปีที่ 3/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวน 28 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือและวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคปเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย มีรายละเอียด ดังนี้

1. แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคปเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย
2. แบบประเมินความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย

ด้านการใช้คำศัพท์	จำนวน 5 ข้อ
ด้านการพูดเรียงลำดับเหตุการณ์	จำนวน 5 ข้อ
ด้านการพูดรายละเอียดของเรื่องราว	จำนวน 5 ข้อ
ด้านการพูดเพื่อสะท้อนความคิด	จำนวน 5 ข้อ

วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแผนการจัดประสบการณ์ โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคปและแบบประเมินความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือโดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ขั้นตอนการสร้างแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคป

1. แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผนปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคป มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผนปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคปเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย

1.2 ศึกษารายละเอียดหลักสูตร แนวคิด หลักการ สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ หลักการจัดกิจกรรม ทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดไฮสโคปสำหรับเด็กปฐมวัย

1.3 ศึกษาการเขียนแผนการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย จากหนังสือและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.4 สร้างแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคป จำนวน 6 หน่วย หน่วยละ 4 แผน รวมทั้งหมด จำนวน 24 แผน ซึ่งประกอบด้วย จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ประสบการณ์สำคัญ กระบวนการจัดกิจกรรม ซึ่งในแต่ละขั้นตอนจะมีกระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 2 ตารางการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคปเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย

ขั้นตอนในการจัดกิจกรรม	
1. ขั้นกระตุ้นความคิด	ขั้นตอนที่ครูกระตุ้นความสนใจและความคิดของเด็กให้เกิดการเรียนรู้ และค้นหาคำตอบโดยใช้เทคนิคที่หลากหลาย ได้แก่ เพลงที่เป็นเรื่องราว นิทานและสถานการณ์ต่าง ๆ
2. ขั้นออกแบบความคิด	ขั้นตอนที่เด็กปฏิบัติกิจกรรมโดยมีการวางแผน (P) คือการร่วมกันวางแผนกิจกรรมต่อยอดจากสถานการณ์ต่างๆในขั้นกระตุ้นความคิด โดยสนทนากับเป้าหมายการทำงาน สร้างกระบวนการออกแบบกิจกรรม และเลือกใช้สื่ออุปกรณ์อย่างอิสระที่ครูเตรียมให้ ซึ่งเด็กจะได้ฝึกพูดคำศัพท์ พร้อมทั้งอธิบายความหมายของคำศัพท์สื่ออุปกรณ์ที่เลือก
	การปฏิบัติ (D) คือ ขั้นตอนที่เด็กนำวิธีการออกแบบชิ้นงานและสื่ออุปกรณ์ที่เลือกใช้บันทึกลงในกระดาษโดยวาดภาพการทำกิจกรรมและสร้างชิ้นงานอย่างเป็นลำดับขั้นตอน
	การทบทวน (R) คือขั้นตอนที่เด็กและครูร่วมกันสรุปถึงวิธีการวางแผนและสื่ออุปกรณ์ในการทำกิจกรรมโดยครูใช้คำถามให้เด็กเล่าเรื่องราวและขั้นวางแผนที่ได้บันทึกไว้ พร้อมทั้งสะท้อนความคิดต่อการทำกิจกรรมด้วยคำพูดและการแสดงท่าทาง
3. ขั้นปฏิบัติการตามแผน	ขั้นตอนที่เด็กลงมือปฏิบัติกิจกรรมโดยมีการวางแผน(P) คือ ขั้นตอนที่เด็กมีการแบ่งบทบาทหน้าที่ ลำดับการใช้สื่ออุปกรณ์เพื่อทำกิจกรรมตามลำดับขั้นตอนที่ออกแบบไว้ในขั้นออกแบบความคิด
	การปฏิบัติ (D) คือ ขั้นที่เด็กลงมือปฏิบัติกิจกรรม สร้างชิ้นงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้วางแผนไว้อย่างเป็นขั้นตอน
	การทบทวน (R) คือ ขั้นที่เด็กและครูนำเสนอผลงาน เป้าหมายความสำเร็จของงานและ

ขั้นตอนในการจัดกิจกรรม	
	กระบวนการทำงานอย่างเป็นขั้นตอน โดยครูได้ใช้คำถามกระตุ้นให้เด็กเล่าเรื่องราวจากประสบการณ์ที่ได้ลงมือทำ โดยใช้คำถาม ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร
4. ขั้นถ่ายทอดประสบการณ์	ขั้นตอนที่เด็กปฏิบัติกิจกรรมโดยมีการวางแผน(P) คือ ขั้นที่เด็กร่วมกันวางแผนวิธีการนำเสนอกิจกรรมที่ได้เรียนรู้ เช่น การจัดนิทรรศการ การแสดงละคร
	การปฏิบัติ (D) คือ ขั้นที่เด็กแบ่งกลุ่มปฏิบัติกิจกรรมการนำเสนอผลงานการเรียนรู้ตามแผนที่ได้วางไว้
	การทบทวน (R) คือ ขั้นที่เด็กแลกเปลี่ยนความคิดเห็น สะท้อนความรู้สึกและเล่าเรื่องราวรายละเอียดเกี่ยวกับการทำกิจกรรมที่ทำอย่างเป็นขั้นตอนตลอดกระบวนการ

1.5 นำแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคปเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบให้ข้อเสนอแนะและปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมต่อไป

1.6 นำแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคปที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจพิจารณาและปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม จำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ง รายนามผู้เชี่ยวชาญ หน้า 119)

1.7 นำแบบประเมินแผนการจัดประสบการณ์สำหรับผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้พิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดประสบการณ์ในด้านการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อและแหล่งการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีการของลิเคอร์ท (Likert) โดยมีเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 มีความเหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 มีความเหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 มีความเหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 มีความเหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 มีความเหมาะสมน้อยมาก

โดยแผนการจัดกิจกรรมที่ผ่านการประเมินความเหมาะสม จะต้องมีความเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.51 ขึ้นไป ($\bar{X} \geq 3.51$) หรือมีความเหมาะสมระดับมากขึ้นไป ผู้วิจัยได้นำคะแนนทั้งหมดมาคิดหาค่าเฉลี่ยและแปลผล พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคป มีค่าเฉลี่ย 4.6 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากที่สุด

1.8 นำแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคปที่ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ จากการประเมินแผนการจัดกิจกรรมปรากฏการณ์เป็นฐานจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ข้อเสนอแนะ พบว่า 1) ในขั้นการวางแผน (Plan) ควรเริ่มด้วยการทบทวนความรู้และประสบการณ์เดิมของเด็กก่อนการเชื่อมโยงเข้าสู่กิจกรรมใหม่ 2) ในขั้นการปฏิบัติ (Do) ระหว่างการทำกิจกรรม ครูควรมีบทบาทในการกระตุ้นให้เด็กนึกถึงสิ่งที่เคยเรียนรู้มาก่อน 3) ในขั้นทบทวน (Review) ควรเน้นการเชื่อมโยงระหว่างความรู้เดิมกับสิ่งที่เด็กได้เรียนรู้ใหม่ 4) ควรระบุบทบาทครู บทบาทเด็กให้ชัดเจนในแผนการจัดประสบการณ์ (ภาคผนวก ค การหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย หน้า 126)

1.9 ผู้วิจัยนำแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคปไปทดลองใช้ (Tryout) กับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3/3 โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม จำนวน 25 คน ที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2 หน่วยการเรียนรู้ เพื่อศึกษาผลของการใช้กระบวนการจัดประสบการณ์ ผลจากการทดลองใช้ พบว่า 1) ควรปรับแผนการสอนปรับเวลาให้เหมาะสมกับกิจกรรมเพื่อเด็กทำกิจกรรมได้เสร็จทันเวลา 2) ครูควรใช้คำถามปลายเปิดกระตุ้นความคิดของเด็กให้มากขึ้นและเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดเห็น 3) ควรเพิ่มสื่อให้หลากหลายเพื่อกระตุ้นความสนใจและเปิดโอกาสให้เด็กได้มีเลือกใช้สื่อ แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

1.10 นำแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคปที่ผ่านการปรับปรุงหลังจากที่มีการทดลองแล้ว จัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปใช้เพื่อเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. การสร้างแบบประเมินความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย มีวิธีการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษา วิเคราะห์ หลักสูตร คู่มือ เอกสาร ประกอบหลักสูตร คู่มือการประเมิน พัฒนาการเด็กปฐมวัยและวิธีการสร้างแบบประเมินความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย

2.2 ศึกษาทฤษฎี ตำรา เทคนิค วิธีการประเมิน การออกแบบการประเมินพัฒนาการด้านการพูด

2.3 ศึกษาเอกสาร งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของเด็กอายุ 5-6 ปี

2.4 ร่างแบบประเมินความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย ลักษณะของแบบประเมินที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น ทั้ง 4 ด้าน ด้านละ 10 ข้อ ดังนี้

ด้านการใช้คำศัพท์ หมายถึง การพูดหรือบอกเกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์และสามารถเลือกใช้คำศัพท์มาเล่าเรื่องราวได้

ด้านการพูดเรียงลำดับเหตุการณ์ หมายถึง การเล่าเรื่องเหตุการณ์จากภาพตามลำดับขั้นตอนก่อน-หลัง อย่างต่อเนื่องตั้งแต่ต้นจนจบ

ด้านการพูดรายละเอียดของเรื่องราว หมายถึง การอธิบายรายละเอียดของเหตุการณ์หรือสถานการณ์ต่าง ๆ โดยมีรายละเอียดใครทำอะไร เกิดอะไรที่ไหน อย่างไร กับใคร เมื่อใด

ด้านการพูดเพื่อสะท้อนความคิด หมายถึง การแสดงความคิดเห็นหรือทบทวนความคิด ความรู้สึกของตนเองกับกิจกรรมที่ได้ลงมือทำหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างการวางแผนและการปฏิบัติกิจกรรม

2.5 นำแบบประเมินความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

2.6 นำแบบประเมินความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยมาปรับปรุงข้อความบางข้อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.7 นำแบบประเมินความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ง รายงานผู้เชี่ยวชาญ หน้า 119) ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญชุดเดียวกับที่ตรวจ

แผนการจัดประสบการณ์ เพื่อทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนความสอดคล้องของแบบประเมินแต่ละข้อไว้ดังนี้

ให้คะแนน	+ 1	เมื่อแน่ใจว่าแบบประเมินนี้วัดตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
ให้คะแนน	0	เมื่อไม่แน่ใจว่าแบบประเมินนี้วัดตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
ให้คะแนน	- 1	เมื่อแน่ใจว่าแบบประเมินนี้วัดตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

2.8 นำผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้กับข้อความของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่านมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องโดยกำหนดให้มีค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) ตั้งแต่ 0.50 – 1.00 เพื่อนำไปทดลองใช้และหาคุณภาพในแต่ละข้อ โดยคัดเลือกแบบประเมินความสามารถในการพูดเล่าเรื่องที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป เป็นเกณฑ์การตัดสิน ผลการประเมินพบว่ามีความสอดคล้องระหว่าง 0.80 - 1.00 (ภาคผนวก ค การหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย หน้า 111-112)

2.9 นำแบบประเมินความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วจัดพิมพ์ฉบับร่างไปทดลองใช้ (Try out) กับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3/3 โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 25 คน ผลการทดลองใช้ พบว่า 1) ควรปรับปรุงด้านสื่อที่ใช้ประกอบการประเมิน เช่น การกำหนดขนาดบัตรภาพให้เหมาะสมกับการรับรู้ทางสายตาของเด็กปฐมวัย 2) ควรปรับปรุงด้านภาษาที่ใช้ในการประเมิน เช่น การใช้คำศัพท์ที่อยู่ในขอบข่ายของประสบการณ์ทางภาษาของเด็กปฐมวัย

2.10 วิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) แบบประเมินรายข้อของแบบประเมินทั้ง 4 ด้านแล้วคัดเลือกแบบประเมินข้อที่มีค่าความยากง่าย ตั้งแต่ 0.20 - 0.80 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 - 1.00 โดยคัดเลือกแบบประเมินความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย ที่ผ่านการตรวจสอบค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ได้แบบประเมินจำนวนด้านละ 5 ข้อ รวมทั้งหมด 20 ข้อ และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทั้งฉบับโดยวิธี วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) ซึ่งแบบประเมินความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.81 ตามเกณฑ์การพิจารณาระดับความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้ตั้งแต่ .70 ขึ้นไป จึงถือว่ามีความเชื่อมั่นสูง (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน ,2561)

2.11 นำแบบประเมินความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย ที่ปรับปรุงฉบับสมบูรณ์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการใช้กระบวนการวิจัยแบบเชิงทดลอง เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยของการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผนปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. แบบแผนที่ใช้ในการวิจัย

รูปแบบการวิจัยครั้งนี้เป็นการทดลองแบบกลุ่มเดียว ประเมินก่อนเรียนและหลังเรียน One Group Pretest- Posttest Design (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 248) ตามตาราง 3

ตาราง 3 รูปแบบการทดลองแบบ One Group Pretest- Posttest Design

กลุ่ม	Pretest	Treatment	Posttest
ทดลอง	T ₁	X	T ₂

ความหมายของสัญลักษณ์

T ₁	หมายถึง ประเมินก่อนการทดลอง
X	หมายถึง การจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดไฮสโคป
T ₂	หมายถึง ประเมินหลังการทดลอง

2. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การทดลองครั้งนี้ ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ ละ 4 วัน วันละ 50 นาที ในกิจกรรมเสริมประสบการณ์ รวมทั้งสิ้น 24 วัน โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 2.1 ขอความร่วมมือกับผู้บริหารในการทำวิจัย
- 2.2 ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) กับกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย
- 2.3 ดำเนินการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผนปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคป จำนวนทั้งสิ้น 24 วัน ในกิจกรรมเสริมประสบการณ์

2.4 เมื่อดำเนินดำเนินการจัดประสบการณ์เสร็จสิ้น ผู้วิจัยทำการทดสอบหลังเรียน (Posttest) โดยใช้แบบวัดความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยชุดเดิมกับการทดสอบ ก่อนการเรียน (Pretest)

2.5 นำผลที่ได้จากการทดสอบมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานต่อไป

การจัดกระทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

การวิเคราะห์ทางสถิติ ผู้วิจัยนำคะแนนจากแบบประเมินความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย โดยหาค่าเฉลี่ย \bar{X} ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังนี้

1. หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบ
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยที่ได้รับแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) คะแนนทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียนโดยใช้สถิติค่าที (t - test Dependent Samples)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร ดังนี้ (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2561)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนข้อมูล

1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตรดังนี้ (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2561)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum x$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนน
	x^2	แทน	ผลรวมของคะแนนยกกำลังสองทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนคนทั้งหมด

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบวัดความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย โดยใช้วิธีการหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบวัดกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยคำนวณจากสูตร ดังนี้ (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. 2561 : 50)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้อง
	$\sum R$	แทน	ผลรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

พหุบัณฑิต ชีวะ

2.2.2 ค่าความยากง่าย (p) ของแบบประเมินความสามารถในการพูดเล่าเรื่องโดยใช้สูตร
ดังนี้ (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2561: 57)

$$p = \frac{H+L}{N}$$

เมื่อ p แทน ค่าความยากง่ายของข้อสอบ

H แทน จำนวนคนในกลุ่มสูงที่ตอบข้อสอบนั้นๆ ถูก

L แทน จำนวนคนในกลุ่มต่ำที่ตอบข้อสอบนั้นๆ ถูก

N แทน จำนวนคนในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำรวมกัน

2.3 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ของแบบประเมินความสามารถด้านการคิดเชิง
ออกแบบ โดยใช้สูตร ดังนี้ (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2561: 58)

$$r = \frac{H-L}{n}$$

เมื่อ r แทน ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ

H แทน จำนวนคนในกลุ่มสูงที่ตอบข้อสอบนั้นๆ ถูก

L แทน จำนวนคนในกลุ่มต่ำที่ตอบข้อสอบนั้นๆ ถูก

n แทน จำนวนคนในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

2.4 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบประเมินความสามารถในการพูดเล่าเรื่อง
ของเด็กปฐมวัย โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สูตรการ
คำนวณ ดังนี้ (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2561)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ

α คือ ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

k คือ จำนวนข้อของแบบทดสอบ

§² คือ ความแปรปรวนของแบบทดสอบรายข้อ

§² คือ ความแปรปรวนของแบบทดสอบทั้งฉบับ

4. สถิติทดสอบสมมติฐาน

เปรียบเทียบความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยของการจัดประสบการณ์
แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) เพื่อส่งเสริม
ความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย ระหว่างคะแนนก่อนเรียน และหลังเรียน ใช้สูตร (t-
test Dependent Samples) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลงานวิจัย เรื่อง ผลการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคปเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 3 อายุระหว่าง 5-6 ปี ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 28 คน โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังรายละเอียดต่อไปนี้

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาระดับความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยระหว่างการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคปเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย

ตาราง 4 ระดับความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยระหว่างการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคปเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย

ความสามารถในการพูดเล่าเรื่อง	สัปดาห์ที่ 1		สัปดาห์ที่ 2		สัปดาห์ที่ 3		สัปดาห์ที่ 4		สัปดาห์ที่ 5		สัปดาห์ที่ 6		คะแนนรวม 6 สัปดาห์		เฉลี่ยรวม	ระดับ
	เฉลี่ย	ระดับ	เฉลี่ย	ระดับ	เฉลี่ย	ระดับ	เฉลี่ย	ระดับ	เฉลี่ย	ระดับ	เฉลี่ย	ระดับ	เฉลี่ย	ระดับ		
ด้านการใช้คำศัพท์	2.14	พอใช้	2.21	พอใช้	2.42	พอใช้	2.67	ดี	2.78	ดี	2.92	ดี	15.14	ดี	2.52	ดี
ด้านการพูดเรียงลำดับเหตุการณ์	1.78	ควรปรับปรุง	2.07	พอใช้	2.17	พอใช้	2.25	พอใช้	2.67	ดี	2.85	ดี	13.79	ดี	2.29	พอใช้
ด้านการพูดรายละเอียดของเรื่องราว	1.5	ควรปรับปรุง	1.96	ควรปรับปรุง	2.25	พอใช้	2.53	ดี	2.60	ดี	2.89	ดี	13.73	ดี	2.28	พอใช้
ด้านการพูดเพื่อสะท้อนความคิด	2.10	พอใช้	2.39	พอใช้	2.67	ดี	2.60	ดี	2.85	ดี	3.00	ดี	15.61	ดี	2.60	ดี

จากตารางที่ 4 พบว่า ความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ลงมือปฏิบัติ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคป มี

คะแนนสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยด้านการใช้คำศัพท์ อยู่ในระดับดี ด้านการพูดเรียงลำดับเหตุการณ์ อยู่ในระดับพอใช้ ด้านการพูดรายละเอียดของเรื่องราว อยู่ในระดับพอใช้ และด้านการพูดเพื่อสะท้อนความคิด อยู่ในระดับดี

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคปเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย

การเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคปเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย ได้ผลดังต่อไปนี้

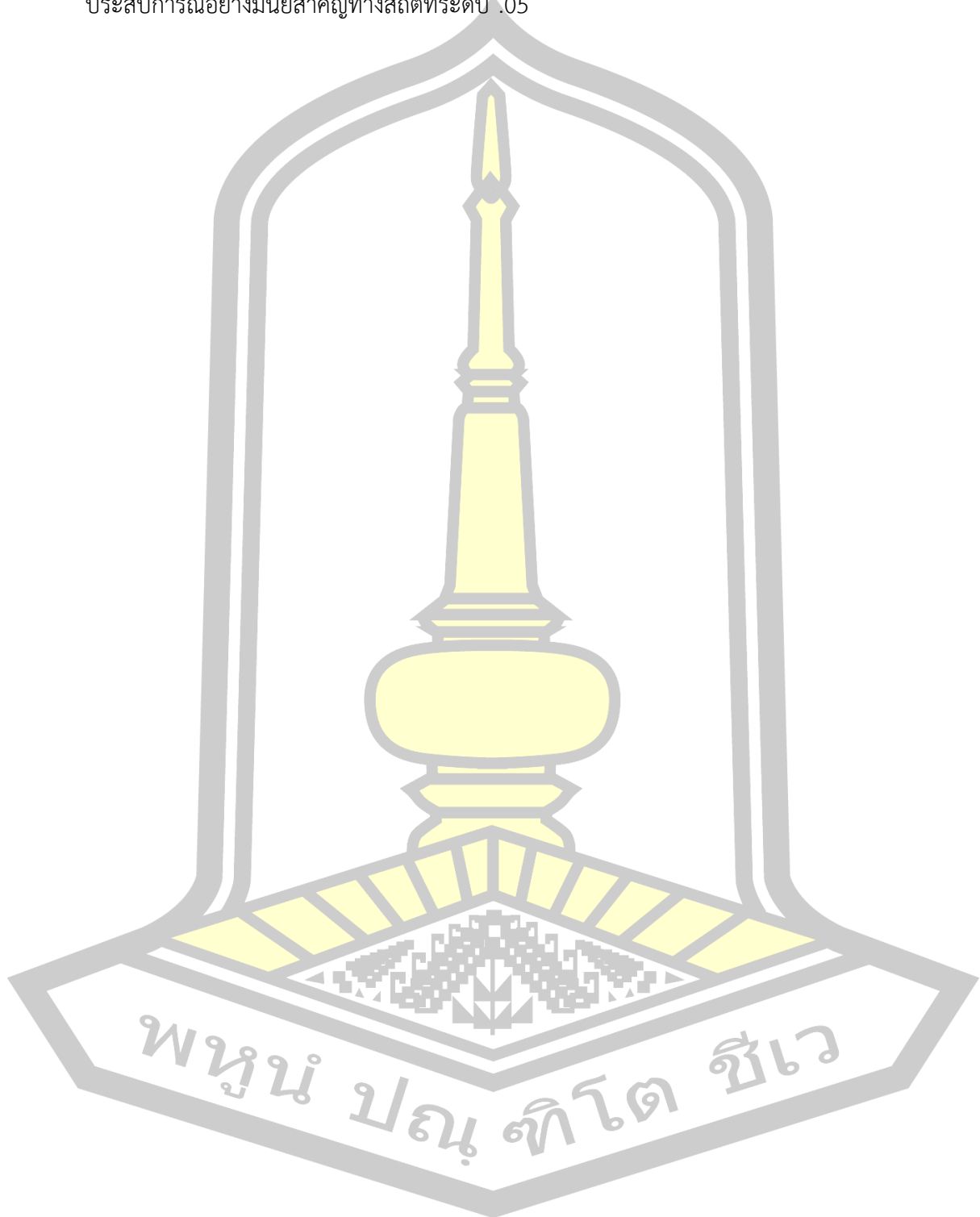
ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคปเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย

ความสามารถในการพูดเล่าเรื่อง	คะแนน	n	\bar{X}	S.D.	t	p-values
การใช้คำศัพท์	คะแนนก่อนเรียน	28	1.64	0.66	9.80	0.00*
	คะแนนหลังเรียน	28	2.92	0.25		
การพูดเรียงลำดับเหตุการณ์	คะแนนก่อนเรียน	28	1.57	0.49	15.94	0.00*
	คะแนนหลังเรียน	28	2.75	0.43		
การพูดรายละเอียดของเรื่องราว	คะแนนก่อนเรียน	28	2.35	0.48	3.86	0.00*
	คะแนนหลังเรียน	28	2.71	0.46		
การพูดเพื่อสะท้อนความคิด	คะแนนก่อนเรียน	28	2.42	0.49	4.50	0.00*
	คะแนนหลังเรียน	28	2.85	0.35		
รวมทุกด้าน	คะแนนก่อนเรียน	28	8.79	1.26	34.79	0.00*
	คะแนนหลังเรียน	28	11.5	0.69		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 5 พบว่า หลังการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคป คะแนนความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยหลัง

การจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) สูงกว่าก่อนการจัด
ประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผลการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคปเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยได้สรุปการวิจัยอภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะดังรายละเอียดต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคป
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการได้รับ การจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคป

ผลการวิจัย

1. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคปมีความสามารถในการพูดเล่าเรื่องในระดับที่สูงขึ้นหลังสิ้นสุดการจัดกิจกรรม
3. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคป หลังการทดลองมีความสามารถในการพูดเล่าเรื่องสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคปเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยครั้งนี้อภิปรายผลได้ดังนี้

1. การศึกษาระดับความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยหลังการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคป การศึกษาระดับความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย หลังการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคป พบว่าความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากสัปดาห์ที่ 1 ถึง สัปดาห์ที่ 6

โดยแต่ละสัปดาห์มีคะแนนตามลำดับทุกด้าน คือด้านการใช้คำศัพท์ สัปดาห์ที่ 1 ถึงสัปดาห์ที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยรวม 2.52 อยู่ในระดับดี ด้านการพูดเรียงลำดับเหตุการณ์ สัปดาห์ที่ 1 ถึงสัปดาห์ที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยรวม 2.29 อยู่ในระดับพอใช้ ด้านการพูดรายละเอียดของเรื่องราว สัปดาห์ที่ 1 ถึงสัปดาห์ที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยรวม 2.28 อยู่ในระดับพอใช้ และด้านการพูดเพื่อสะท้อนความคิด สัปดาห์ที่ 1 ถึงสัปดาห์ที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยรวม 2.60 อยู่ในระดับดี ซึ่งอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 ด้านการใช้คำศัพท์ พบว่าหลังการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผนปฏิบัติการทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคป เด็กปฐมวัยมีการเรียนรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ การเข้าใจความหมายของคำศัพท์และเลือกใช้คำศัพท์สูงขึ้น เนื่องจากในขั้นออกแบบความคิด ซึ่งเป็นช่วงเวลาวางแผน เด็กจะบอกความต้องการที่อยากทำด้วยคำพูด หรือแสดงท่าทาง ตลอดจนบอกถึงความต้องการในการเลือกใช้สื่ออุปกรณ์อย่างหลากหลายที่ครูจัดเตรียมให้ การที่เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับสื่ออุปกรณ์หรือบุคคล โดยมีครูเป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้โดยการร่วมสนทนา ซักถามและจะทำให้เกิดการคิดเชื่อมโยงสิ่งที่มองเห็นกับคำพูด ทำให้เด็กได้รู้จักคำศัพท์ และเมื่อได้ลงมือกระทำกับวัตถุจะทำให้เข้าใจความหมายของคำศัพท์ได้มากขึ้น โดยเฉพาะคำที่เป็นประสบการณ์การใหม่ เช่น คำว่า “ชะแลง” “ไขขวง” “แสม” “โบลอน่า” “ฟักตัว” และมีบางคำศัพท์ที่เด็กใช้เรียกชื่อสิ่งของยังไม่ถูกต้อง เช่นคำว่า “หอมหัวใหญ่” เด็กเรียกว่า “ผักสีขาว” คำว่า “ไขขวง” เด็กเรียกว่า “ที่ขันนอต” ซึ่งในการจัดกิจกรรมผู้วิจัยสนับสนุนการเรียนรู้โดยพูดชื่อคำศัพท์ที่ถูกต้องเป็นแบบอย่างและให้เด็กได้มีประสบการณ์ในการใช้คำศัพท์ และทบทวนคำศัพท์ด้วยการเล่าเรื่องจากการทำงาน สอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรู้แบบองค์รวม (Whole Language Approach) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้ภาษาควรเกิดขึ้นในบริบทที่มีความหมาย ซึ่งกระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคปเปิดโอกาสเด็กได้เรียนรู้และใช้คำศัพท์ในสถานการณ์จริง ทำให้เด็กเข้าใจความหมายและการใช้คำศัพท์ได้ถูกต้อง สอดคล้องกับ สุมาลี เทพพร (2561) ได้ศึกษา การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดไฮสโคประดับปฐมวัย เป็นแนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายน่าสนใจ ช่วยส่งเสริมคุณภาพการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงเปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และพัฒนาการความพร้อมด้านภาษา การสื่อสาร ให้เด็กเกิดการเรียนรู้อย่างอิสระ ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ครูสนับสนุนและร่วมวางแผนกับผู้เรียน และพบว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของไฮสโคป มีประสิทธิผลช่วยพัฒนาให้เด็กปฐมวัยได้คิด ได้สื่อสาร เป็นผู้วางแผน ลงมือกระทำด้วยตนเอง ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการคิดเชิงเหตุผลและทักษะทางภาษาดีขึ้น เพื่อผู้เรียนจะได้มีพัฒนาการครบทั้ง 4 ด้าน ดังนั้นควรส่งเสริมให้ครูนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัยพร้อมที่จะเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ด้านการพูดเรียงลำดับเหตุการณ์ พบว่าหลังการจัดประสบการณ์ตามกระบวนการวางแผนปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคป เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการพูด

เรียงลำดับเหตุการณ์ สูงขึ้น เนื่องจากเด็กมีประสบการณ์ตรงในการลงมือทำกิจกรรมอย่างเป็นขั้นตอน ตามกระบวนการที่ได้วางแผนไว้ ได้แยกแยะลำดับขั้นตอนอะไรเกิดขึ้นก่อน – หลัง และได้ฝึกการพูด การฟังเรื่องราวที่เพื่อน ๆ เล่า เช่น เด็กพูดบอกขั้นตอนในการทำอาหาร ขั้นตอนการสร้างบ้าน บอก วงจรชีวิตของผีเสื้อ เป็นต้น และเมื่อทำกิจกรรมเสร็จเด็กได้คิดและเล่าย้อนถึงสิ่งที่ได้ลงมือทำ ทำให้ เข้าใจในลำดับเหตุการณ์ สอดคล้องกับ Hohmann,M.,& Weikart,D.P.(2002) ในหนังสือ “Education Young Children : Active Learning Practices for Preschool and child care Programs” ได้รายงานผลการวิจัยที่พบว่า กระบวนการ Plan Do Review ช่วยพัฒนาความสามารถ ในการเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ของเด็กปฐมวัยอย่างมีนัยสำคัญ โดยเด็กสามารถเล่าประสบการณ์ ของตนเองได้อย่างเป็นลำดับขั้นตอนมากขึ้น และยังสอดคล้องกับ วรนาท รักสกุลไทย (2542 :55) ที่ กล่าวว่าการที่เด็กได้ลงมือทำงานหรือกิจกรรมด้วยความสนใจ จะทำให้เด็กสนุกกับการทำงาน ฝึกคิด และทำตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบส่งผลให้เด็กได้รับการพัฒนาทางภาษาสามารถเล่าเรื่องตามลำดับ เหตุการณ์ที่ตนเองได้วางแผนและลงมือปฏิบัติได้ สอดคล้องกับสมเด็จ จุลนันท์ (2553) ได้ศึกษาการ จัดประสบการณ์ตามแนวคิดไฮสโคปเป็นการเรียนรู้แบบปฏิบัติจริงนักเรียนได้จัดกระทำกับวัตถุ ได้มี ปฏิสัมพันธ์กับบุคคลความคิด และเหตุการณ์ จนกระทั่งสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยการ เชื่อมโยงประสบการณ์ที่ได้รับเป็นรูปธรรมด้วย การคิดสังเกตและไตร่ตรองอย่างมีระบบ มีแบบแผน เป็นลำดับขั้นตอนสร้างพื้นฐานของการอยากเรียนรู้ นักเรียนจะสนุกและมีความสุขในการเรียน

1.3 ด้านการพูดรายละเอียดของเรื่องราว พบว่าหลังการจัดประสบการณ์ตาม กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคป เด็กปฐมวัยมีความสามารถ ในการพูดเล่าเรื่องโดยมีรายละเอียด สูงขึ้น เนื่องจากการจัดประสบการณ์ตามกระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคป เปิดโอกาสให้เด็กจะสะท้อนประสบการณ์ ความคิด ความเข้าใจ และความรู้สึกผ่านารพูด และการบอกเล่าว่าตัวเองได้ทำอะไรลงไปบ้าง มี ผลลัพธ์แบบใด ซึ่งสัปดาห์ที่ 1 และ 2 เด็กยังเล่าเรื่องราวโดยมีรายละเอียดได้ไม่มากนัก แต่ครูมี บทบาทสนับสนุนการเรียนรู้ของเด็กโดยใช้คำถาม “อะไร” “ทำไม” “อย่างไร” ทำให้เด็กเล่าเรื่องราว ได้ละเอียดขึ้น อีกประการหนึ่งในขั้นการทบทวน เด็กที่นำเสนอผลงานจะเปิดโอกาสให้เพื่อนในห้องได้ ซักถามในประเด็นที่อยากรู้อย่างอิสระ เช่น “ทำไมมาร์ชต้องสร้างบ้านของลูกหมูแบบที่ไม่มีหน้าต่าง” “เพราะอะไรริอา ใส่เสื้อมะเขือเทศลงบนขนมปังก่อนที่จะใส่ไส้กรอก.” “ใครเป็นคนทำ” เป็นต้น สอดคล้องกับแนวคิดของเยาเวพา เดชะคุปต์ (2542 : 75 – 76) ที่กล่าวว่า การส่งเสริมการพูดเล่า เรื่อง หรือกิจกรรมที่ฝึกพูด ควรเป็นกลุ่มเล็ก ๆ และเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกอย่างเสรี รวมทั้ง การที่เด็กได้ตอบคำถามที่ครูและเพื่อนเป็นการกระตุ้นและเปิดโอกาสให้เด็กได้เล่าเรื่องโดยมี รายละเอียดของสถานการณ์ได้ชัดเจนมากขึ้น สอดคล้องกับ Epstein,A.S.(2007) ในงานวิจัยเรื่อง

“The Intentional Teacher : Choosing the Best Strategies for Young Children’s learning” พบว่า การใช้คำถามปลายเปิดในกระบวนการ PDR ของไฮสโคป ช่วยส่งเสริมให้เด็กสามารถเล่าเรื่องราวได้ละเอียดและเป็นลำดับมากขึ้น โดยเฉพาะเมื่อครูใช้คำถามที่กระตุ้นให้เด็กคิดถึงขั้นตอนลำดับเหตุการณ์

1.4 ด้านการพูดสะท้อนความคิด ความรู้สึก พบว่าหลังการจัดประสบการณ์เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการพูดสะท้อนความคิด ความรู้สึก สูงขึ้น เนื่องจากการจัดประสบการณ์ตามกระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคป เปิดโอกาสให้เด็กได้พูดเล่าเรื่องราว จากการทำกิจกรรมของตนเองกับเพื่อน เป็นการพูดคุยกับคนอื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ส่วนตัวที่ความหมาย เช่น “หนูอยากใส่มาร์ชเมลโลว์ลงไปขนมปังที่จะใช้ทำแซนวิชด้วยค่ะ” “หนูไม่ชอบกินแซนวิช กินแล้วไม่อร่อย” “ข้าวปั้นอยากทำรถของเล่นที่มีล้อจากฝาขวดน้ำ” “บ้านที่หนูสร้างมันยังไม่แข็งแรงและไม่มีที่ล้อคปรระตุ หนูอยากทำเพิ่มในครั้งต่อไป ใส่หน้าต่างและประตู” นอกจากนี้เด็กยังได้สะท้อนความคิด ความรู้สึกผ่านการใช้สัญลักษณ์ เช่น ภาพใบหน้าสะท้อนอารมณ์ ความรู้สึก การแสดงท่าทาง “ชอบ” “กดไลค์” และการเล่าเรื่องโดยการวาดภาพ การเขียนอย่างอิสระ เพื่ออธิบายความคิด ความรู้สึกของตนเอง สอดคล้องกับ เอพสโตน,แอนน์ เอส.หลักสูตรไฮสโคป.(2564) ที่ระบุว่า การวางแผนแล้วลงมือปฏิบัติตามแผนจนสำเร็จและมีการทบทวน จะช่วยให้เด็กเรียนรู้ถึงการบอกความตั้งใจและสะท้อนการกระทำของตนเอง อีกทั้งทำให้เด็กเข้าใจและพัฒนาความสามารถในการเชื่อมโยงการกระทำของตนเองกับผลที่เกิดขึ้น เป็นการพูดที่มีความหมาย ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญต่อการพัฒนาทางด้านสติปัญญาและอารมณ์ ดังนั้นกระบวนการทบทวนจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญตามแนวคิดของไฮสโคป สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ Epstien,A.S.(1993).ที่ยืนยันว่า การวางแผนและทบทวนถึงสิ่งที่ได้กระทำกับสื่อวัสดุที่หลากหลายในช่วงการลงมือปฏิบัติ สามารถส่งผลเชิงบวกและสัมพันธ์กับการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยอย่างมีนัยสำคัญ

2.เปรียบเทียบความสามารถในการพูดเล่าของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดประสบการณ์ โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคป

การเปรียบเทียบความสามารถในการพูดเล่าของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคป พบว่าเด็กปฐมวัยมีความสามารถในการพูดเล่าเรื่องสูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ในข้อ 2 ทั้งนี้เนื่องจาก แนวคิดไฮสโค

เป็นการสอนที่เน้นพัฒนาศักยภาพของเด็กอย่างแท้จริง เด็กคิดวางแผน ลงมือทำด้วยตนเอง และ ทบทวนประเมินผลในสิ่งที่ทำ (PDR) ภายใต้การส่งเสริมสนับสนุนของครู ซึ่งผู้วิจัยได้นำกระบวนการ วางแผน ปฏิบัติการและทบทวน (PDR) มาออกแบบเป็นขั้นตอนการจัดประสบการณ์ คือ ขั้นกระตุ้น ความคิด ขั้นออกแบบความคิด ขั้นปฏิบัติการตามแผน และขั้นถ่ายทอดประสบการณ์ โดยเปิด โอกาสให้เด็กปฐมวัยได้วางแผนและสื่อสารความคิดของตนเองผ่านภาษา การเล่าเรื่องราว ซึ่งจะได้ เรียนรู้คำศัพท์ ความหมายของคำศัพท์และการเลือกใช้คำศัพท์ได้อย่างเหมาะสมกับสิ่งของและ สถานการณ์ ได้ฝึกการคิดและการปฏิบัติอย่างเป็นลำดับขั้นตอน แล้วถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและ การกระทำของตนให้ผู้อื่นเข้าใจ สอดคล้องกับกุลา ตันติผลาชีวะ (2551 : 124-127) ที่กล่าวว่า การ เรียนการสอนแบบไฮสโคปมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะอย่างหลากหลาย อาทิ การแก้ปัญหา มนุษย์ สัมพันธ์และทักษะการสื่อสารที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของไว ก็อตสกี Vygotsky's Theory.(1978) ที่กล่าวว่า การมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างเด็กกับครูและเพื่อนใน ขณะที่ทำกิจกรรมจะช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสารของเด็กได้ นอกจากนี้การจัดประสบการณ์ที่เปิด โอกาสให้เด็กได้ทบทวนกิจกรรมที่ทำจะช่วยให้เด็กได้ฝึกการจดจำ ย้อนคิดถึงรายละเอียดของ เหตุการณ์อย่างเป็นลำดับขั้นตอน ได้แสดงความคิด ความรู้สึกต่อกิจกรรมที่ทำและ ถ่ายทอดออกมา เป็นภาษาผ่านการพูดเล่าเรื่อง การแสดงท่าทาง การใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจ สอดคล้องเพส ไตน์,แอนน์ เอส.หลักสูตรไฮสโคป.(2564) ที่กล่าวว่าเด็กปฐมวัยมีความสามารถในการสร้างภาพของ กิจกรรมทั้งที่เป็นจริงและจินตนาการ ความสามารถในการใช้ภาพและสัญลักษณ์ทางความคิดนี้จะทำ ให้เด็กสามารถใช้ภาษาพูดและอธิบายสิ่งต่าง ๆ ในรูปแบบที่ผู้อื่นเข้าใจได้

สรุปได้ว่า การจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตาม แนวคิดของไฮสโคป สามารถส่งเสริมความสามารถในการเล่าเรื่องราวของเด็กปฐมวัยให้สูงขึ้นได้ ดังนั้น กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) จึงเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญและมี ความหมายในการพัฒนาศักยภาพหรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัย ครูผู้สอนและ ผู้เกี่ยวข้องควรใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคป ในการ จัดการเรียนรู้โดยให้เด็กมีโอกาสเลือกและตัดสินใจ มีสื่ออุปกรณ์ที่หลากหลาย ลงมือปฏิบัติจริงผ่าน ประสบการณ์ ให้เด็กได้ใช้ภาษาและความคิด มีการสนับสนุนต่อยอดจากครูหรือผู้ใหญ่ อย่างความ เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. การจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคปเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย ควรใช้แผนผังความคิดประเภทต่าง ๆ เช่น แผนภูมิรูปภาพ แผนภูมิการเล่าเรื่อง ฯลฯ ประกอบในขั้นตอนการวางแผนด้วย เพื่อให้เห็นเป็นรูปธรรมซึ่งจะทำให้เด็กสามารถเล่าเรื่องราวได้ดีขึ้น
2. การจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคปเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย ควรให้ความสำคัญกับความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็กปฐมวัยในการทำกิจกรรมและคำนึงถึงการเรียนรู้ด้วยการเปิดโอกาสให้เด็กได้เลือกและตัดสินใจด้วยตนเอง ซึ่งครูนั้นควรมีบทบาทในการกระตุ้นด้วยการใช้คำถามสร้างบรรยากาศแห่งเรียนรู้ อำนวยความสะดวก ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือเด็กปฐมวัยในช่วงจังหวะที่เหมาะสม
3. ในขั้นทบทวนความคิดและสะท้อนความรู้สึก ครูผู้สอนควรเน้นให้เด็กได้พูดเล่าเกี่ยวกับกระบวนการทำกิจกรรม ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการทำกิจกรรม ความรู้สึกหรือความพอใจในช่วงการทำกิจกรรม มากกว่าการให้เด็กพูดถึงความรู้เท่านั้น และเปิดโอกาสให้เพื่อนร่วมชั้นมีส่วนร่วมในการซักถามแลกเปลี่ยนความคิดเห็นให้มาก เพราะจะช่วยส่งเสริมให้เด็กได้ใช้ภาษาในการสื่อสารและเล่าเรื่องราวได้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาผลการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน-ลงมือปฏิบัติ-ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคปที่มีต่อความสามารถด้านอื่นๆนอกเหนือจากการพูดเล่าเรื่อง เช่น ทักษะพื้นฐาน EF (Executive Functions) ทักษะในการจัดการตนเอง
2. ควรมีการศึกษาวิจัยถึงพัฒนาการทางด้านสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน-ลงมือปฏิบัติ - ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคป
3. ควรมีการศึกษาวิจัยถึงทักษะการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน(PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคปเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย
4. ควรศึกษาความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยในบริบทที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ภาษา

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2540). *แนวทางการสอนที่เน้นทักษะกระบวนการ*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ ครูสภา.
ลาดพร้าว. กรมสามัญศึกษา. (2532). *เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนและคู่มือการประเมิน
มาตรฐานโรงเรียน*.
- กรณีการ์ สุริยะมาตร.(2560).*การพัฒนากิจกรรมเสรีตามแนวคิดของไฮสโคปในการพัฒนาพฤติกรรม
ทางสังคมของเด็กปฐมวัย*.วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัย
ราชภัฏมหาสารคาม.
- กันยามาส สมภักดี.(2564). *การพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการ
จัดประสบการณ์ตามแนวคิดไฮสโคป (HighScope)*.วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตร์
มหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- กัญญา ศิลปกิจยาน. (2560).*พัฒนากระบวนการเรียนการสอนตามแนวคิดสะเต็มศึกษาและการ
สอนภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารของเด็กอนุบาล .
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย/กรุงเทพฯ.*
- กระทรวงศึกษาธิการ.(2546).*พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545*.กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ.(2551). *การจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย*.กรุงเทพฯ : เอดิชั่นเพรส โปรดักส์.
_____. (2551). *การเรียนรู้ของเด็กไทย : ตามแนวคิดไฮสโคป*.กรุงเทพฯ: วี.ที.ซี.คอมมิวเคชั่น.
_____. (2560). *คู่มือหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560*.กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- จิระพันธ์ พูลพัฒน์, & จิราพร รอดพ่วง. (2019). *การพัฒนาทักษะประชาธิปไตยสำหรับเด็กปฐมวัย:
การวิจัยเชิงสำรวจ*. Journal of Education Studies, 47(4), 124-144.
- ณัฐรา มหาสุคนธ์.(2561). *การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดไฮสโคปเพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานทาง
คณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1*. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ณัฐรา นันทราช.(2563). *การพัฒนาทักษะการคิดพื้นฐานของเด็กปฐมวัยโดยการจัดประสบการณ์
การเรียนรู้แบบไฮสโคปด้วยกิจกรรมเกมการศึกษา*.วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ดวงพร สัตนันท์.(2557). *ผลของการจัดประสบการณ์ทางภาษาโดยใช้ศิลปะแบบบูรณาการที่มีต่อ
ความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กอนุบาล*.วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. (2561). *การประยุกต์ใช้ SPSS วิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 8.
มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์.

ธีรชัย บุญยงสิทธิ์พรณ.(1 พฤศจิกายน 2565).คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย วัด
แนวโน้มพัฒนาการเด็กปฐมวัยของประเทศไทย ปีงบประมาณ 2562-2565.

<https://www.eef.or.th/news-tsqp-011122/>.

นิรมล ช่วงวัฒนชัย.(2541). เทคนิคการสอนศิลปะภาษา และวิทยาศาสตร์. กรุงเทพฯ: ศิริวัฒนา
อินเตอร์พริ้นท์.

นันทชพร ลีตระกูล, ชุตินา วัฒนาศิริ, ธนินาฏ อนุสุนทร, & วลัยพรรณ บุญมี. (2023). ผลการจัด
ประสบการณ์ โดยใช้หุ่นมือเพื่อพัฒนาทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย. วารสารการวัดผล
การศึกษาสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา, 40(107), 269-280.

นันทิชา นาพัง, & แสงสุรีย์ ดวงคำน้อย. (2023). ผลการสอนแบบจิตปัญญาเสริมด้วยนิทานต่อความ
มีวินัยในตนเองและทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย. วารสาร มจร.อุบลปริทรรศน์, 8(3), 1307-
1316.

ประภัสสร บรรวณ, & แสงสุรีย์ ดวงคำน้อย. (2021). การพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็ก
ปฐมวัยด้วยกิจกรรมการแสดงประกอบการเล่นนิทาน. วารสารวิชาการและวิจัยมหาวิทยาลัย
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 11(1), 194-206.

อรัญญา บุญรักษ์(2566). ผลการใช้กิจกรรมเสริมประสบการณ์ ตามแนวคิดโฮลโคปที่มีต่อทักษะ
พื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3. Journal of Modern Learning
Development, 8(5), 239-250.

บุษบง ตันติวงศ์.(2536). นวัตกรรมการสอนภาษากับธรรมชาติในการอ่านเขียนของเด็กปฐมวัย.
กรุงเทพมหานคร, สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุษบง ตันติวงศ์และศศิลักษณ์ ขยันกิจ.(2559). การประเมินอย่างใคร่ครวญต่อเด็กปฐมวัย : แนวคิด
และการปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์. (2545).จริยธรรมชาวกรุงเทพมหานครปัจจุบัน: รายงานผลการวิจัย.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พัชรี ผลโยธิน และคณะ. (2550).การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยไทย : ตามแนวคิดโฮลโคป. กรุงเทพฯ : วี.
ที.ซี.คอมมิวนิเคชั่น.

พงษ์ธร วรรณหอม.(2560). การพัฒนาการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดเรกจิโอ เอมิเลียเพื่อส่งเสริม
พฤติกรรมกล้าแสดงออกที่ทักษะการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ การศึกษา
มหาบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- พิมพ์ิกา คงรุ่งเรือง.(2542).การศึกษาลักษณะพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับ การจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะตามแกนแห่งการเรียนรู้ของไฮสโคป.ปริญญา นิพนธ์ กศ.ม.(การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.ถ่ายเอกสาร.
- มะลิ สุดเทวี และดุจเดือน ไชยพิชิต. (2567). การพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์และทักษะ ทางสังคมของเด็กปฐมวัยโดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบไฮสโคป (HighScope) ด้วยกิจกรรมเกมการศึกษา. *Journal of Modern Learning Development*, 9(11), 36-48.
- มนตกานต์ จิตชาติศรี.(2561). การพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัยตาม แนวคิดไฮสโคปของนักเรียนชั้นปฐมวัยศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาล 4 (รัตนโกสินทร์ 200 ปี).วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- เยาวพา เดชะคุปต์.(2542). การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : แมค.
- ยุภาวดี พรหมเสถียร,นิราศ จันทร์จิตร, & กัลยารัตน์ หัสโรค์. (2562). การพัฒนาการจัดประสบการณ์ ตามแนวคิดไฮสโคปพร้อมกับการใช้คำถามเพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาและ ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย.วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม,13(1), 61-68.
- รติรัตน์ คล่องแคล่ว.(2551).ผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวทางภาษาแบบธรรมชาติที่มีผล ต่อทักษะการพูดภาษาไทยของเด็กปฐมวัยอีสาน.ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.(การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไรซ์ไทยแลนด์.(2562).หลักสูตรไรซ์ไทยแลนด์ : หลักสูตรเพื่อความสำเร็จในชีวิตเด็กปฐมวัย. มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.กรุงเทพฯ.
- วรรณาท รักสกุลไทย.(2539). การเปรียบเทียบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 3 แบบในรายงานการวิจัย ของมูลนิธิการวิจัยการศึกษาไฮสโคป. กรุงเทพฯ: รักลูก.
- วรรณาท รักสกุลไทย.(2554). “ไฮสโคป (HighScope) กับการพัฒนาเด็กปฐมวัย”ในรวมวัฒนธรรม ทฤษฎีการศึกษาปฐมวัยสู่การประยุกต์ใช้ในห้องเรียน. กรุงเทพฯ : สารเด็ก.
- วรรณาท รักสกุลไทยและคณะครูอนุบาล.(2558). สูดยอดเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบครู่มืออาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 5.กรุงเทพฯ: แพลน ฟอว์ คัดส์.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์.(2546). การวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สุวีรียาสาสน์.
- วศินี อิศรเสนา ณ อยุธยา.(2545).การศึกษาความคิดสร้างสรรค์ที่ได้รับจากการจัดประสบการณ์ วางแผนปฏิบัติ ทบทวน ตามแนวการสอนแบบไฮสโคปของนักเรียนชั้นเด็กเล็กโรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม).มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม).

- ศุภวัฒน์ บุญนาดี.(2023). *การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารสำหรับเด็กปฐมวัย*.วารสารมจร.อุบลปริทรรศน์,8(3),29-38.
- ศรียา นิยมธรรม และประภัสสร นิยมธรรม.(2540). *พัฒนาการทางภาษา*.กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญพัฒนา.สถาบันส่งเสริมอัจฉริยภาพและนวัตกรรมการเรียนรู้.(2550).*การจัดการเรียนรู้ตามหลัก Brain-based Learning ด้านภาษาแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลัก BBL ชุดสำหรับอนุบาล*.กรุงเทพฯ : สถาบันส่งเสริมอัจฉริยภาพและนวัตกรรมการเรียนรู้.
- สุณี บุญพิทักษ์.(2557).*วิจัยในชั้นเรียนปฐมวัยหลักปฏิบัติจากประสบการณ์*.กรุงเทพฯ. สำนักพิมพ์ปัญญาชน.
- สุภาพร จีรคลังสกุล (2560) .*การพัฒนาความสามารถทางทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยโดยการจัดการประสบการณ์ตามแนวการสอนภาษาตามธรรมชาติ*.วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต.
- สุภาพร พลอินทร์. (2555). *ผลการจัดกิจกรรมสวนเถาที่มีต่อความสามารถด้านการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลวัดพระโต จังหวัดศรีสะเกษ*.วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุมาลี เทพพร.(2561).*การพัฒนาการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดไฮโคปเพื่อส่งเสริมการคิดเชิงเหตุผลและทักษะทางภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย*.วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล.(2545).*จิตวิทยาการศึกษา*.กรุงเทพฯ: ด่านสุทธาการพิมพ์.
- สมคิด ชนแดง.(2540).*ผลของการจัดการประสบการณ์การเล่าเรื่องคำรูปธรรมและการเล่าเรื่องคำรูปธรรมประกอบภาพวาดที่มีต่อความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัย*.ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.(2563).*นโยบายและแผนการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย*.กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ(2552). *การส่งเสริมศักยภาพทางภาษาและการรู้หนังสือสำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพมหานคร, พริกหวานกราฟฟิก.
- Hotrakit, N. (2024). *ผลการใช้กิจกรรมเกมการศึกษาตามแนวคิด ไฮ-ลโคปเพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย*. RMUTSB ACADEMIC JOURNAL (HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES), 9(1), 48-60.
- อัญชลี ไสยวรรณ.(2553).*การศึกษาเปรียบเทียบผลการจัดการประสบการณ์แบบปฏิบัติการทดลองกับแบบผสมผสานที่มีต่อทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัย*.ปริญญาวิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต.กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

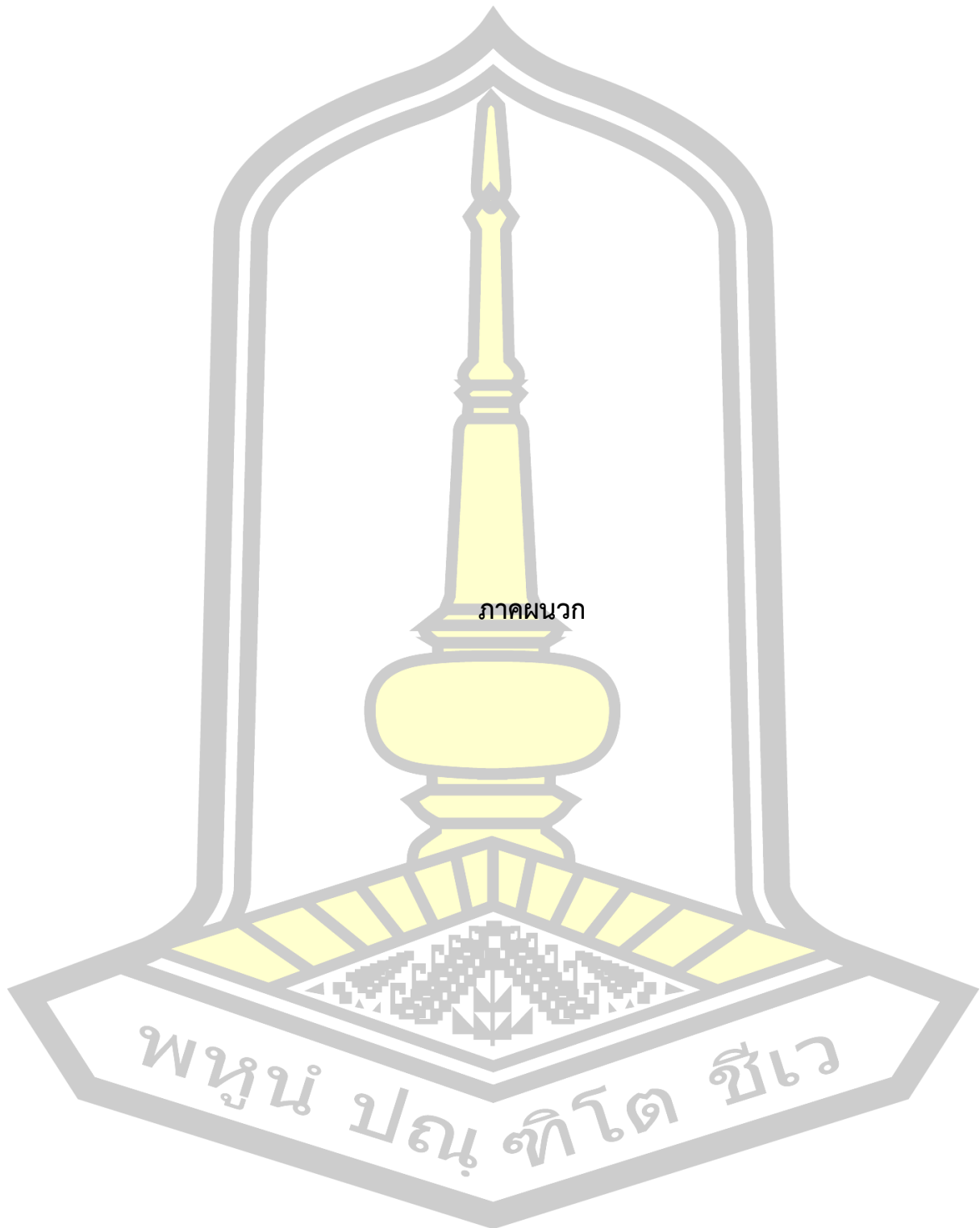
- อัญชลี เอี่ยมยิ้ม.(2553).ผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไปที่มีต่อความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยโรงเรียนบ้านค้อกำแพง จังหวัดศรีสะเกษ.วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อาภรณ์ สยาม พันธุ์, & 2553. การใช้หนังสือนิทานประกอบภาพเพื่อพัฒนาความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลพัทลุง เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1 (Doctoral dissertation, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช).
- อุดมลักษณ์ กุลพิจิตร.(2553).การศึกษาปฐมวัยเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน.วารสารวงการศึกษาและผู้ปกครอง,71,22-23.
- อำไพ สวัสดิ์ราช.(2553).ผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการสร้างเรื่องด้วยภาพที่มีต่อความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านกุดไทรงัง จังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เอฟสไตน์,แอนน์ เอส.(2564).หลักสูตรไฮลโคป.—กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยเพื่อการประเมินและออกแบบนโยบาย.มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- Amstrong, T.(2003). *The multiple intelligences of reading and writing : Making the Word come alive*, Alexandria, VA : Association for Supervision and Curriculum Development.
- Brouillette, B.(2012). *Upporting the Language Development of Limited English Proficient Students through Arts Integration in the Primary Grades*. University of California.
- Dini, J.P.A.U.(2022). *Learning model during post covid-19 pandemic to improve early childhood language development*. Jurnal Obsesi : Jurnal Pendidikan Anak Usia Dini,6(6),6187-6197.
- Halliday, M.A.K.(1973). *Explorations in the Functions of Language*. London, Edward Arnold.
- Hancock, M. R. (2007). *Language Art : extending possibilities*. New Jersey, Peason Education.
- Hart.B.,& Risley,T.(2021). “*Language-Rich Environments and Early Vocabulary Development : A Longgitudinal Study*” .
- Lawrence, J. Schweinhart and others.(1998). *This Summary is Based on Excerpts from Lifetime Effects : The HighScope Perry Preschool Study Through Age*.

PEYTON, LYNNE. (2004). *HighScope Supporting the Child, the family, the Community*
: A Report of the Proceedings of the HighScope Ireland Third Annual
Conference, 12 October 2004, Newry, Northern Ireland. *Child Care in
Practice*, 11(4), 433-456.

Schweinhart, J. (1987). *Child-Initiated activity how important is early childhood
education*. U.S.A. Spring Summer : HighScope Resource.

Weikart, D. O. (1979). *Young Children in Action*. New York : HighScope Education
Research Foundation.

ภาคผนวก

พหุณฺ์ ปณฺุ ทิโต ชีเว

คู่มือการใช้แผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์
โดยใช้กระบวนการการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคป
เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย

หลักการและเหตุผล

การจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน- ลงมือปฏิบัติ - ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคปเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสามารถให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำด้วยตนเอง โดยผ่านกระบวนการ 4 ขั้นตอน คือ ขั้นกระตุ้นความคิด ขั้นออกแบบความคิด ขั้นปฏิบัติการตามแผน ขั้นถ่ายทอดประสบการณ์ ซึ่งเป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และยังเป็นการถ่ายทอดความคิดโดยผ่านประสบการณ์จริงในการเข้าร่วมกิจกรรมกับเพื่อน ๆ เด็กสามารถเลือกการเล่นและออกแบบการเรียนรู้ได้ด้วยตัวเอง ซึ่งจะเป็นการปูพื้นฐานและใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการคิดด้านอื่น ๆ สำหรับเด็กปฐมวัยต่อไป

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อสร้างความเข้าใจในการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ลงมือปฏิบัติ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคป
2. เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย

หลักการในการจัดกิจกรรมของไฮสโคป

1. เด็กเป็นผู้เลือกวัสดุอุปกรณ์และตัดสินใจในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ อย่างเป็นอิสระ
2. เด็กเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติและใช้ประสาทสัมผัส
3. ครูจัดหาเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ที่หลากหลายเพียงพอที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก
4. ส่งเสริมให้เด็กใช้ภาษาและการคิดในการสื่อสารและการเล่าเรื่องราวโดยมีการใช้คำศัพท์ การพูดเรียงลำดับเหตุการณ์ การพูดรายละเอียดของเรื่องราวและมีการพูดเพื่อสะท้อนความคิด
5. ครูให้การสนับสนุนช่วยเหลือชี้แนะเมื่อเด็กต้องการโดยไม่แทรกแซงในขณะที่เด็กทำกิจกรรม

ขั้นตอนการดำเนินการจัดกิจกรรม

ครูดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคปให้เด็กได้เกิดการพัฒนาความสามารถในการพูดเล่าเรื่อง ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

1.1 ขั้นกระตุ้นความคิด หมายถึง ขั้นตอนที่ครูกระตุ้นความสนใจและความคิดของเด็กให้เกิดการเรียนรู้ และค้นหาคำตอบ โดยใช้เทคนิคที่หลากหลาย ได้แก่ เพลงที่เป็นเรื่องราว นิทานและสถานการณ์ต่าง ๆ

1.2 ขั้นออกแบบความคิด หมายถึง ขั้นตอนที่เด็กปฏิบัติกิจกรรมโดยมีการวางแผน (P) คือ การร่วมกันวางแผนกิจกรรมต่อยอดจากสถานการณ์ต่างๆในขั้นกระตุ้นความคิด โดยสนทนาเกี่ยวกับเป้าหมายการทำงาน สร้างกระบวนการออกแบบกิจกรรม และเลือกใช้สื่ออุปกรณ์อย่างอิสระที่ครูเตรียมให้ ซึ่งเด็กจะได้ฝึกพูดคำศัพท์พร้อมทั้งอธิบายความหมายของคำศัพท์สื่ออุปกรณ์ที่เลือก

การปฏิบัติ (D) คือ ขั้นตอนที่เด็กนำวิธีการออกแบบชิ้นงานและสื่ออุปกรณ์ที่เลือกใช้ บันทึกลงในกระดาษโดยวาดภาพการทำกิจกรรมและสร้างชิ้นงานอย่างเป็นลำดับขั้นตอน

การทบทวน (R) คือขั้นตอนที่เด็กและครูร่วมกันสรุปถึงวิธีการวางแผนและสื่ออุปกรณ์ในการทำกิจกรรมโดยครูใช้คำถามให้เด็กเล่าเรื่องราวและขั้นวางแผนที่ได้บันทึกไว้ พร้อมทั้งสะท้อนความคิดต่อการทำกิจกรรมด้วยคำพูดและการแสดงท่าทาง

1.3 ขั้นปฏิบัติการตามแผน หมายถึง ขั้นตอนที่เด็กลงมือปฏิบัติกิจกรรมโดยมี

การวางแผน (P) คือ ขั้นตอนที่เด็กมีการแบ่งบทบาทหน้าที่ ลำดับการใช้สื่ออุปกรณ์เพื่อทำกิจกรรมตามลำดับขั้นตอนที่ออกแบบไว้ในขั้นออกแบบความคิด

การปฏิบัติ (D) คือ ขั้นตอนที่เด็กลงมือปฏิบัติกิจกรรม สร้างชิ้นงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้วางแผนไว้อย่างเป็นขั้นตอน

การทบทวน (R) คือ ขั้นตอนที่เด็กและครูนำเสนอผลงาน เป้าหมายความสำเร็จของงานและกระบวนการทำงานอย่างเป็นขั้นตอน โดยครูได้ใช้คำถามกระตุ้นให้เด็กเล่าเรื่องราวจากประสบการณ์ที่ได้ลงมือทำ โดยใช้คำถาม ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร

1.4 ขั้นถ่ายทอดประสบการณ์ หมายถึง ขั้นตอนที่เด็กปฏิบัติกิจกรรมโดยมี

การวางแผน (P) คือ ขั้นตอนที่เด็กร่วมกันวางแผนวิธีการนำเสนอกิจกรรมที่ได้เรียนรู้ เช่น การจัดนิทรรศการ การแสดงละคร

การปฏิบัติ (D) คือ ขั้นตอนที่เด็กแบ่งกลุ่มปฏิบัติกิจกรรมการนำเสนอผลงานการเรียนรู้ตามแผนที่ได้วางไว้

การทบทวน (R) คือ ขั้นตอนที่เด็กแลกเปลี่ยนความคิดเห็น สะท้อนความรู้สึกและเล่าเรื่องราวรายละเอียดเกี่ยวกับการทำกิจกรรมที่ทำอย่างเป็นขั้นตอนตลอดกระบวนการ

บทบาทครู

1. ศึกษาขั้นตอนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้กระบวนการการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคปจากแผนการจัดประสบการณ์
2. จัดเตรียมสื่อที่ใช้ประกอบในการประเมินความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็ก

ปฐมวัย

3. เตรียมความพร้อมของเด็กด้วยกิจกรรมที่จะนำเข้าสู่กระบวนการของกิจกรรม
4. ครูใช้การเสริมแรงและให้คำปรึกษา แนะนำ ดูแลอย่างใกล้ชิด
5. สร้างบรรยากาศที่สนับสนุนให้เด็กมีอิสระในการสร้างกระบวนการการวางแผน

ปฏิบัติการ**ทบทวน (PDR)**

6. อภิปรายสรุปกระบวนการการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคปจากกิจกรรมที่ผู้เรียนได้ทำ

บทบาทเด็ก

1. ลงมือปฏิบัติกิจกรรมตามกระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคป
2. มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรม
3. รับฟังความคิดเห็นของเพื่อน และเสนอวิธีการคิดแก้ปัญหาอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากการจัดกิจกรรม

การประเมินผล

1. ประเมินผลโดยใช้แบบทดสอบความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย 4 ด้าน ได้แก่ การใช้คำศัพท์ การพูดเรียงลำดับเหตุการณ์ การพูดรายละเอียดของเรื่องราวและการพูดเพื่อสะท้อนความคิด

พูนปัญญาพิบัตินวัตกรรม

ตัวอย่างแผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้กระบวนการการวางแผนปฏิบัติการทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคปเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย

ครั้งที่ 1 เรื่อง เด็กดีช่วยลูกหมูสร้างบ้าน

ชั้นอนุบาลปีที่ 3

เวลา 50 นาที

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เด็กพูดหรือบอกเกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์และสามารถเลือกใช้คำศัพท์มาเล่าเรื่องราวได้
2. เด็กพูดเป็นเรื่องราวโดยเรียงลำดับเหตุการณ์ได้
3. เด็กเล่าเรื่องราวจากภาพโดยมีรายละเอียดของสถานการณ์ได้
4. เด็กพูดเพื่อสะท้อนความคิดได้

ประสบการณ์สำคัญ

1. การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
2. การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ
3. การฟังเพลง นิทาน คำคล้องจอง บทร้อยกรองหรือเรื่องราวต่างๆ
4. การพูดแสดงความคิด ความรู้สึก และความต้องการ
5. การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเองหรือพูดเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง
6. การพูดเรียงลำดับคำเพื่อใช้ในการสื่อสาร
7. การพูดสะท้อนความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น

พูน ปณ ทิโต ชีเว

กระบวนการจัดกิจกรรม

วันที่ 1 ชั้นกระตุ้นความคิด

วันที่ 1 ชั้นกระตุ้นความคิด	
ขั้นนำ	<p>1. ครูชักชวนเด็กๆสังเกตและสนทนาเกี่ยวกับหนังสือนิทานที่ครูนำมาวางไว้จากนั้นเลือกหนังสือนิทานที่ต้องการให้ครูเล่าให้ฟัง พร้อมทั้งร่วมกันกำหนดข้อตกลงในการฟังนิทาน</p> <p>2. ครูสรุปผลการเลือกนิทานที่จะนำมาเล่าให้เด็กๆฟัง คือนิทานเรื่อง ลูกหมูสามตัว และนำนิทานมาเล่าให้เด็กๆฟัง</p>
ขั้นสอน	<p>3. ครูและเด็กร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเนื้อหาในนิทานที่เล่าจบไป และให้ครูใช้คำถาม ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เด็กๆชอบนิทานที่ครูเล่าให้ฟังหรือไม่ ? และมีความรู้สึกอย่างไรต่อนิทานที่ได้ฟัง ? - ตัวละครในนิทานมีใครบ้าง เด็กๆชอบตัวละครใด และใครควรเอาเป็นตัวอย่าง - ถ้าเด็กๆเป็นลูกหมูเล็กๆจะสร้างบ้านจากอะไร ? <p>4. ครูกระตุ้นให้เด็กตั้งคำถามหรือสิ่งที่เด็กอยากรู้เกี่ยวกับหัวข้อที่จะทำการศึกษาร่วมกัน</p> <p>พร้อมทั้งจดบันทึกสิ่งที่เด็กๆตอบลงในแผนผังความคิดหน้าห้องเรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ถ้าหากคุณครูให้เด็กๆเป็นลูกหมูทั้งสามตัว เด็กๆจะใช้ของเล่นอะไรในห้องเรียนสร้างบ้านให้แข็งแรง และสร้างอย่างไร ไม่ให้เจ้าหมาป่ามาทำลายบ้านได้
ขั้นสรุป	<p>5. ครูและเด็กๆ ทบทวนร่วมกันเกี่ยวกับกิจกรรมที่ได้ทำ และครูให้เด็กๆแต่ละคนเล่าเรื่องราวจากแผนผังความคิดที่ได้ร่วมกันออกแบบที่หน้าชั้นเรียน</p> <p>6. ครูให้เด็กๆบอกเล่าความรู้สึกที่มีต่อการทำกิจกรรมให้ครูและเพื่อนๆในห้องฟัง</p>

สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. นิทานเรื่อง “ลูกหมูสามตัว”
2. กระดาษบุรุษ

3. ปากกาเมจิก อย่างน้อย 3 สี
4. สีไม้

การประเมินผล

- เล่า
1. การพูดหรือบอกเกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์และสามารถเลือกใช้คำศัพท์มา
เรื่องราว
 2. การพูดเป็นเรื่องราวโดยเรียงลำดับเหตุการณ์
 3. การเล่าเรื่องราวจากภาพโดยมีรายละเอียดของสถานการณ์
 4. การแสดงคำพูดเพื่อสะท้อนความคิด

ภาคผนวก

นิทานเรื่อง “ลูกหมูสามตัว”

บันทึกหลังการจัดกิจกรรม

1. ผลการจัดกิจกรรม

2. ปัญหา/อุปสรรค

3. ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

พูน ปณ ทัโต ชูเว

ลงชื่อ

(นางกมลชนก เหล่าสิทธิ์)

วันที่.....

แผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้กระบวนการการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคปเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย

ครั้งที่ 1 เรื่อง เด็กดีช่วยลูกหมูสร้างบ้าน

ชั้นอนุบาลปีที่ 3 เวลา 50 นาที ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เด็กพูดหรือบอกเกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์และสามารถเลือกใช้คำศัพท์มาเล่าเรื่องราวได้
2. เด็กพูดเป็นเรื่องราวโดยเรียงลำดับเหตุการณ์ได้
3. เด็กเล่าเรื่องราวจากภาพโดยมีรายละเอียดของสถานการณ์ได้
4. เด็กพูดเพื่อสะท้อนความคิดได้

ประสบการณ์สำคัญ

1. การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
2. การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ
3. การฟังเพลง นิทาน คำคล้องจอง บทร้อยกรองหรือเรื่องราวต่างๆ
4. การพูดแสดงความคิด ความรู้สึก และความต้องการ
5. การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเองหรือพูดเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง
6. การพูดเรียงลำดับคำเพื่อใช้ในการสื่อสาร
7. การพูดสะท้อนความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น

พูน ปณ ทิโต ชีเว

กระบวนการจัดกิจกรรม

วันที่ 2 ชั้นออกแบบความคิด

วันที่ 2 ชั้นออกแบบความคิด	
ขั้น Plan	<p>1. ครูและเด็กๆ ทบทวนแผนผังความคิดเกี่ยวกับของเล่นในห้องเรียนสร้างบ้านให้แข็งแรง ไม่ให้เจ้าหมาป่ามาทำลายบ้านได้ ที่เด็กๆ ได้ทำไว้เมื่อวันก่อน</p> <p>2. ครูนำอุปกรณ์ที่เด็กๆ เลือกไว้จากแผนผังความคิดเกี่ยวกับของเล่นในห้องเรียนสร้างบ้านให้แข็งแรง ไม่ให้เจ้าหมาป่ามาทำลายบ้านได้ มาให้เด็กๆ ดู ได้แก่ บล็อกไม้ เลโก้ ตุ๊กตา แก้วโยเกิร์ต ไม้ไอศกรีม เป็นต้น</p> <p>3. ครูและเด็กร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์และของเล่นในห้องเรียน ครูสาธิตวิธีการใช้อุปกรณ์ให้เด็กดู</p> <p>4. ครูทบทวนหัวข้อเรื่องที่ทำให้เด็กๆ คิด เรื่อง สร้างบ้านให้แข็งแรง ไม่ให้เจ้าหมาป่ามาทำลายบ้านได้จากของเล่นในห้องเรียน โดยครูใช้คำถามปลายเปิดกระตุ้นให้เด็กคิด เกิดความอยากรู้ ต้องการทำกิจกรรมจากวัสดุ อุปกรณ์ที่มีอยู่ ดังนี้</p> <p>- เด็กๆ จะมีวิธีการสร้างบ้านให้แข็งแรงอย่างไร ใช้วัสดุอะไรบ้าง</p>
ขั้น Do	<p>5. เด็กๆ ออกแบบการประดิษฐ์บ้านให้แข็งแรง ไม่ให้เจ้าหมาป่ามาทำลายบ้านได้จากของเล่นในห้องเรียน โดยให้เด็กๆ บันทึกด้วยการวาดภาพลงในกระดาษเป็นแผนผังความคิดของตนเองตามที่ได้ออกแบบไว้</p>
ขั้น Review	<p>6. ครูและเด็กร่วมกันทบทวนกิจกรรม โดยให้เด็กๆ แต่ละคนเล่าเรื่องประกอบผลงานการวาดภาพเกี่ยวกับการออกแบบประดิษฐ์บ้านให้แข็งแรง ไม่ให้เจ้าหมาป่ามาทำลายบ้านได้จากของเล่นในห้องเรียน พร้อมทั้งบอกเล่าความรู้สึกที่มีต่อการทำกิจกรรมให้ครูและเพื่อนๆ ในห้องฟัง</p>

สื่อการเรียนการสอน

1. กระดาษ A4 และกระดาษบรู๊ฟ
2. ปากกาเมจิก อย่างน้อย ๓ สี
3. สีไม้
4. ดินสอ ยางลบ

การประเมินผล

1. การพูดหรือบอกเกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์และสามารถเลือกใช้คำศัพท์มาเล่าเรื่องราว
2. การพูดเป็นเรื่องราวโดยเรียงลำดับเหตุการณ์

3. การเล่าเรื่องราวจากภาพโดยมีรายละเอียดของสถานการณ์
4. การแสดงคำพูดเพื่อสะท้อนความรู้สึก

บันทึกหลังการจัดกิจกรรม

1. ผลการจัดกิจกรรม

.....

.....

2. ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

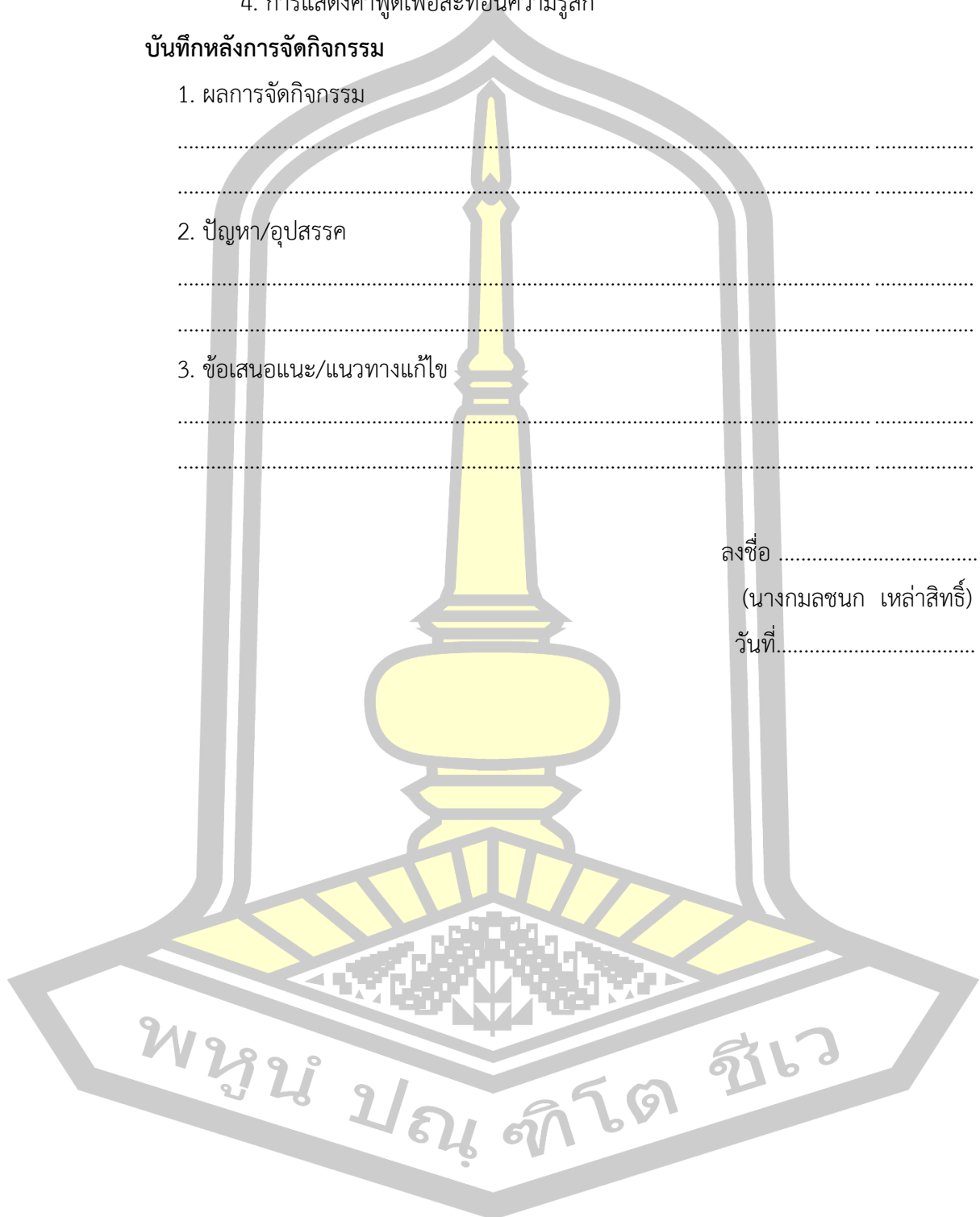
.....

.....

ลงชื่อ

(นางกมลชนก เหล่าสิทธิ์)

วันที่

แผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้กระบวนการการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคปเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย

ครั้งที่ 1 เรื่อง เด็กดีช่วยลูกหมูสร้างบ้าน

ชั้นอนุบาลปีที่ 3 เวลา 50 นาที ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เด็กพูดหรือบอกเกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์และสามารถเลือกใช้คำศัพท์มาเล่าเรื่องราวได้
2. เด็กพูดเป็นเรื่องราวโดยเรียงลำดับเหตุการณ์ได้
3. เด็กเล่าเรื่องราวจากภาพโดยมีรายละเอียดของสถานการณ์ได้
4. เด็กพูดเพื่อสะท้อนความคิดได้

ประสบการณ์สำคัญ

1. การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
2. การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ
3. การฟังเพลง นิทาน คำคล้องจอง บทร้อยกรองหรือเรื่องราวต่างๆ
4. การพูดแสดงความคิด ความรู้สึก และความต้องการ
5. การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเองหรือพูดเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง
6. การพูดเรียงลำดับคำเพื่อใช้ในการสื่อสาร
7. การพูดสะท้อนความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น

กระบวนการจัดกิจกรรม

วันที่ 3 ชั้นลงมือทำด้วยตนเอง	
ขั้น Plan	<ol style="list-style-type: none"> 1. ครูและเด็กๆทบทวนเกี่ยวกับแผนผังความคิดการวางแผนออกแบบของเล่นในห้องเรียนสร้างบ้านให้แข็งแรง ไม่ให้เจ้าหมาป่ามาทำลายบ้านได้ ที่เด็กๆได้ทำไว้ 2. ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดกติกาและกำหนดเวลาในการทำกิจกรรม 3. ครูนำของเล่นในห้องเรียนและวัสดุอุปกรณ์ต่างๆมาให้เด็กๆเลือกนำไปสร้างบ้าน
ขั้น Do	<ol style="list-style-type: none"> 4. เด็กๆแต่ละคนลงมือปฏิบัติกิจกรรมตามแผนผังความคิดของตนเองเพื่อนำสร้างบ้านให้แข็งแรง ไม่ให้เจ้าหมาป่ามาทำลายบ้านได้ ที่เด็กๆได้ทำไว้ 5. เมื่อหมดเวลาครูร้องเพลงให้สัญญาณหมดเวลา เด็กๆทำกิจกรรมเสร็จแล้วให้

วันที่ 3 ชั้นลงมือทำด้วยตนเอง	
	ช่วยกันเก็บอุปกรณ์เข้าที่
ชั้น Review	6. เด็กๆนำผลงานมาส่งครูพร้อมทั้งบอกชื่อของผลงาน บอกความรู้สึกของตนเองที่มีต่อผลงาน และทำความสะอาดบริเวณห้องเรียนให้เรียบร้อย

สื่อการเรียนการสอน

1. ของเล่นในห้องเรียน
2. กรรไกร
3. ดินสอ ยางลบ กระดาษ ไม้บรรทัด
4. กาว

การประเมินผล

1. การพูดหรือบอกเกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์และสามารถเลือกใช้คำศัพท์มาเล่าเรื่องราว
2. การพูดเป็นเรื่องราวโดยเรียงลำดับเหตุการณ์
3. การเล่าเรื่องราวจากภาพโดยมีรายละเอียดของสถานการณ์
4. การแสดงคำพูดเพื่อสะท้อนความรู้สึก

บันทึกหลังการจัดกิจกรรม

1. ผลการจัดกิจกรรม

.....

.....

.....

.....

2. ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

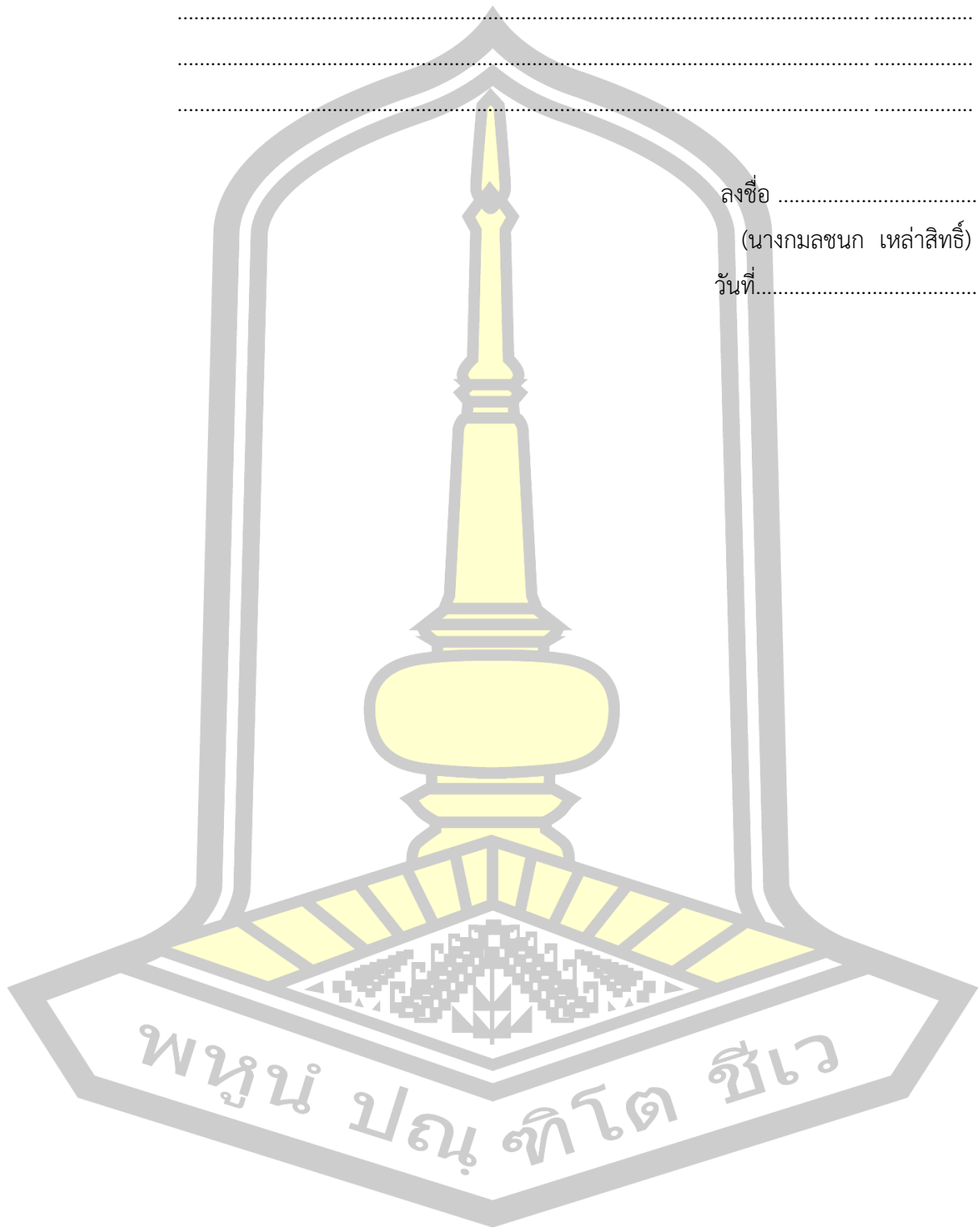
.....

พูน ปณ กิโต ชเว

3. ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ
(นางกมลชนก เหล่าสีทธิ)
วันที่.....

แผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้กระบวนการการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคปเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย

ครั้งที่ 1 เรื่อง เด็กดีช่วยลูกหมูสร้างบ้าน

ชั้นอนุบาลปีที่ 3

เวลา 50 นาที ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เด็กพูดหรือบอกเกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์และสามารถเลือกใช้คำศัพท์มาเล่าเรื่องราวได้
2. เด็กพูดเป็นเรื่องราวโดยเรียงลำดับเหตุการณ์ได้
3. เด็กเล่าเรื่องราวจากภาพโดยมีรายละเอียดของสถานการณ์ได้
4. เด็กพูดเพื่อสะท้อนความคิดได้

ประสบการณ์สำคัญ

1. การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
2. การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ
3. การฟังเพลง นิทาน คำคล้องจอง บทร้อยกรองหรือเรื่องราวต่างๆ
4. การพูดแสดงความคิด ความรู้สึก และความต้องการ
5. การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเองหรือพูดเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง
6. การพูดเรียงลำดับคำเพื่อใช้ในการสื่อสาร
7. การพูดสะท้อนความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น

พูน ปณ ทิโต ชีเว

กระบวนการจัดกิจกรรม

วันที่ 4 ชั้นถ่ายทอดประสบการณ์

วันที่ 4 ชั้นถ่ายทอดประสบการณ์	
ขั้น Plan	<p>1. ครูให้เด็กนั่งเป็นรูปครึ่งวงกลมพร้อมทั้งชักชวนเด็กวางแผนในการนำเสนอผลงานของ</p> <p>เด็กแต่ละคน โดยใช้คำถามเพื่อกระตุ้นความคิด ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เด็กๆอยากออกมานำเสนอผลงานอย่างไรบ้างคะ - เด็กๆช่วยคุณครูคิดได้ไหมคะว่า เรามีวิธีการนำเสนอผลงานอย่างไรบ้าง - เราจะเริ่มนำเสนอจากใครเป็นคนแรกคะ <p>2. ครูบันทึกวิธีการนำเสนอผลงานของเด็กๆแต่ละคนลงในกระดานขบรูฟในรูปแบบของรายการ check List โดยให้เด็กๆมีส่วนร่วมด้วยการนำเสนอสัญลักษณ์ประจำตัวเด็กที่ทำเป็นรูปการ์ตูนต่างๆมาติดในช่องตาราง</p>
ขั้น Do	<p>3. ครูให้เด็กแต่ละคนออกมานำเสนอผลงาน เล่าเรื่องตามวิธีการนำเสนอผลงานของเด็กแต่ละคน เกี่ยวกับกระบวนการทำงานตลอดจนทบทวนว่าได้ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้หรือไม่ เปลี่ยนแปลงเพราะอะไร หลังจากนั้นให้เพื่อนๆและครูซักถามข้อสงสัยและสิ่งที่สนใจ อยากรู้</p>
ขั้น Review	<p>4. ครูและเด็กๆช่วยกันพูดคุยถึงกิจกรรม การวางแผน การลงมือปฏิบัติ ผลงาน และปัญหา</p> <p>อุปสรรคที่เกิดขึ้นในการทำกิจกรรม และมีแนวทางแก้ปัญหอย่างไร โดยใช้คำถามและบันทึกคำตอบลงในกระดานขบรูฟ ดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผลงานที่เด็กๆนำเสนอคืออะไร - เด็กวางแผนการทำกิจกรรมอย่างไรบ้าง - เด็กลงมือปฏิบัติกิจกรรมอย่างไร - ระหว่างทำกิจกรรมตามแผนที่วางไว้มีปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น <p>ในการทำกิจกรรมอะไรบ้าง มีแนวทางแก้ปัญหอย่างไร</p> <p>5. เด็กๆแต่ละคนพูดและแสดงท่าทางที่เป็นสัญลักษณ์ของความรู้สึกที่เด็กๆรู้สึกจากการทำกิจกรรม</p>

สื่อการเรียนการสอน

1. ปากกาเมจิก
2. สัญลักษณ์ประจำตัวเด็กที่ทำเป็นรูปการ์ตูนต่างๆ
3. กระดาษ 100 ปอนด์ เพื่อบันทึกขั้นตอนการทำงาน วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้
4. ดินสอ สีเทียน สีไม้
5. ผลงานนักเรียน

การประเมินผล

1. การพูดหรือบอกเกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์และสามารถเลือกใช้คำศัพท์มาเล่าเรื่องราว
2. การพูดเป็นเรื่องราวโดยเรียงลำดับเหตุการณ์
3. การเล่าเรื่องราวจากภาพโดยมีรายละเอียดของสถานการณ์
4. การแสดงคำพูดเพื่อสะท้อนความรู้สึก

บันทึกหลังการจัดกิจกรรม

1. ผลการจัดกิจกรรม

2. ปัญหา/อุปสรรค

3. ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

ลงชื่อ

(นางกมลชนก เหล่าสีทิพย์)

วันที่

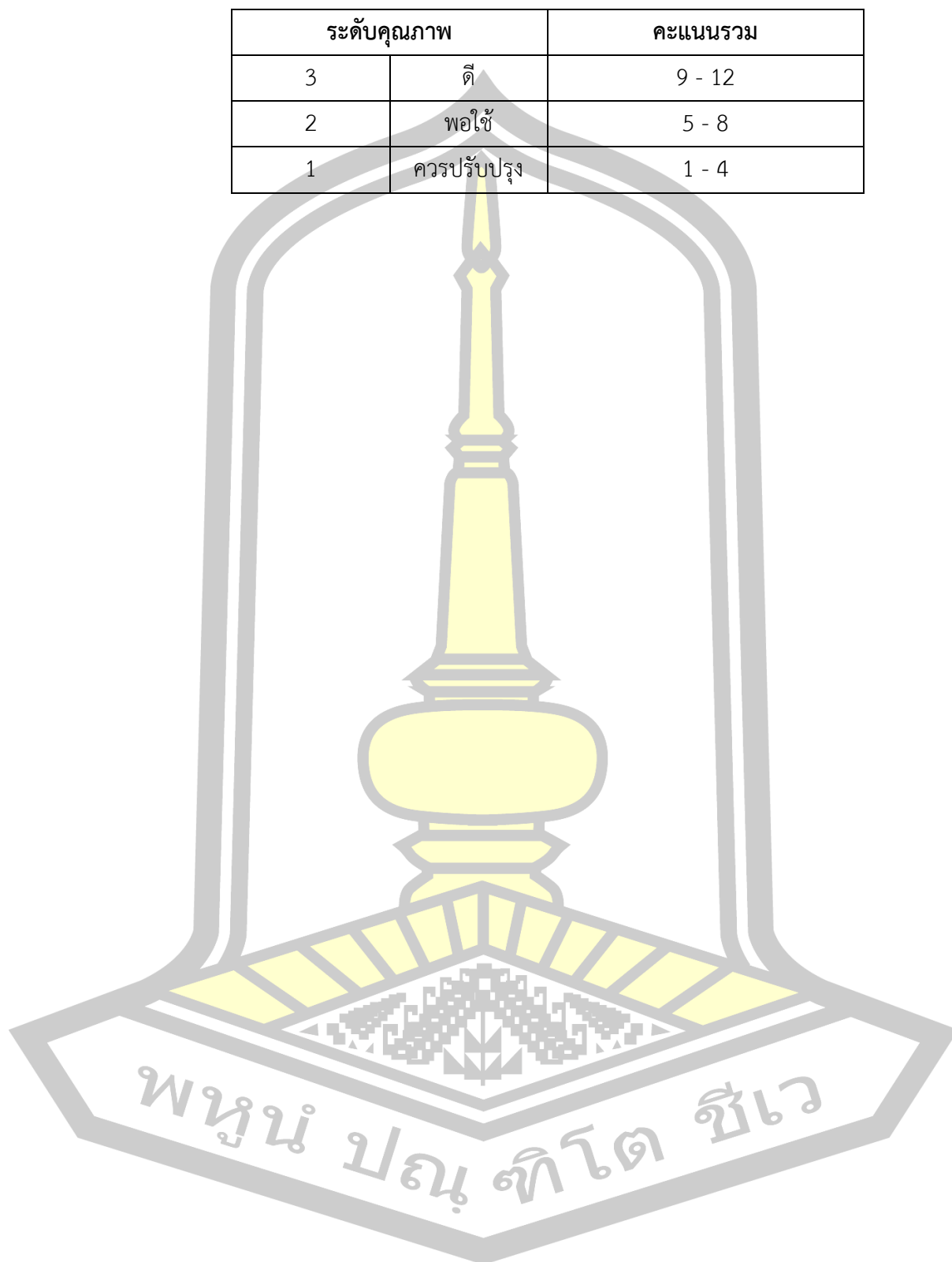
พูน ปณ ทิโต ชีเว

ตัวอย่างแบบสังเกตพฤติกรรมเด็ก ครั้งที่ 1 เรื่อง เด็กดีช่วยลูกหมูสร้างบ้าน

ลำดับที่	พัฒนาการความสามารถในการพูดเล่าเรื่อง												คะแนนรวม	ระดับ	
	เด็กพูดหรือบอกเกี่ยวกับ ความหมายของคำศัพท์ และสามารถเลือกใช้ คำศัพท์มาเล่าเรื่องราว ได้			เด็กพูดเป็นเรื่องราว โดยเรียงลำดับ เหตุการณ์ได้			เด็กเล่าเรื่องราว จากภาพโดยมี รายละเอียดของ สถานการณ์ได้			เด็กพูดเพื่อสะท้อน ความรู้สึกได้					
	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1			
1															
2															
3															
4															
5															
6															
7															
8															
9															
10															
11															
12															
13															
14															
15															
16															
17															
18															
19															
20															
21															
22															
23															
24															
25															
26															
27															

คำอธิบาย ครูสังเกตพฤติกรรมเด็กรายบุคคล จดบันทึกสรุปเป็นรายสัปดาห์ระบุระดับคุณภาพเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ		คะแนนรวม
3	ดี	9 - 12
2	พอใช้	5 - 8
1	ควรปรับปรุง	1 - 4

คู่มือการใช้แบบประเมินความสามารถในการเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย(อายุ 5 - 6 ปี)

คำชี้แจง

1. แบบประเมินชุดนี้ใช้เพื่อประเมินความสามารถในการเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 (อายุ 5 - 6 ปี) ที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคป
2. ในการดำเนินการประเมินความสามารถในการเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยให้มีผู้ดำเนินการประเมิน 2 คน และผู้ช่วยดำเนินการ 1 คน สำหรับดูแลอำนวยความสะดวกให้ผู้เข้ารับการประเมินความสามารถในการเล่าเรื่อง ให้ถูกต้องตามคำอธิบายของผู้ดำเนินการ
3. แบบประเมินความสามารถในการเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยมีทั้งหมด 4 ตอน ได้แก่ การอธิบายความหมายของคำศัพท์ การพูดเป็นเรื่องราวโดยเรียงลำดับเหตุการณ์ การเล่าเรื่องราวจากภาพโดยมีรายละเอียดของสถานการณ์ และการแสดงคำพูดเพื่อสะท้อนความรู้สึก โดยผู้ดำเนินการประเมินความสามารถในการเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย จะอ่านแบบประเมินความสามารถในการเล่าเรื่องให้นักเรียนฟังแล้วบันทึกคำพูดของนักเรียนแต่ละคนตามเวลาที่กำหนด โดยนักเรียนจะเปิดแบบประเมินความสามารถในการเล่าเรื่องและดูภาพตามคำสั่งของผู้ดำเนินการ

ตอนที่ 1 ด้านการใช้คำศัพท์ (จำนวนคำศัพท์ที่ใช้ในการทดสอบทั้งหมด จำนวน 5 ข้อ)

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับ 3 เด็กสามารถพูดหรือบอกเกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์และสามารถเลือกใช้

คำศัพท์มาเล่าเรื่องราวได้จำนวน 4 - 5 คำศัพท์

ระดับ 2 เด็กสามารถพูดหรือบอกเกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์และสามารถเลือกใช้

คำศัพท์มาเล่าเรื่องราวได้จำนวน 2 - 3 คำศัพท์

ระดับ 1 เด็กสามารถพูดหรือบอกเกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์และสามารถเลือกใช้

คำศัพท์มาเล่าเรื่องราวได้ 1 คำศัพท์หรือเด็กไม่สามารถพูดหรือบอกเกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์และไม่สามารถเลือกใช้คำศัพท์มาเล่าเรื่องราว

ตอนที่ 2 การพูดเรียงลำดับเหตุการณ์

(จำนวนเหตุการณ์ใช้ในการทดสอบทั้งหมด จำนวน 5 เหตุการณ์)

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับ 3 เด็กพูดเป็นเรื่องราวโดยเรียงลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้องทุกเหตุการณ์ได้จำนวน 4 - 5 เหตุการณ์

ระดับ 2 เด็กพูดเป็นเรื่องราวโดยเรียงลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้อง ถูกต้องทุกเหตุการณ์ได้จำนวน 2 - 3 เหตุการณ์

ระดับ 1 เด็กสามารถพูดเป็นเรื่องราวโดยเรียงลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้องทุกเหตุการณ์ได้จำนวน 1 เหตุการณ์หรือเด็กไม่สามารถพูดเป็นเรื่องราวโดยเรียงลำดับเหตุการณ์

ตอนที่ 3 การพูดรายละเอียดของเรื่องราว (จำนวนภาพที่ใช้ในการทดสอบทั้งหมด จำนวน 5 ภาพ)

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับ 3 เด็กเล่าเรื่องราวได้สอดคล้องกับสถานการณ์และมีรายละเอียดของสถานการณ์ คือ ใครทำอะไร เกิดอะไรที่ไหน กับใคร เมื่อไหร่ ได้จำนวน 4-5 ข้อ

ระดับ 2 เด็กเล่าเรื่องราวหรือเล่าเรื่องราวสอดคล้องกับสถานการณ์และมีรายละเอียดของสถานการณ์ คือ ใครทำอะไร เกิดอะไรที่ไหน กับใคร เมื่อไหร่ ได้จำนวน 2-3 ข้อ

ระดับ 1 เด็กเล่าเรื่องราวได้สอดคล้องกับสถานการณ์แต่ไม่ปรากฏรายละเอียดของสถานการณ์ หรือไม่ปรากฏพฤติกรรมการเล่าเรื่องราวหรือเล่าเรื่องราวไม่สอดคล้องกับสถานการณ์

ตอนที่ 4 การพูดเพื่อสะท้อนความคิด (จำนวนภาพที่ใช้ในการทดสอบทั้งหมด จำนวน 5 ภาพ)

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับ 3 เด็กแสดงคำพูดเพื่อสะท้อนความรู้สึกและอธิบายเหตุผลได้จำนวน 4-5 ข้อ

ระดับ 2 เด็กแสดงคำพูดเพื่อสะท้อนความรู้สึกได้และอธิบายเหตุผลได้จำนวน 2-3 ข้อ

ระดับ 1 เด็กแสดงคำพูดเพื่อสะท้อนความรู้สึกได้แต่ไม่สามารถอธิบายเหตุผลหรือไม่แสดงคำพูดเพื่อสะท้อนความรู้สึก

เกณฑ์การแปลค่าระดับคะแนน

ระดับ 3 หมายถึง ดี

ระดับ 2 หมายถึง พอใช้

ระดับ 1 หมายถึง ควรปรับปรุง

วิธีดำเนินการประเมินความสามารถในการเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย

1. ผู้ดำเนินการประเมินความสามารถในการเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย เตรียมการ ดังนี้
 - 1.1 ตรวจสอบแบบประเมินความสามารถในการเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยให้ครบถ้วน
 - 1.2 ศึกษาแบบประเมินความสามารถในการเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยและคู่มือให้เข้าใจกระบวนการทั้งหมด จนสามารถอธิบายได้ถูกต้อง
 - 1.3 จัดสถานที่สำหรับใช้ในการประเมินความสามารถในการเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย ให้อยู่ในสภาพที่สะดวกสบาย จัดโต๊ะ เก้าอี้ให้เหมาะกับผู้ใช้รับการประเมินความสามารถในการเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย
 - 1.4 จัดเตรียมอุปกรณ์ในการประเมินความสามารถในการเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย ดังนี้
 - 1.4.1 แบบประเมินความสามารถในการเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยและคู่มือแบบประเมินความสามารถในการเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย อย่างละ 1 ชุด
 - 1.4.2 นาฬิกาที่มีความเที่ยงตรง 1 เรือน
 - 1.4.3 ปากกา หรือดินสอสำหรับจดบันทึกคำพูดของเด็กและคะแนน
 - 1.4.4 กระดาษสำหรับจดบันทึกคำพูดของเด็กและคะแนน
 - 1.5 ผู้ดำเนินการประเมินความสามารถในการเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย ต้องแสดงความเป็นกันเอง ทำให้ผู้รับการประเมิน ไม่กังวล มีความมั่นใจ และให้ความร่วมมือในการทำแบบประเมินความสามารถในการเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยเป็นอย่างดี
 - 1.6 ผู้ดำเนินการประเมินความสามารถในการเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยพูดแนะนำและอธิบายการทำแบบประเมินความสามารถในการเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยให้เด็กเข้าใจอย่างชัดเจน
2. ดำเนินการประเมินความสามารถในการเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยตามขั้นตอน ดังนี้
 - 2.1 ดำเนินการประเมินความสามารถในการเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยทีละตอน และทีละคนจนครบทุกคน
 - 2.2 ผู้ดำเนินการประเมินความสามารถในการเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยอ่านคำสั่งข้อละ 2 ครั้ง

2.3 เมื่อเสร็จสิ้นการประเมินความสามารถในการเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยได้ 1 ตอน ให้ผู้รับการประเมิน พักประมาณ 5 นาที

3. เมื่อเสร็จสิ้นการประเมินความสามารถในการเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย

3.1 ตรวจสอบชื่อ นามสกุล ของผู้เข้ารับการประเมินให้ถูกต้อง

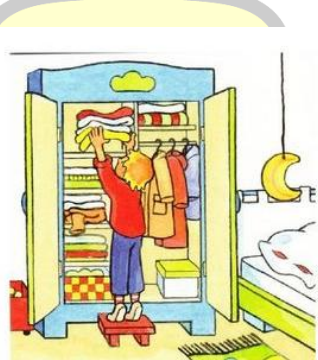
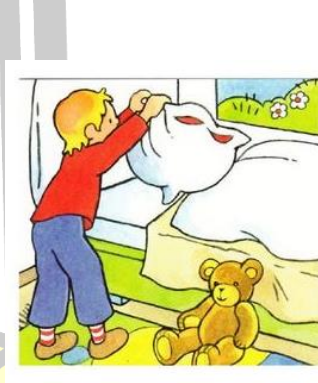
3.2 ตรวจสอบและเก็บแบบประเมินความสามารถในการเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยและคู่มือดำเนินการประเมินความสามารถในการเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยให้เรียบร้อย

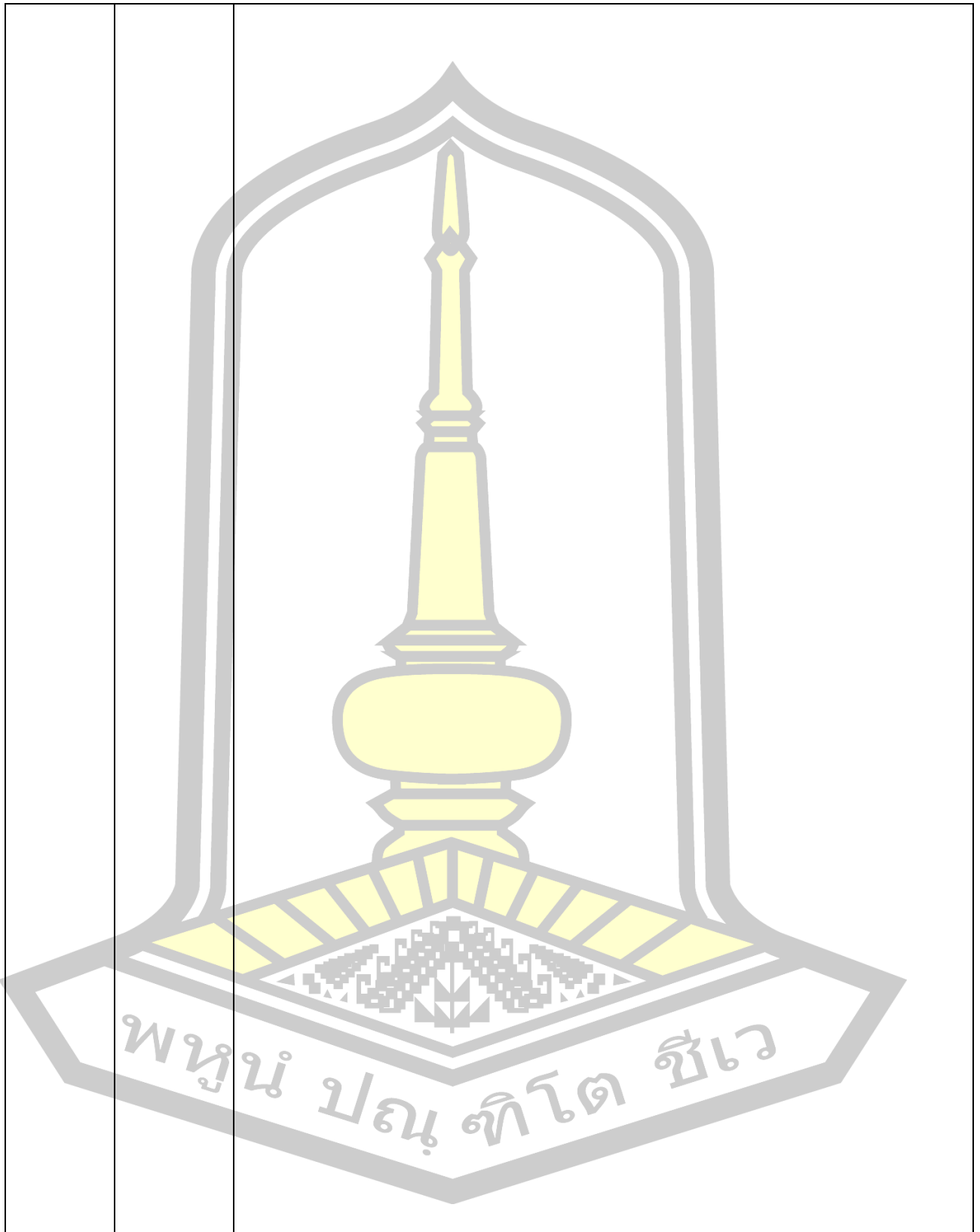

ตัวอย่างแบบประเมินความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย

ด้าน	จุดประสงค์	ข้อทดสอบ
การใช้คำศัพท์	ตอนที่ 1. เพื่อให้เด็กสามารถพูดหรือบอกเกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์ และสามารถเลือกใช้คำศัพท์มาเล่าเรื่องราวได้	<p>ข้อ 1 คำชี้แจง ให้นักเรียนดูบัตรภาพแล้วพูดหรือบอกเกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์จากภาพ</p> <p>(เครื่องชั่งผลไม้)</p>
		<p>ข้อ 2 คำชี้แจง ให้นักเรียนดูบัตรภาพแล้วพูดหรือบอกเกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์จากภาพ</p> <p>(ฟางข้าว)</p>
		<p>ข้อ 3 คำชี้แจง ให้นักเรียนดูบัตรภาพแล้วพูดหรือบอกเกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์จากภาพ</p> <p>(ผักกาดขาว)</p>

ด้าน	จุดประสงค์	ข้อทดสอบ						
<p>การพูด เรียงลำดับ เหตุการณ์</p>	<p>ตอนที่ 2. เพื่อให้เด็ก สามารถพูด เป็นเรื่องราว โดยเรียงลำดับ เหตุการณ์ได้</p>	<p>ข้อ 1 คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกบัตรภาพมาเรียงลำดับเหตุการณ์ 1- 6 แล้วพูดเป็นเรื่องราวให้ สอดคล้องกับภาพ</p> <div style="display: flex; flex-wrap: wrap; justify-content: space-around;"> </div> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center; margin-top: 10px;"> <tr> <td style="width: 16.6%;">1</td> <td style="width: 16.6%;">2</td> <td style="width: 16.6%;">3</td> <td style="width: 16.6%;">4</td> <td style="width: 16.6%;">5</td> <td style="width: 16.6%;">6</td> </tr> </table>	1	2	3	4	5	6
1	2	3	4	5	6			

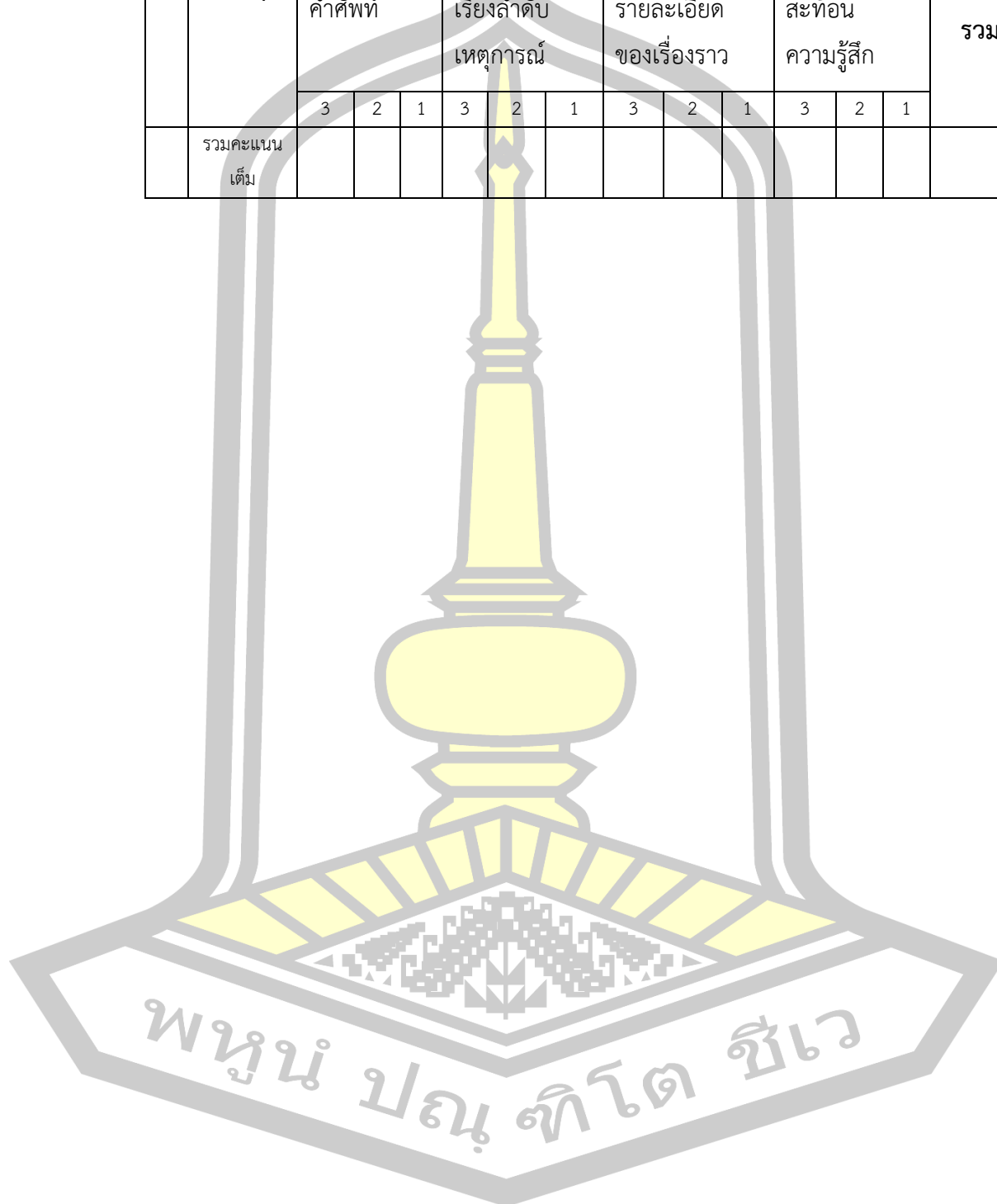
ด้าน	จุดประสงค์	ข้อทดสอบ						
<p>การพูด เรียงลำดับ เหตุการณ์</p>	<p>ตอนที่ 2. เพื่อให้เด็ก สามารถพูด เป็น เรื่องราว โดย เรียงลำดับ เหตุการณ์ ได้</p>	<p>ข้อ 2 คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกบัตรภาพมาเรียงลำดับเหตุการณ์ 1- 6 แล้วพูดเป็นเรื่องราวให้สอดคล้องกับภาพ</p> <div style="display: flex; flex-wrap: wrap; justify-content: space-around;"> </div> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center; margin-top: 10px;"> <tr> <td style="width: 14%;">1</td> <td style="width: 14%;">2</td> <td style="width: 14%;">3</td> <td style="width: 14%;">4</td> <td style="width: 14%;">5</td> <td style="width: 14%;">6</td> </tr> </table>	1	2	3	4	5	6
1	2	3	4	5	6			

ด้าน	จุดประสงค์	ข้อทดสอบ
<p>การพูด รายละเอียด ของ เรื่องราว</p>	<p>ตอนที่ 3. เพื่อให้เด็ก สามารถเล่าเรื่องราว ได้สอดคล้องกับ สถานการณ์และมี รายละเอียดของ สถานการณ์ คือ ใคร ทำอะไร เกิดอะไรที่ ไหน กับใคร เมื่อไหร่ ได้</p>	<p>ข้อ 1. คำชี้แจง ให้นักเรียนดูบัตรภาพแล้วเล่าเรื่องราวจากบัตรภาพโดยมี รายละเอียดของสถานการณ์ คือ ใครทำอะไร เกิดอะไรที่ไหน กับใคร เมื่อไหร่ ให้สอดคล้องกับบัตรภาพ</p> <p>ข้อ 2. คำชี้แจง ให้นักเรียนดูบัตรภาพแล้วเล่าเรื่องราวจากบัตรภาพโดยมี รายละเอียดของสถานการณ์ คือ ใครทำอะไร เกิดอะไรที่ไหน กับใคร เมื่อไหร่ ให้สอดคล้องกับบัตรภาพ</p>

<p>การพูด เพื่อ สะท้อน ความคิด</p>	<p>ตอนที่ 4. เพื่อให้เด็ก สามารถ แสดงคำพูด เพื่อสะท้อน ความคิด และ ความรู้สึก ได้</p>	<p>ข้อ 1. คำชี้แจง ให้นักเรียนดูบัตรภาพพร้อมทั้งบอกความรู้สึกที่มีต่อภาพและอธิบายเหตุผลว่าทำไมถึงรู้สึกตามที่บอก</p> <p>ข้อ 2. คำชี้แจง ให้นักเรียนดูบัตรภาพพร้อมทั้งบอกความรู้สึกที่มีต่อภาพและอธิบายเหตุผลว่าทำไมถึงรู้สึกตามที่บอก</p>
--	---	---

ที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรมที่ประเมิน :											คะแนน รวม/คน		
		การใช้ คำศัพท์			การพูด เรียงลำดับ เหตุการณ์			การพูด รายละเอียด ของเรื่องราว			การพูดเพื่อ สะท้อน ความรู้สึก				
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2		1	
รวมคะแนน เต็ม															

ตัวอย่างภาพประกอบการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR)ตามแนวคิดของไฮสโคป

ตัวอย่างภาพประกอบการทำประเมินความสามารถในการเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย

ตารางผลวิเคราะห์คุณภาพของผู้เชี่ยวชาญของแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการการ
วางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR)ตามแนวคิดของไฮสโคป

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม							
1.1 สอดคล้องกับประสบการณ์สำคัญ	5	4	5	4	5	4.6	มากที่สุด
1.2 สอดคล้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้	4	5	5	4	4	4.4	มากที่สุด
1.3 มีความชัดเจน เข้าใจง่าย	5	4	5	4	5	4.6	มากที่สุด
1.4 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	5	4	4	4	5	4.4	มากที่สุด
2. ประสบการณ์สำคัญ							
2.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์	5	4	5	4	5	4.6	มากที่สุด
2.2 มีความชัดเจน เข้าใจง่าย และน่าสนใจ	5	5	5	4	4	4.6	มากที่สุด
2.3 เหมาะสมกับเวลาที่จัดกิจกรรม	4	5	5	4	5	4.6	มากที่สุด
2.4 เหมาะสมกับวัยของเด็ก	5	5	4	5	5	4.8	มากที่สุด
3. ด้านกระบวนการจัดกิจกรรม							
3.1 สอดคล้องกับกระบวนการ PDR ของไฮสโคป	5	5	5	5	5	5	มากที่สุด
3.2 กิจกรรมส่งเสริมความสามารถในการพูดเล่าเรื่อง	4	5	4	4	4	4.2	มากที่สุด
4. ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม							
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	5	5	5	5	5	มากที่สุด
4.2 เวลาเหมาะสมกับกิจกรรม	5	5	4	4	4	4.4	มากที่สุด
4.3 เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรม	5	4	5	5	4	4.6	มากที่สุด
5. ด้านสื่อการเรียนรู้/อุปกรณ์							
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	4	5	5	4	4.6	มากที่สุด
5.2 สอดคล้องกับประสบการณ์สำคัญ	5	4	5	4	4	4.4	มากที่สุด
5.3 เหมาะสมกับวัยของเด็ก	5	4	5	5	4	4.6	มากที่สุด
6. การวัดผลประเมินผล							
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	4	5	5	4	4.6	มากที่สุด
6.2 เครื่องมือที่ใช้เหมาะสมกับวัยของเด็ก	4	4	5	4	5	4.4	มากที่สุด

6.3 วัดผลตามสภาพจริง	5	5	5	5	5	5	มากที่สุด
รวมค่าเฉลี่ย 4.6 ระดับเหมาะสม มากที่สุด							

ตารางผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบประเมินความสามารถ
ในการเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย(อายุ 5 - 6 ปี)

แบบประเมิน ความสามารถ ในการเล่าเรื่อง ของเด็กปฐมวัย	ข้อ	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
ตอนที่ 1 เรื่อง การใช้ คำศัพท์	1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
	2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
	3	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
	4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
	5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ตอนที่ 2 เรื่อง การพูด เรียงลำดับ เหตุการณ์	1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
	2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
	3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
	4	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
	5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ตอนที่ 3 เรื่อง การพูด รายละเอียดของ เรื่องราว	1	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
	2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
	3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
	4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
	5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ตอนที่ 4 เรื่อง การพูดเพื่อ สะท้อนความคิด	1	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
	2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
	3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
	4	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
	5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ผลคะแนนความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 3 อายุ 5-6 ปี

คนที่	คะแนนก่อน การจัดประสบการณ์	คะแนนหลัง การจัดประสบการณ์	ผลต่างของ คะแนน (D)	ผลต่างของคะแนน ยกกำลังสอง (D^2)
1	7	12	5	25
2	9	11	2	4
3	8	12	4	16
4	7	11	4	16
5	10	12	2	4
6	9	11	2	4
7	9	10	1	1
8	8	11	3	9
9	11	11	0	0
10	8	10	2	4
11	7	11	4	16
12	8	11	3	9
13	10	12	2	4
14	10	12	2	4
15	9	12	3	9
16	11	12	1	1
17	9	11	2	4
18	7	11	4	16
19	9	12	3	9
20	9	11	2	4
21	7	10	3	9
22	10	12	2	4
23	9	12	3	9
24	7	12	5	25
25	9	12	3	9
26	9	12	3	9
27	10	12	2	4
28	10	12	2	4
ΣX	246	322	$\Sigma D = 74$	$\Sigma D^2 = 232$
\bar{X}	8.79	11.5		
S.D.	1.26	0.69		

คะแนนความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย เรื่อง การอธิบายความหมายของคำศัพท์

คนที่	คะแนนก่อน การจัดประสบการณ์	คะแนนหลัง การจัดประสบการณ์	ผลต่างของ คะแนน (D)	ผลต่างของคะแนน ยกกำลังสอง (D^2)
1	1	3	2	4
2	2	3	1	1
3	2	3	1	1
4	2	3	1	1
5	2	3	1	1
6	2	3	1	1
7	1	2	1	1
8	1	3	2	4
9	1	2	1	1
10	1	3	2	4
11	3	3	0	0
12	1	3	2	4
13	1	3	2	4
14	2	3	1	1
15	1	3	2	4
16	1	3	2	4
17	1	3	2	4
18	2	3	1	1
19	1	3	2	4
20	1	3	2	4
21	2	3	1	1
22	2	3	1	1
23	1	3	2	4
24	2	3	1	1
25	3	3	0	0
26	2	3	1	1
27	2	3	1	1
28	3	3	0	0
ΣX	46	82	$\Sigma D = 38$	$\Sigma D^2 = 64$
\bar{X}	1.64	2.92		
S.D.	0.66	0.25		

คะแนนความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย เรื่อง การพูดเป็นเรื่องราวโดยเรียงลำดับ
เหตุการณ์

คนที่	คะแนนก่อน การจัดประสบการณ์	คะแนนหลัง การจัดประสบการณ์	ผลต่างของ คะแนน (D)	ผลต่างของคะแนน ยกกำลังสอง (D^2)
1	2	3	1	1
2	1	2	1	1
3	2	3	1	1
4	1	2	1	1
5	2	3	1	1
6	1	2	1	1
7	2	3	1	1
8	1	3	2	4
9	2	3	1	1
10	1	2	1	1
11	2	3	1	1
12	1	3	2	4
13	1	3	2	4
14	2	3	1	1
15	2	3	1	1
16	2	3	1	1
17	2	3	1	1
18	1	2	1	1
19	2	3	1	1
20	2	3	1	1
21	1	2	1	1
22	2	3	1	1
23	2	3	1	1
24	1	3	2	4
25	2	3	1	1
26	1	2	1	1
27	2	3	1	1
28	1	3	2	4
ΣX	44	77	$\Sigma D = 33$	$\Sigma D^2 = 43$
\bar{X}	1.57	2.75		
S.D.	0.49	0.43		

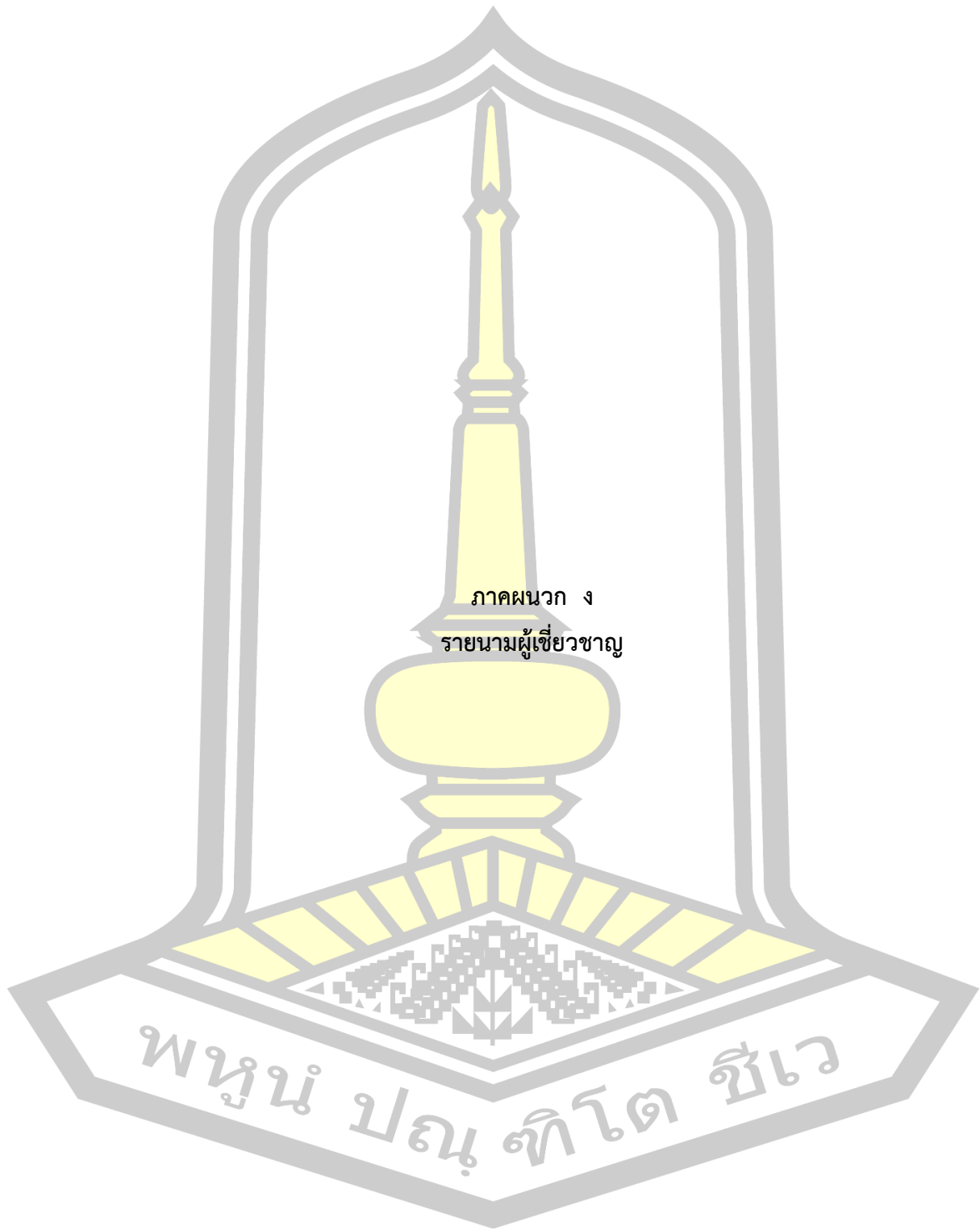
คะแนนความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย เรื่อง การเล่าเรื่องราวจากภาพโดยมี
รายละเอียดของสถานการณ์

คนที่	คะแนนก่อน การจัดประสบการณ์	คะแนนหลัง การจัดประสบการณ์	ผลต่างของ คะแนน (D)	ผลต่างของคะแนน ยกกำลังสอง (D^2)
1	2	3	1	1
2	3	3	0	0
3	2	3	1	1
4	2	2	0	0
5	2	3	1	1
6	2	3	1	1
7	3	3	0	0
8	2	2	0	0
9	3	3	0	0
10	2	2	0	0
11	2	2	0	0
12	2	3	1	1
13	2	2	0	0
14	3	3	0	0
15	3	3	0	0
16	3	3	0	0
17	3	3	0	0
18	2	2	0	0
19	3	3	0	0
20	2	2	0	0
21	2	3	1	1
22	2	3	1	1
23	3	3	0	0
24	2	3	1	1
25	2	2	0	0
26	2	3	1	1
27	3	3	0	0
28	2	3	1	1
ΣX	66	76	$\Sigma D = 10$	$\Sigma D^2 = 10$
\bar{X}	2.35	2.71		
S.D.	0.48	0.46		

ผลคะแนนความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย เรื่อง การแสดงคำพูดเพื่อสะท้อน

ความรู้สึก

คนที่	คะแนนก่อน การจัดประสบการณ์	คะแนนหลัง การจัดประสบการณ์	ผลต่างของ คะแนน (D)	ผลต่างของคะแนน ยกกำลังสอง (D^2)
1	2	3	1	1
2	3	3	0	0
3	2	3	1	1
4	2	3	1	1
5	3	3	0	0
6	3	3	0	0
7	2	2	0	0
8	2	3	1	1
9	3	3	0	0
10	2	3	1	1
11	2	3	1	1
12	2	2	0	0
13	3	3	0	0
14	3	3	0	0
15	2	3	1	1
16	3	3	0	0
17	2	2	0	0
18	2	3	1	1
19	2	3	1	1
20	2	3	1	1
21	2	2	0	0
22	3	3	0	0
23	2	3	1	1
24	2	3	1	1
25	3	3	0	0
26	3	3	0	0
27	3	3	0	0
28	3	3	0	0
ΣX	68	80	$\Sigma D = 12$	$\Sigma D^2 = 12$
\bar{X}	2.42	2.85		
S.D.	0.49	0.35		

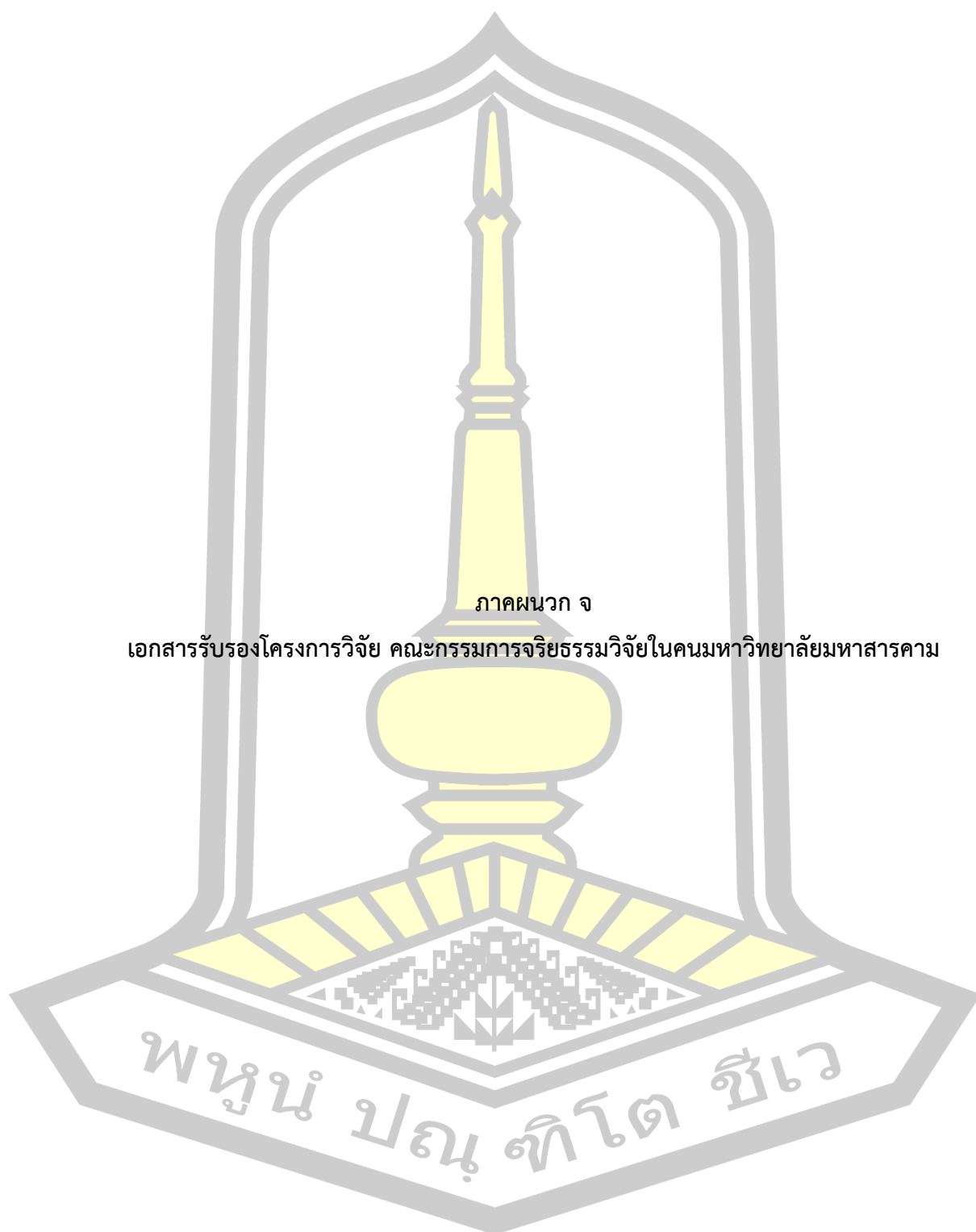

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์
โดยใช้กระบวนการการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคปเพื่อ
ส่งเสริมความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัยและตรวจสอบคุณภาพแบบประเมิน
ความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย (อายุ 5-6 ปี)

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิยมล สุวรรณศรี
ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัย
อาจารย์ประจำคณะคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุดาเรศ ศิริสิทธิ์ธนาภาค
ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัย
อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทิพากร บุญยกุลศรีรุ่ง
ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัย
อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
4. อาจารย์ ดร.กิตติศักดิ์ เกตุนุตติ
ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัย
อาจารย์ประจำคณะการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
5. อาจารย์ ดร.รัตติกาล สารกอง
ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินทางการศึกษา
อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

พูน ปณ ทิโต ชีเว

ภาคผนวก จ

เอกสารรับรองโครงการวิจัย คณะกรรมการจริยธรรมวิจัยในคน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พหุบัณฑิต โท ชีวะ

เอกสารรับรองโครงการวิจัย คณะกรรมการจริยธรรมวิจัยในคน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

เอกสารรับรองโครงการวิจัย

เลขที่การรับรอง : 333-210/2567

ชื่อโครงการวิจัย (ภาษาไทย) ผลการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการการวางแผน ปฏิบัติการ ทบทวน (PDR) ตามแนวคิดของไฮสโคปเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย
ชื่อโครงการวิจัย (ภาษาอังกฤษ) The result of the PDR process using a High Scope Approach to enhance Early Childhood storytelling

ผู้วิจัย : นางกมลชนก เหล่าสิทธิ์

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : คณะศึกษาศาสตร์

สถานที่ทำการวิจัย : โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1

ประเภทการพิจารณาแบบ : แบบเร่งรัด

วันที่รับรอง : 29 พฤษภาคม 2567

วันหมดอายุ : 28 พฤษภาคม 2568

ข้อเสนอการวิจัยนี้ ได้รับการพิจารณาและให้ความเห็นชอบจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยมหาสารคามแล้ว และอนุมัติในด้านจริยธรรมให้ดำเนินการศึกษาวิจัยเรื่องข้างต้นได้ บนพื้นฐานของโครงการงานวิจัยที่คณะกรรมการฯ ได้รับและพิจารณา เมื่อเสร็จสิ้นโครงการแล้วให้ผู้วิจัยส่งแบบฟอร์มการปิดโครงการและรายงานผลการดำเนินงานมายังคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หรือหากมีการเปลี่ยนแปลงใดๆ ในโครงการวิจัย ผู้วิจัยจักต้องยื่นขอรับการพิจารณาใหม่

.....*ภท*.....*สว่างจิต*.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกษียรหญิงราตรี สว่างจิต)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ทั้งนี้ การรับรองนี้มีเงื่อนไขดังที่ระบุไว้ด้านหลังทุกข้อ (ดูด้านหลังของเอกสารรับรองโครงการวิจัย)

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ นางกมลชนก เหล่าสิทธิ์
วันเกิด 29 สิงหาคม พ.ศ.2535
สถานที่เกิด อำเภอเมืองมหาสารคาม มหาสารคาม
สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 3 หมู่ 7 ตำบลห้วยแอ่ง อำเภอเมืองมหาสารคาม
จังหวัดมหาสารคาม 44000
ตำแหน่งหน้าที่การงาน ครู
สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม อำเภอเมืองมหาสารคาม
จังหวัดมหาสารคาม
ประวัติการศึกษา พ.ศ. 2559 ปริญญาการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ.)
สาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง)
พ.ศ. 2568 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.)
สาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูนุ์ ปณุ์ ทิโต ชีเว